SPORTUL SĂPTĂMÂNEI

Cronica boxului

SESIUNEA de toamnă este ca de obiceiu bogată în evenimente pugilistice. Activitatea de peste hotare îşi aruncă generos razele şi la noi. Bucureştii, singurul oraş din răsăritul Europei, sunt teatrul unor importante manifestaţiuni. După vizita „muştelor" Chalange şi Gabés, ambii învinşi de campionul român Lucian Popescu, ne-a vizitat de curând Felix Sportiello. Deşi nu are un titlu oficial, Sportiello este considerat cel mai bun boxeur francez de categorie semigrea. Victoria recentă asupra compatriotului său Tholey i-a asigurat definitiv supremaţia. Nu prezintă importanţă că pentru campionat au fost desemnaţi ca challengeri la această greutate şi ca succesori lui Argotte, francezii Vermaut şi Battling Mathar. Cu oricare din ei, şansele lui Sportiello sunt certe.

Algerianul a întâlnit la Bucureşti pe Moţi Spakow, campion al României la greutatea

Marea probă a Cross-Country-ului naţional, disputat Duminică 24 Noembrie crt., s'a terminat cu victoria lui Marin Marin, **din clubul grănicerilor.**

mijlocie, prin urmare o categorie mai jos. Moţi s'a prezentat, însă, la cântar, cu un kilogram şi ceva în plus faţă de Sportiello.

Matchul a scos în evidenţă clasa actuală a boxului românesc şi valoarea personală a lui Spakow. Decizia juriului a fost pentru un match nul. Rezultatul este foarte măgulitor pentru campionul nostru, care prin linia antecedentelor lui Sportiello nu avea nici o şansă. Din trei judecători, unul a indicat învingător pe Spakow, al doilea a dat joc egal şi ultimul a văzut câştigând pe francez. Prima hotărâre ne pare cea mai justă. In decursul întâlnirii, Spakow şi-a asigurat cel puţin un punct şi jumătate, suficient ca să primească sentinţa în favoarea sa. A primit, e drept un avertisment pentru lovituri nepermise, care i-au scăzut un punct. Diferenţa a fost însă refăcută în repriza următoare, când juriul a dat şi adversarului un avertisment, pentru tineri repetate.

Avantagiul lui Moţi a constat în ofensiva dusă până la sfârşitul matchului. A atacat însă cu socoteală, fără să irosiască loviturile. Duritatea punchului şi precizia i-au înlesnit victoria de fapt.

Sportiello a practicat jocul defensiv, specific lui Tunney. A blocat loviturile, atacând mai rar. Tactica este recomandabilă, împotriva unui pugilist fără resurse, care oboseşte repede şi nu are gardă. Spakow s'a acomodat lesne cu acest fel de luptă, care îi convine. Este fără îndoială o greşală a francezului. Sportiello a trecut la atac în repriza a 7-a, fără a mai reface terenul pierdut.

Moţi era în perfectă măsură să învingă distanţat. Inainte de amiază a cântărit însă 77 kgr., ceeace era exagerat faţă de cele circa 74 ale francezului. Cântarul având loc la orele 12, Spakow a făcut dimineaţa băi de aburi. Oricât de bună ar fi constituţia unui atlet, pierderea din greutate în atari condiţiuni, îi periclitează sorţii. Nu interesează numai faptul că Moţi a pierdut 1 kgr. jum., cât relaxarea întregului aparat funcţional.

* * *

In aceaş seară, pe lângă campionatele regionale de amatori, a avut loc şi semifinala categoriei „cocoş" între profesioniştii Stamate şi Doculescu.

Stamate a învins, calificându-se a întâlni în finală pe Lucian Popescu, deţinătorul titlului categoriei muscă.

* * *

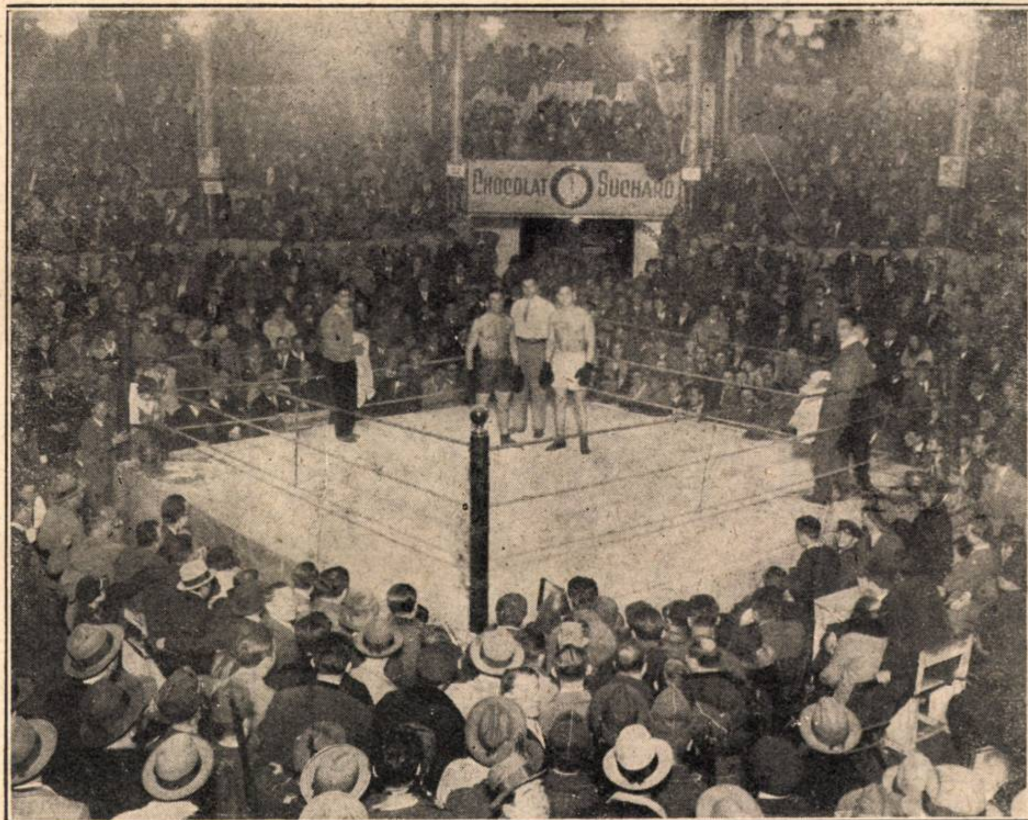
Pe programul internaţional a atras atenţia, victoria lui Primo Carnera, asupra americanului Young Stribbling, unul din pretendenţii la titlul mondial, lăsat vacant prin abdicarea lui Gene Tunney. Sentinţa s'a pronunţat în urma unei lovituri sub centură, dată de Stribbling în repriza a patra. Gurile rele afirmă că sfârşitul a fost influenţat de dorinţa managerului Jeff Dickson, de a organiza un al douilea match între Stribbling şi Carnera.

Analizând deaproape matchul, înfrângerea lui Stribbling nu mai apare neverosimilă. Americanul s'a prezentat pe ring cu 86 kgr., faţă de 126 ale lui Carnera. O diferenţă de 40 kgr., este mult prea mare între doi boxeuri. In al douilea rând, Stribbling nu s'a antrenat suficient. A venit în Europa, pentru un contract semnat la Paris cu Dickson, în care se stipula că managerul se obligă a-i achita 3000 de dolari (circa 480.000 lei) dacă nu îi găseşte adversar până la o dată anumită. Abia cu 11 zile înaintea matchului cu Griselle, primul european pe care l-a întâlnit, el a aflat că luptă şi a început în consecinţă antrenamentul. Până atunci e natural că a gustat din belşug plăcerile Parisului. Spre stupefacţia specialiştilor, a învins pe Griselle numai la puncte, când trebuia de fapt, să-l termine în 2—3 reprize. Pentru matchul cu Carnera, la Londra, i-au mai rămas tot numai 11 zile de antrenament, referind şi handicapul întâlnirei precedente. In acest timp Carnera lucra cu asiduitate în sala sa de la Londra, în vederea match-ului angajat.

Iată dece pe noi nu ne-a surprins performanţa retrogradă a lui Stribbling.

In prezent e la Berlin, unde se prepară pentru lupta cu germanul Schmelling.

— *a. v.* —

Fotografia noastră reprezintă ringul circului Sidoli, înainte de match-ul Moţi Spakow **(stânga) cu** Francisco Sportiello, **(dreapta) care s'a terminat la egalitate.**

Concurenţii la cross-ul naţional, înainte de start.

Actualit

Banditţii bulgari, cari au atacat trenul Simplon, la graniţa jugoslavă, în săptămâna trecută. Ei au aşezat bombe, pe linia trenului şi au atacat apoi, cu focuri de armă, pe pasageri. O întâmplare fericită a făcut să nu se înregistreze victime, în acest atac.

Trucuri fotografice: o guriţă care ar ... dacă.... fotograful n'ar fi interpus o lu... nă şi obiectiv.

Mauriciu Blank, cunoscutul financiar, a murit la Viena. Trupul neinsufleţit a fost adus în ţară, spre a fi înmormântat, în cavoul familiei, la Otopeni.

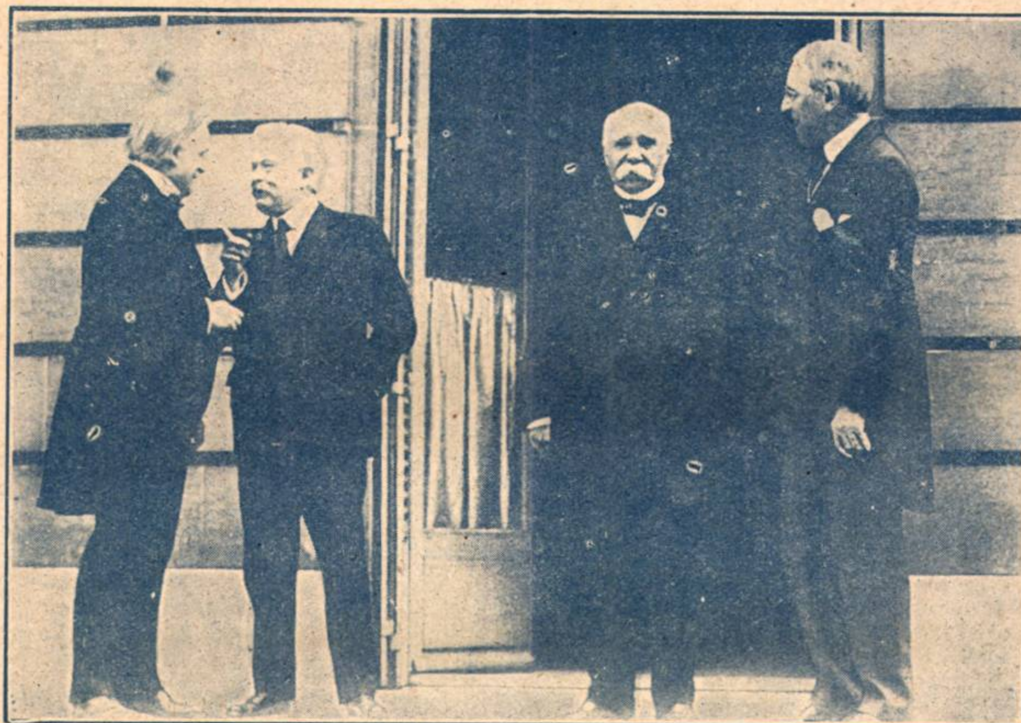
In Anglia, se fac mari preparative pentru Crăciun şi fotografia noastră arată o scenă, din pregătirea tradiţionalului „pudding" de Crăciun.

O bursă filatelică la Paris: pe o piaţă din Paris, filateliştii au organizat o bursă de mărci poştale, care este mult vizitată.

ăţi

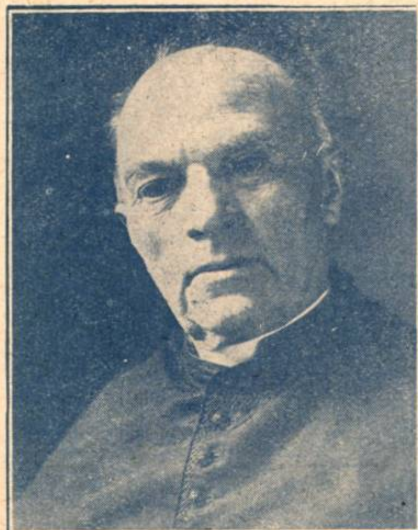
Se duc pe rând...

Clemenceau, tigrul, a murit. Ilustraţiile noastre înfăţişează pe Clemenceau cu Wilson, Lloyd George şi ministrul Orlando, la încheerea tratatului de la Versailles; în medalion, o ultimă fotografie a lui Clemenceau.

...ispiti pe mulţi, ...ă, între persoa-

Monsgnorul Jean Berbier a fost numit, de către Papa Piu XI-lea, arhiepiscop al Parisului, în locul cardinalului Dubois, de curând decedat. Noul cardinal are 65 ani, şi de 42 ani e preot.

O ploaie torenţială a produs inundaţii, în ţinutul Langportului (Anglia). Ilustraţia noastră arată modul original, în care poştarii sunt nevoiţi să-şi împartă scrisorile în regiunea inundată.

Şi coşar! Una dintre puţinele ocupaţii, care păreau exclusiv masculine, era aceea de coşar. Iată acum că putem prezenta pe prima femee coşar: e doamna May Nelson din Londra.

Monaco în revoluţie

(Urmare din pag. 9)

pentru ca să capete o creştere şi maniere corespunzătoare cu rangul ei.

Prin dragostea ce o căpătă pentru acest copil, prinţul Albert acordă din nou graţia fiului său, prinţul Louis şi împăcarea se făcu. După trecere de câţi-va ani dela adoptarea copilului, prinţul Albert îl declară legitim, printr'un decret special, ocolind însă cu precauţiune vre-o eventuală legitimare şi a căsătoriei, care — după legile franceze — se impunea în mod automat.

Educaţia fetiţei a fost desăvârşită într'unul din cele mai renumite pensioane din Franţa. La vârsta de 18 ani fu măritată cu contele Pierre de Polignac, descendent dintr'o veche şi nobilă familie franceză. Curând după moartea prinţului Albert, fiul său Louis, adică tatăl principesei, ocupă tronul principatului.

Tânăra principesă a auzit de multe ori povestindu-se lucruri fantastice despre cele ce se petrec în culisele saloanelor de joc, despre dramele înfiorătoare care se desfăşoară din cauza ruinărilor continue, exercitate de instituţia dela care îşi primea însemnatele venituri. Intr'o dimineaţă, la o oră foarte timpurie, pe când prinţesa făcu o preumblare în jurul casinoului, dădu peste cadavrul unei tinere femei care se otrăvise. Era o colegă de şcoală care îşi pierduse întreaga avere la casinou. Principesa Charlotte a avut astfel ocaziunea să afle despre existenţa unui întreg „cimitir al sinucigaşilor", despre „podul sinuciderilor" şi despre alte multe mistere ale Casino-ului din Monte-Carlo. Anul acesta, când poporul înfuriat voia să-şi alunge dinastia, îi eşi înainte o prinţesă înţelegătoare şi bine informată. Monegascii, fiind oameni pe cât de aprinşi pe atât de sentimentali, fură cu adevărat cuceriţi de farmecul şi bunul simţ al prinţesei Charlotte.

Dânsa i-a făcut să înţeleagă că ar fi o nebunie ca să-şi anexeze principatul la Franţa, câtă vreme unica lor resursă este ruleta dela Monte-Carlo. La Monaco jocurile sunt libere şi vizitatorii se pot aşeza la mesele de joc fără grije. In Franţa lucrurile stau însă cu totul altfel. Acolo există o sumedenie de restricţii. Principesa moştenitoare a declarat că aprobă toate revendicările populaţiei şi că promite că va stărui să obţină consimţământul tatălui ei, pentru realizarea lor. Intrunirea s'a încheiat cu nesfârşite urale la adresa principesei.

Trecură câteva luni fără ca să se vadă măcar vre-un început de realizare a promisiunilor. Monegascii îşi dădură repede seama că totul se datorează îndărătniciei prinţului lor. Situaţia politică luă iar o înfăţişare critică. Intre timp, din nefericire, tânăra prinţesă căzu bolnavă la pat. Situaţia la Monaco se agravă din ce în ce. Domnia prinţului devenise o chestiune de ore.

Prinţesa Charlotte, — bolnavă fiind, — îşi dădu seama că trebue să activeze încă odată pentru păstrarea tronului ei şi pentru moştenirea copiilor, — un băiat şi o fetiţă.

Palidă şi clătinându-se, îşi părăsi patul suferinţii şi se înfăţişă revoluţionarilor. Apariţia ei făcu o puternică impresie. De data aceasta, dânsa promise că va merge imediat la Marsilia unde se află prinţul şi va aduce semnătura tatălui ei pentru aprobarea revendicărilor. Şi în aceeaş noapte călători spre Marsilia unde avu încă de furcă multe ore cu prinţul Louis. A doua zi se'ntoarse la Monaco cu hârtiile semnate.

N. L. R.

Expoziţia din Barcelona

(Urmare din pag. 7)

In ultima secţie, a produselor industriei casnice, de sub conducerea D-nei H. Cosma, s'au pus în vânzare, fiind mult apreciate, scoarţele şi broderiile atelierelor noastre, răspândindu-se astfel şi în indepărtata şi încă aşa de puţin cunoscuta de noi Spanie, produsele artistice, cu care poporul nostru se poate pe drept mândri, după cum ne-au dovedit cu prisosinţă, succesele obţinute la Barcelona.

Crimele maffiozzilor din America

(Urmare din pag. 11)

In adevăr, detectivul putu astfel să prindă pe cei doi bandiţi, asupra faptului, şi să obţină condamnarea lor, la 20 şi 30 ani detenţiune.

DETECTIVUL JOE PETROSINO

Joe Petrosino, — o figură ce seamănă cu a lui Mussolini, — s'a născut în Italia şi a venit în America împreună cu tatăl său, care emigrase.

Joe, după ce a fost, pe rând, lustragiu de ghete, măturător şi „cop", adică policemen, a ajuns prin inteligenţa şi curajul său, locotenent de poliţie.

Petrosino îşi făcuse o specialitate din urmărirea maffiozzilor.

Intr'o zi de iarnă, Petrosino se îmbarcă pentru Italia, cu o misiune secretă, privitoare la Maffia. Era în urmărirea a 15 maffiozzi. El călătoria sub numele Simon Volletrix şi singuri şefii săi ştiau că plecase, în Italia.

Dar în ziua când Petrosino părăsi Neapole, ca să meargă la Palermo, patru telegrame anunţară, în acest oraş Maffiei, sosirea sa!

El refuză garda ce-i oferă poliţia din Palermo şi pleacă singur, în munţi, unde cei 15 maffiozzi aveau ascunzătoarea. Culese acolo indicii preţioase la Lapo, cartierul criminal din Palermo, unde organiză o vastă razie.

Petrosino avea un confident, un misterios sicilian, de vre-o 40 de ani, din înalta societate siciliană.

Detectivul se duse la Caltanisseta, unde examină acte la poliţie; se întoarse la Palermo, luă masa în vagonul restaurant şi se îndreptă apoi spre grădina Garibaldi, ca să opereze o arestare.

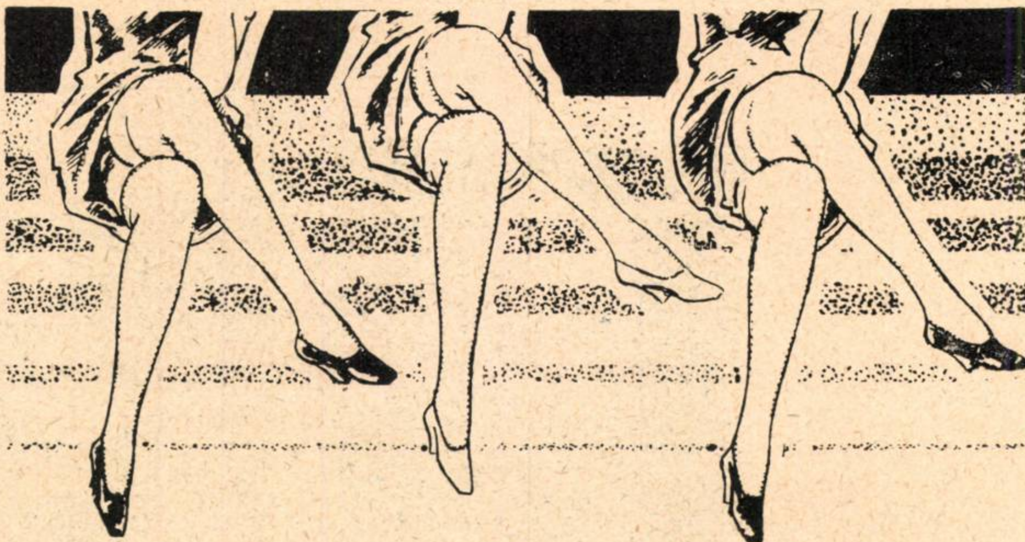
Când să intre pe poartă trei indivizi eşiră din boschete. Unul din ei trecu în faţa lui Petrosino, ceilalţi doi în spatele său. Toţi trei, cu revolverele în mâini, traseră!... Petrosino, rănit mortal, căzu.

Duşmanul Maffiei fu ucis! Drama se desfăşurase ziua, în amiaza mare, într'un cartier foarte populat...

Dar, din cauza Omertei, nimeni nu dădu niciun indiciu asupra asasinilor.

O săptămână după aceasta, misteriosul sicilian, prietenul lui Petrosino, fu găsit ucis, în altă grădină publică: două pumnale cu mânerul în formă de cap de câine (insigna Maffiei), erau înfipte vertical, în pieptul lui.

Misterul morţii lui Petrosino va rămânea desigur în veci nelămurit....

Defecte fizice, înscrise în istorie

CAPETELE încoronate și personagiile istorice, din cursul veacurilor, n'au fost scutite de unele infirmități desagreabile. Câteva exemple sunt îndestulătoare, să arate că mărirea nu exclude cortegiul de mizerii fizice, care se abat asupra muri-

Madame de Montespan

torilor. Ludovic al XIV-lea, Regele Soare, care purta, la solemnități, diamante de peste 60 milioane lei, în valoare actuală, și al cărui costum strălucea, la lumina lumânărilor răsfrrânt în galeria de oglinzi a Versailles-ului ca astrul ce și-l luase drept deviză, suferia de o incomoditate, foarte neplăcută. In urma unei carii a maxilarului, rezultase o scurgere nasală, fetidă, un ozen, motiv pentru care frumoasa marchiză de Montespan, favorita lui, făcea un abuz intolerabil, de parfumuri.

De acelaș defect era atinsă și împărăteasa Iosephina, soția lui Napoleon. Gratioasa creolă, de o cochetărie într'adevăr feminină, își dădea seama și ducea des la figură o batistă parfumată cu mosc, parfumul ei preferat. De atunci datează moda batistelor parfumate.

D-ra de La Valliére

Cezar Borgia, după care suspinau toate doamnele Italiei, obișnuia către sfârșitul scurtei lui vieți, o mască neagră de catifea. El ascundea privirilor, erupția de pe frunte, ce-i desfigurase frumoasele trăsături și care era consecința vieței dezordonate, ce dusese.

Pe Ducesa de La Vallière, faptul că schiopăta, de un picior, în urma unui accident din copilărie, n'a împiedicat-o să fie iubită, de Ludovic al XIV-lea. Blondă, albă și tandră, ea dansa fermecător, în balet, ca și regele. E drept că pe atunci nu se inventase charleston-ul, nici nu se exhibau girls-urile faimoase, cu oase de cauciuc. Figurile constau mai mult din reverențe, care puneau în valoare grația naturală și din pași solemni majestuoși, dar simpli, cum nici nu se mai poate.

Talleyrand, diplomatul fără scrupule și Lord Byron, poetul fatal, s'au născut amândoi cu câte un picior strâmb. Poate că defectul acesta a influențat asupra caracterului ultimului, accentuându-i nota sumbră. Judecând însă după cuceririle femenine numeroase și ale unuia și ale celuilalt, s'ar părea că defectul lor fizic trecea neobservat, la sexul frumos.

Ducele du Maine, fiul lui Ludovic al XIV-ea și al strălucitoarei De Montespan, avea un picior aproape paralizat, probabil în urma unei coxalgii, sau a unei paralizii infantile. Cu toate băile, la care fusese, în compania guvernantei lui, Madame de Maintenon și cu tot efectul lor, cu toate retetele fantastice, sau bufone, când nu erau periculoase, ale medicilor contimporani, rămase infirm, toată viața.

Cât despre nevasta lui, nepoata marelui Condé, era pitică. Se spunea „la poupée de sang". Un menaj original.

Carol Quintul, moștenise dela mama lui, Ioana de Castilia, pe lângă gusturi macabre și o tară fizică: prognatismul. La el, însă era atât de accentuat, că atunci când ținea gura închisă, dinții de sus, nu se atingeau cu cei de jos, într'atât era de

Carol al V-lea

lung și avansat maxilarul inferior. Lucrul acesta se observă ușor, în toate portretele: suveranul pare cu gura vesnic întredeschisă. E faimoasa „buză austriacă", întâlnită la unii ascendenți și la toți descendenții lui. Casa de Habsburg, între alții Maria Antoinetta, s'a mândrit întotdeauna cu ea.

Don Carlos, fiul lui Filip al II-lea, Don Carlos, pe care Schiller îl imaginează altfel, decât în realitate, ca să placă Elisabetei de Vallois, mama lui vitregă, avea un umăr mai înalt, decât celălalt, o mică cocoașă, la înălțimea stomacului, piciorul stâng mult mai lung ca dreptul, vorbia ascuțit și se exprima cu greutate. După cum se vede, era departe de a fi de invidiat ca înfățișare!

Regina Isabela de Bavaria deveni obeză, pe la 35 ani și nu se putea transporta, dintr'un loc într'altul, decât într'un fel de cărucior, pe roate.

O altă regină, Claude de Franța, nevasta lui Francisc I, era rachitică și a murit la 25 ani.

Arhiducesa Valeria, fiica lui Franz Iosef suferia de epilepsie, boală ereditară în familie.

Ducele de Bourgogne, tatăl lui Ludovic al XV-lea, nu-și da de loc seama că are un umăr mai sus ca celălalt.

Poate nici regina Cristiana a Suediei, cea mai bizară femee a timpului său, care umbla îmbrăcată jumătate bărbătește și

Madame de Sevigné

avea mania de „garçonne" modernă, nu se simția prea nenorocită, pentru acelaș defect de mai sus, remarcat de toți cei cari au cunoscut-o.

Până și delicioasa Marchiză de Sevigné avea un cusur ciudat: un ochiu îi era albastru, altul verde. Acest capriciu al naturii nu i-a stricat armonia frumuseții, fiindcă a avut un pretendent, chiar la vârsta de 60 ani.

Contele Neipperg, bărbatul morganatic al împărătesei Maria Louisa, pe lângă că era urît, purta și un bandou pe un ochiu, care-i lipsia.

Și Maria Antoinetta, suferia de dese fluxiuni ale ochilor! Aceasta înainte chiar de zilele grele, când roșața lor inestetică se datora lăcrămilor vărsate, în închisoarea Templului „La Conciergerie", de unde a fost dusă la eșafod. Se arată și azi vizita-

Regina Marie Antoinette

torilor cea din urmă scrisoare a ei adresată copiilor; pe hârtia îngălbenită se văd urmele ultimelor lacrimi, care au înroșit ochii nefericitei regine.

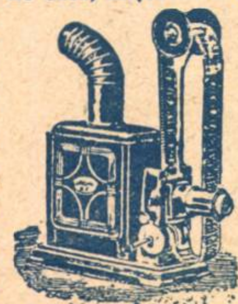
RYANA

Caracterul după fizionomie

1. Veselie, vioiciune, spirit dornic de viață, totuș vanitos și nestatornic.
2. Facultate de pricepere domoală, lipsă de prezență de spirit.
3. Materialism, senșualitate.
4. Spirit de contrazicere, caracter sever și inteligent.
5. Slăbiciune, ușuratic, înclinat spre viață ușoară, deseori mândru și invidios.
6. Lipsă de tărie, nestatornicie, dorință de a se face plăcut.
7. Curaj și putere, în majoritatea cazurilor.
8. Mândru, încrezut, lăudăros și neprietenos.
9. Invidios, fals și răutăcios.
10. Prea puține calități distinse.
11. Spiritual.
12. Caracter tare, neînfrânt.
13. Lipsă de inițiativă.
14. Autoritate.
15. Siguranță și inteligență.
16. Spiritual dar mediocru.
17. Pătrunzător, ager.
18. Sensibil.
19. Agilitate, încăpățânare.
20. Neîncredere, sfiiciune.
21. Răceală, bănuitor și răsbunător.
22. Vrednic și energic.
23. Curaj și priceput.
24. Multă fantezie, simțitor.
25. Trândăvie, mândrie prostească și dușmănie nemotivată.
26. Caracter pe care nu te poți bizui.
27. Nestatornic, șovăitor, lesne încrezător.
28. Pornit spre mânie sau melancolie, mult temperament.
29. Urmărește totdeauna un scop.
30. Nestatornic și spirit ușuratic.
31. Desfrânat și gură rea.
32. Genialitate și temperament schimbător.
33. Gust estetic, câte odată ambițios și mândru.
34. Inteligență vastă.
36. Memorie bună, simțitor și capabil.
37. Disprețuitor, batjocoritor și îndărătnic.
38. Tărie de caracter, până la cruzime.
39. Incăpățânat.
40. Supărăcios și invidios.
41. Flegmatic, câte odată caracter slab.
42. Minte productivă.
43. Lipsă de putere, inițiativă și vointă.
44. Serios, cu multă vointă.
45: Inteligent, curajos și prietenos, binevoitor.
46. Genialitate, mândrie și încredere în sine.
47. Dornic de plăceri, ușuratic și încrezut.
48. Talentat.
49. Batjocoritor, ironic.
50. Aptitudini alese, capacități (calități) multiple.
52. Timid.
53. Sensibil.
54. Scrupulos.
57. Guraliv.
58. Impăciuitor, caracter docil.
59. Indolență, tăcut.
60. Inteligență, spiritual.
61. Caracter bun.
62. Rece, indiferent, sânge rece, ordonat, punctual.
63. Sensual, leneș.
64. Tare și iubitor de dreptate.
65. Inimă bună.
66. Rece.
67. Iubitor.
68. Voinic.
69. Rațiune, constituție sensibilă.
70. Ingăduitor, lipsă de hotărîre.
71. Invidie, obraznic, înclinații spre intrigi, machiavelic.
72. Caracter șovăitor, nesigur.
73. Aprig, înfocat.
74. Estetic.
75. Viață grea, turburată, anevoioasă.
76. Brutal.
77. Fricos.
78. Omenos.
79. Realist, gânditor, caracter ager.
80. Sgârcit, mic la suflet, descurajat.
81. Hotărît.
82. Inclinat spre viață ușoară.
83. Distins, deosebit.
84. Timiditate.
85. Fără inimă, nesimțitor.
86. Bunătate mare.
87. Vederi clare și hotărît.
88. Aptitudini muzicale.
89. Fără talente.
90. Inzestrat cu calități deosebite.
91. Simplu, naiv, nerod, prostănac.
92. Mediocritate și încăpătânări meschine.
93. Caracter deschis și capabil.
94. In deosebi calități distinse.
95. Memorie slabă, nu produce nimic interesant.

Jocurile „Realităţii Ilustrate"

AS V 127 + a = 7,b = 16,c...

REZUMATUL JOCULUI PRECEDENT

Carol Bertin găseşte, într'o noapte, pe unchiul său Albert de Rohan ucis. Asasinul reuşeşte să fugă, dar pierde un petec de hârtie, pe care se află un început de formulă bizară.

O formulă asemănătoare scrisese victima, înainte de a muri, cu propriul ei sânge pe zid.

Bertin găseşte de asemeni un volum de astronomie, care fusese răsfoit de asasin, şi, cu ajutorul formulelor, încearcă să descopere misterul acestui straniu asasinat.

* * *

Fără să mai stea mult pe gânduri, Carol Bertin făcu întocmai ceeace-l sfătuia mesajul secret, al mortului.

Atunci o jumătate din bibliotecă oscilă ca în jurul unui pivot, lăsând să se vadă o gură de coridor. Carol intră fără frică. La zece paşi însă un alt coridor se deschise la stânga, în care se vedea o scară de peste o sută de trepte, care-l duse într'o pivniţă, unde se afla gura unui puţ.

Peste tot era un întuneric de nepătruns. In clipa când voi să apese de butonul lămpii electrice de buzunar, se simţi însă atacat pe la spate, doborât şi legat. Cine l-a pândit oare, aici în fundul pământului?

Intr'o clipă fu legat la ochi şi la gură, ridicat pe sus şi apoi aşezat într'o cutie lunguiaţă. Pricepu îndată tragica situaţie în care se afla: fusese depus într'un sicriu.

Cosciugul fu apoi ridicat şi Carol, cu inima svâcnind de emoţie, simţi cum este dus pe umeri, ca un veritabil mort.

Nu ştia dacă a fost transportat astfel o clipă sau o veşnicie. Simţi însă că sicriul e aşezat cu precauţiune, undeva. Un om îl ajută să se ridice şi îi luă legătura de pe ochi.

In faţa sa se afla un tribunal inchizitorial, compus din trei judecători în sutane roşii: din aceste glugi hermetice, nu li se vedeau decât ochii scăpărând ameninţători. Incăperea în care fusese dus era o cameră mortuară, drapată în crêpe negru şi bietul Carol se afla pe un catafalc!

Facle roşii luminau sinistru acest decor de groază. Paznici roşii, în acelaş costum impresionant ca şi judecătorii, formau un fel de gardă de onoare în jurul catafalcului.

Judecătorul din mijloc se ridică şi zise solemn:

— *„Carol Bertin, te-ai făcut vinovat că ai îndrăznit să pătrunzi în ascunzişurile noastre, ştiute numai de unchiul tău. Cei ce intră aici însă, nu mai au decât o şansă: să moară subit, de frică, altfel vor îndura cele mai mari torturi. Aci e templul subteran al comoarei şi locul nostru neştiut de adunare. Pentru cutezanţa ta vei fi înmormântat de viu!"*

Merseră prin noi coridoare şi Carol, din sicriul în care era purtat, zări la lumina roşie a faclelor, capete de oase ce eşiau din pereţi. Se aflau, în catacombele Parisului...

Cortegiul se opri în faţa unei hrube săpate de curând în zid. Aci, fu deslegat, iar judecătorul roşu făcu un semn. Carol fu deodată doborît în sicriu, şi paznicii puseră repede capacul peste el. Nefericitul se sbătea înnebunit de groază; oamenii roşii începură să bată în cuie, capacul raclei peste el! Sicriul fu împins apoi în hrubă şi se auzi o piatră enormă ce se rostogolia, peste gura hrubei.

Dar deodată, în bezna sicriului se făcu o lumină vie. Interiorul raclei era prevăzut cu un mic bec electric ce lumina o porţiune din capac, în dreptul capului victimei.

La această lumină, Carol ceti pe capac:

„Sicriul Morţii se va transforma în luntre mântuitoare dacă vei descifra enigma din faţa ta înainte de a te asfixia. Bagă de seamă însă, că nu vei lua din fiecare figură decât numai literele, a căror ordine, în cuvântul respectiv, este indicată de cifrele însemnate de noi."

In adevăr, pe capacul sicriului erau gravate următoarele figuri:

(Va urma)

Cimilituri glumeţe

(Răspunsurile întrebărilor din numărul precedent)

1) **In Australia,** fiindcă literele componente se cuprind în acelaş cuvânt.
2) Căciula de deasupra lui „ă".
3) Extragem literele care alcătuiesc cu vântul „palton".
4) **Maiu,** fiindcă are numai 4 litere.
5) **Constantinopol,** având mai multe litere.

CAMPIONATUL CUVINTELOR INCRUCIŞATE

Odată cu începerea vacanţelor, revista noastră va organiza un mare concurs pentru decernarea titlului de „campion al cuvintelor încrucişate, pe anul 1930". — Amănunte ulterior.

N. R. — Cu numărul acesta continuăm concursul nostru pe luna Decembrie.

Vom publica o nuvelă, în patru numere. De fiecare dată deslegătorii vor avea de soluţionat câte o problemă cuprinsă în ea. Bineînţeles că vom continua cu publicarea celorlalte jocuri complimentare.

Deslegările se primesc până la 10 Ianuarie 1930.

Cel care va deslega cel mai mare număr de jocuri, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea de 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum, din operele autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Ianuarie 1930. In caz de paritate, între mai mulţi concurenţi, vor decide sorţii.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, Str. Const. Mille 7, Etg. II
Director redacţional, NIC. CONSTANTIN
TELEFON 306/67 324/73
PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 400
Pe şase luni	„ 200
Pe trei luni	„ 100
Pentru străinătate	„ 500

Cupon pentru jocuri
No. 50

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

UMBRA CARE UCIDE

O nouă aventură senzaţională a celebrului detectiv Trevor Gex **de Rudyard Mullton**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Autorul, reporter la New-York Herald, *pătrunde in mediul banditţilor din Chicago şi este luat de bandiţi drept un complice al lor. E trimis de bandiţi, în Europa, dându-i-se însărcinarea să treacă drept Wayapu, şeful indienilor Incas, şi să pregătească o lovitură misterioasă.*

— Am un plan, Sir Astor: banditţii vor veni să-mi ceară bijuteriile. Trebue să anunţăm poliţia şi să punem mâna pe ei. când vor veni la hotel, la mine!

— Prost plan, *my darling*. Trebue să continui a fi complicele lor, ca să ai reportagii cât mai senzaţionale.

— Dar bine, Sir Astor, i-am spus, banditţii mă vor omorî, când vor afla că sunt un impostor.

Cel puţin, te rog anunţă poliţia, să veghezе asupra mea.

— Doresc ca succesul prinderii banditţilor să fie al gazetei noastre, nu al poliţiei.

* * *

Trecură câteva zile. Mergeam la teatru şi apăream la recepţiuni oficiale, alături de Ana Sethland, care trecea drept amanta mea.

Intr'o zi, am primit următorul bilet:

„Wayapu, vei pleca imediat la Paris, unde vei locui la Hotel des Princes.

„CRUCEA NEAGRA"

Impreună cu Ana Sethland, cu 15 cufere şi valize, plus caseta cu superbele bijuterii, m'am îmbrăcat, sub numele de „Wayapu", şeful indienilor „Incas", pe bordul transatlanticului *Arizona*, cu destinaţia spre Europa.

Pe vapor, toată lumea mă privia cu o curiozitate respectuoasă. In porturi, publicul se îmbulzia să mă vadă, de parc'aş fi fost „Miss Univers3".

Tot publicul a avut grije să-mi creieze biografia. Auziam la trecerea mea:

— E ultimul Incas, ultimul descendent din şefii acestui trib de indieni.

— Are tatuat pe piept un vultur colosal.

— Locueşte în palatul ruinat dela Cuzco, în Peru, în sânul Anzilor.

— E supranumit Vulturul Anzilor şi legenda îi atribue ascendenţi zei!

O, dragă Rudy, îmi spuneam, iată ce ai devenit tu, dintr'un simplu reporter!... Şi, încântat de această comedie, începusem cu timpul să mă obişnuesc, cu noua mea identitate.

Mai ales femeile căutau să se apropie de mine şi un flirt se ţesu curând, între Wayapu, şeful indienilor Incas" şi frumoasa Lady Sybille Hanower, cea cu părul de aramă şi cu ochii verzi, de culoarea pe care, Oceanul, o are în unele dimineţi reci...

* * *

La Paris, am descins cu Ana Sethland, la Hotel des Princes, unde mă aştepta o surpriză: un groom îmi întinse o scrisoare, sosită pe numele meu, prin care *„Crucea Neagră"*, îmi poruncia ca, în noaptea sosirii mele încă, să mă duc, incognito, într'o casă dela periferia cartierului Montmartre; să intru, — deoarece uşa va fi deschisă, — şi să iau obiectul ce se va găsi pe masa, din mijlocul odăii.

Era o casă pustie, intr'un cartier sinistru de taverne şi apaşi. Am intrat. Inăuntru întuneric. Am aprins un chibrit.

Dar, în fundul încăperei, o viziune de groază făcu să mă cutremur: pe o cruce neagră, era răstignită o femeie, care murise de curând!

Am avut totuş puterea să mai aprind un chibrit, ca să văd dacă pe masă se afla ceva. Era un bilet. L'am luat cu un gest maşinal şi-am ieşit fugind, din casa blestemată.....

Departe, în Place Blanche, la lumina unui felinar, m'am oprit, lac de sudoare, şi am descifrat biletul:

„Pleacă imediat la Roma; hotel Coliseum.

†"

AVENTURIERA ANA SETHLAND

După o noapte de chin, în zori, primul meu gând a fost să vizitez pe celebrul detectiv şi bunul meu prieten, Trevor Gex *). Cu multe precauţii, convingându-mă că nu sunt urmărit, m'am strecurat în casa lui, de pe o alee laterală din Bois de Boulogne.

M'a primit însă mica japoneză, Yuki, ce făcea menajul casei.

Ea îmi spuse, spre disperarea mea, că detectivul se află intr'o călătorie in Suedia, dar că trebuia să se înapoieze, curând.

Am scris, în grabă, pe file volante, cele ce mi se întâmplase, cu banda *Crucea Neagră*.

— Chiamă-l telegrafic, şi când va veni, dă-i să citească aceste file. E secret mare, să nu le pierzi.

Ii scrisesem deasemeni că plec la Roma, unde voi locui la hotel Coliseum, sub numele de Wayapu.

Dar când eşii dela Trevor Gex, pe alee, zării silueta aventurierii Ana Sethland, care se retrase după un arbore, ca să n'o văd...

* * *

In trenul de lux, care mă ducea dela Paris la Roma, mi se întâmplă o aventură stranie.

Ana Sethland aţipise, când, sosind controlorul, ea se trezi brusc şi, ameţită încă din somn, îşi deschise geanta şi începu să se pudreze.

---

*) Amintim că în *Realitatea Ilustrată* au apărut până acum următoarele aventuri extraordinare, ale celebrului detectiv mondial Gex Trevor: *Ferma cu Reptile, Procesul Omului decapitat, Crimele Omului mecanic, Vampirul din Castelul Zapolski.* Numerele care conţin aceste aventuri, se pot procura dela administraţia revistei noastre.

De asemeni, *Almanahul Realităţii Ilustrate pe 1930*, publică senzaţionala aventură a lui Gex Trevor, intitulată *H₆ C₄ O₆ U+X=Ra.*

Am observat că un bilet mic, căzuse din geanta acestei femei, fără ca ea să-și dea seama. Am pus, cu multă precauție, piciorul pe acea hârtiuță, ca s'o ascund sub talpa. Și profitând de oprirea trenului, într'o stație, când Ana Sethland eși din compartiment, pe culoar, am ridicat hârtia. Am desfăcut-o și-am aruncat o privire fugitivă asupra-i.

Iată ce schiță bizară conținea:

Ce însemna, oare, această schiță?

Banda *Crucea Neagră* intenționa să răstigniască încă trei femei?

Cine erau aceste victime, cu nume italienești? Dece banda mă trimetea la Roma?

M'a cuprins o mare neliniște. Groaza se insinua în sufletul meu și simțiam nevoia de apărare.

Teama mea era justificată. Chiar în cursul acelei nopți, am auzit deschizându-se cu băgare de seamă, ușa compartimentului, în care dormiam, am zărit clar figura Anei Sethland, dar, în aceeaș clipă, un miros greu de cloroform m'a ametit.

A doua zi, am fost găsit cu un tampon de cloroform pe față. Banii, pe care-i ascunsesem în fundul unei valize, erau la locul lor. Dar o mică sumă ce o aveam în portfeuille, precum și splendida casetă cu bijuterii, dispăruse!

Aventuriera Ana Sethland nu mai era în tren, coborîse desigur la vre-o stație.

Ajunsesem, între timp, pe teritoriul italian, și poliția fascistă invadă la prima stație vagonul, sesizată de controlorul de bilete, care mă descoperise dormind cloroformizat. Poliștii ridicară amprente, culeseră scame....

Presa europeană scrise reportagii senzaționale, cu furtul bijuteriilor prințului indian Wayapu!....

Așadar, în timp ce eu așteptam ivirea lui Charley, sau a vreunuia dintre chinezi, să vină să-mi ceară bijuteriile, moment în care voiam să demasc pe bandiți și să-i dau pe mâna poliției, — Ana Sethland, desigur complicea lor, călătoria și dormia lângă mine, pândind momentul potrivit, ca să-mi ia bijuteriile și să le ducă bandiților!

BRILIANTUL INCAȘILOR

La Roma, la hotel Coliseum, mă așteptau două scrisori. Una era dela Gex Trevor, prin care detectivul îmi scria să execut și de aci înainte întocmai instrucțiunile ce voi primi din partea *Bandei Crucea Neagră*, ca să putem afla planurile bandiților și să-i prindem.

A doua era din partea acestei bande.

Crucea Neagră îmi da instrucțiuni amănunțite, asupra a aceeace aveam de făcut.

Potrivit acestor instrucțiuni, am cumpărat dela cel mai mare bijutier din Roma, un pandantiv exotic, cu un briliant enorm.

Bandiții îmi trimiseră un automobil de lux, condus de un negru, care avea ordinul să fie la dispoziția mea, zi și noapte.

M'am îmbrăcat cu o grije excesivă, așa cum preveneau instrucțiunile *Crucii Negre*. m'am suit în mașină și-am dat șofeurului adresa din acele instrucțiuni.

— Spitalul Oliviero, pavilionul de chirurgie.

Când mașina intră pe sub portalul spitalului am scos instrucțiunile, ca să arunc o ultimă privire asupra lor, ca un actor asupra rolului, înainte de a intra în scenă:

„Vei întreba de d-na doctor Lydia Rinaldo“....

Când, în vorbitorul cu pereții de faianță albă, apăru femeea aceasta, în halat alb, frumoasă, de o seriozitate mândră, un tip de italiancă înaltă, brună, am avut o clipă de ezitare: după instrucțiunile ce primisem dela *Crucea Neagră*, trebuia s'o mint cu nerușinare. Imi amintii totuș de sfatul lui Trevor Gex, și i-am spus, așa cum doriau nevăzuții bandiți ce semnau cu o cruce neagră:

— Doamnă, sunt Wayapu, șeful indienilor Incas, fiul Marelui Vultur și, după dorința zeilor, logodnicul d-voastră!

Efectul acestor cuvinte, asupra doctoriței Lydia Rinaldo, fu extraordinar. Deveni albă ca varul și se clătină, șoptind, ca în delir:

— Ai venit!... Ai venit!.... E cu putință, *O Saneta mia!*

I-am arătat atunci tatuajul de pe braț și am întins pe masă actele, procurate de *Crucea Neagră.*

Apoi, i-am oferit briliantul, cumpărat de la Roma:

— E briliantul pe care, din tată în fiu, toți șefii Incas, îl oferă mireselor lor!

Buzele doctoriței tremurau ușor, privirile ei mă țintuiau.

— Lydia, zisei punând foc, în glasul meu, mâine plecăm la Veneția, ca să inaugurăm acolo fericirea noastră și apoi ne vom duce la Cuzco, în Capitala Incașilor, din Anzi, pentru ceremonia nupțială....

Căci așa îmi scrisese banda *Crucea Neagră* s'o mint....

* * *

O scrisoare mai amănunțită din partea *Crucei Negre* îmi comunicase următoarele amănunte:

Lydia Rinaldo, fata unui explorator italian, de origină aristocrată, călătorise cu câțiva ani în urmă, în Peru, explorând împreună cu tatăl său, munții Anzi.

In creierul munților, găsiseră un fel de cetățue, ascunsă între stânci inaccesibile. Incercând să ajungă până la acea cetățue, fură înconjurați de un trib de indieni și făcuți prizonieri. In cetate fură înștiințați că, potrivit legilor divine, Lydia urma să devină fecioară sfântă și soția șefului acelui trib, a lui Wayapu, fiind prima femeie zărită din vârful unei anumite stânci, de către Wayapu, în ziua când „fiul Vulturului“ împlini 30 de ani. Așa era tradiția tribului.

A doua zi, trebuia să aibă loc ceremonia, dar peste noapte cei doi europeni reușiră să fugă, ajungând la Lima.

Wayapu trimise ambasadori la tatăl Lydiei, ca să-i ceară mâna fetei, dar acesta refuză.

Fata însă, visa mereu pe fiul Marelui Vultur, a cărui figură expresivă și energică, o impresionase faorte puternic.

(Va urma)

Pentru vindecarea instantanee a guturaiului

Care e oare acel muritor care n'a suferit pân'acum, în viața lui, cel puțin de câteva ori de guturaiu, adică de inflamarea mucoasei foselor nasale ? E o stare bolnăvicioasă, ușoară, pe care, însă, o cunoaștem toți, din experiență! Or, tratamentele pe care medicii le recomandau pentru vindecarea neplăcutului guturaiu erau insuficiente pentru remedierea răului. Iată însă că lucrurile se vor schimba de acum în bine, pentru cei atinși de această boală !

Un eminent medic laringologist din Lyon,

Aparatul d-rului Bordier, pentru vindecarea guturaiului, pe cale electrică.

d-rul **Bordier** recomandă **curenții oscilatori de înaltă frequență,** singurii capabili să determine în fosele nasale o căldură locală nedureroasă, care face să înceteze imediat secrețiunile din nas, descongestionând mucoasa.

Pentru a aplica acest tratament, bolnavul se așează pe un scaun sau fotoliu confortabil alături de aparatul diathermic și odată electrodul adaptat la nas, se dă drumul curentului electric până când bolnavul simte o senzație de căldură bine pronunțată.

După cifrele date de d-rul Bordier în recenta lui lucrare **Diathermie & Diathermothérapie,** o ședință de douăzeci de minute cu un curent oscilatoriu chiar slab, (200 la 300 miliamperi) ajunge ca să vindece cel mai violent guturai și cu cât se aplică acest procedeu mai din timp, cu atât lecuirea este mai sigură.

Primele construcţii în adevăr populare executate din iniţiativa d-lui Primar Dem. Dobrescu

Solemnit. punerii pietrei fundam. la 22 Sept.

O adevărată minune s'a petrecut la una din periferiile metropolei noastre prin ridicarea rapidă a unui cartier model de locuinţe ieftine pentru muncitori, mici funcţionari şi intelectuali, graţie frumoasei iniţiative luate de d-l Primar Dem. Dobrescu.

Intr'adevăr de ce se consideră ca o minune şi-un eveniment important, ridicarea a 50 de case modeste la capătul căii 13 Septembrie, când acest lucru ar fi putut trece neobservat ? Răspunsul consistă în faptul că autorităţile chemate a se îngriji cu acest soiu de lucrări au ieşit din tradiţionala indolenţă şi-au pornit cu temeiu la lucru.

Parte din autorităţi şi unele instituţii particulare, au reuşit într'o oarecare măsură s'asigure un adăpost vremelnic funcţionarilor lor în serviciu. Iniţiativa particulară care pornise să construiască, a fost împiedecată prin multe greutăţi, puse în cale, să-şi desvolte avântul natural progresului pozitiv şi constructiv, care ar fi avut repercusiuni binefăcătoare în toate ramurile.

Grava criză de locuinţe, în special *economice* şi *populare* este una dintre preocupările de căpetenie de actualitate, a cărei soluţionare ar trebui grăbită.

O locuinţă modestă, igienică şi ieftină, încadrată într'un ansamblu de grădini, — adevărate isvoare de sănătate — şi cu mijloace lesnicioase de comunicaţie, iată ce-i lipseşte păturei mijlocii şi nevoiaşe a Capitalei noastre.

Grupul caselor pentru intelectuali

Aceste cartiere se pot creia în actualele periferii ale Bucureştiului, cari constitue tablouri ruşinoase şi hâde ale Capitalei şi cari au case incomode împrejmuite cu spaţii libere fără sfârşit, acoperite cu gunoaie.

De aceea salutăm cu satisfacţie şi subliniem cum se cuvine lăudabila iniţiativă a d-lui Primar al Municipiului Bucureşti, d-l Dem. I. Dobrescu, care fără să stea mult la gânduri şi studii în comisiuni şi paracomisiuni, a realizat un început foarte frumos, care ar trebui să servească ca o pildă edificatoare pentru toţi edilii Bucureştiului.

Grup de case executat în 5 zile

Dându-şi seama că există o criză de locuinţe numai pentru cei într'adevăr nevoiaşi, cari din diferite motive de natură economică n'au capacitatea de plată corespunzătoare chiriilor exigente, din centru, a purces la construirea de case mici, solid făcute şi judicios împărţite, căutând să satisfacă şi exigenţele de confort şi igienă, absolut indispensabile oricărui om civilizat.

D-l Primar Dem. Dobrescu, a urmărit executarea acestui cartier-model, interesându-se aproape zilnic de mersul lucrărei dând toată atenţia unei opere cu adevărat folositoare binelui obştesc.

In realizarea acestei opere pozitive, D-l Primar a avut concursul neprecupeţit al d-lui consilier tehnic av. B. Magder şi a unei comisiuni, care într'un timp foarte scurt i-a indicat posibilităţile şi soluţiile practice pentru realizarea acestui fericit început, aprobând studiile şi planurile arhitectului comisiunii, d-l I. Bozianu, sub a cărui conducere şi supraveghere continuă s'a ridicat acest cartier.

Meritul cel mare al repeziciunei şi conştiinciozităţii executării, revine unui reputat antreprenor ing. G. Margulius, care, printr'o organizare desăvârşită tehnică, modernă, a reuşit într'un scurt timp să ducă la capăt, ridicarea acestui cartier.

Sfaturi pentru Frumuseţe

Lyane Haid, Lorenzaccio, Z. Popescu. — Pentru albirea tenului şi decolteului veţi utiliza următoarea apă de toiletă : 200 gr. tărâţe de grâu fierte în baie marie o jumătate de oră cu un litru de apă de ploaie. Strecuraţi şi adăogaţi 15 gr. Tinctură Benzoe.

Apoi crema : Hidrochinonă 1 gr. Ulei de vaselină 25 gr. Ceară albă 7 gr. Spermancet 10 gr. Zeamă de lămâie 10 gr. Glicerină 7 gr. Perhidrol 5 picături, ţinută la răcoare între geamuri. Dimineaţa veţi utiliza din nou apa de toiletă.

Pentru albirea mâinilor citiţi vă rog numerele trecute ale revistei „Realitatea Ilustrată" şi veţi găsi numeroase reţete.

Domnişoara preferată de pictori. — Cam lung pseudonim ! — Totuşi deoarece l-aţi ales, îl utilizez şi eu.

Cine v'a spus că durerea de cap nu îngroaşe tenul ? Vă recomand vaporizările cu apă foarte rece, aburii fierbinţi şi nici un fel de cremă. O simplă apă de toiletă cu vin alb, apă de ploaie şi zeamă de lămâie, atât. Pentru îngrăşat citiţi, vă rog, numerele trecute ale revistei, unde veţi găsi o cură excelentă şi completă. Contra căderei părului la fel. Vă urez succes la concursul de frumuseţe.

O româncă. — Ce înţelegeţi dv. vă rog prin sâni ţapeni ? — Expresia e cam forţată şi nu ştiu ce să răspund. Totuş urmaţi cura apărută într'unul din numerele trecute ale revistei.

Bucicov. — Vai! de trei ori Vai ! Am pierdut plicul cu adresa dv. şi recurg la revistă. Ce disperare în cele 4 pagini ! Am crezut că s'a întâmplat vreo catastrofă. Dar nimic din ce-mi închipuiam eu: Un nas ca un mic far şi câteva mici coşuri. Iată consolarea: Aether 20 gr. Alcool camforat 100 gr. Resorcină 2 gr. Salol 1 gr. Menthol 1 gr. Apă de roze 50 gr. Nici un fel de cremă, săpun, or apă rece sau caldă. Cât despre pudră, aceea cu care v'aţi obişnuit dv., cred că e bună. In tot cazul, nu pudra e vinovată de luciul nasului dv.

Prinţesa Séliman. — Ce cremă să fie oare pe lume să împiedice toate schimbările multicolore, pe care le încercaţi? Greu, f. greu ! Totuşi, pentru că aveţi tenul şi foarte uscat, veţi utiliza seara la culcare: Unt de cacao 20 gr. Ceară albă 10 gr. Ulei de vaselină 50 gr. Spermancet 10 gr. Apă de roze 20 gr., care va avea proprietatea să amelioreze calitatea tenului dvs.

LAURA

Rezultatul concursului cinematografic

Răspunsurile exacte la cele 40 de întrebări

1. Care este ultimul film realizat de regretatul regisor Mauritz Stiller și în care Janings interpretează rolul principal?
R: Strada Păcatelor.
2. Cu cine este căsătorită Florence Vidor?
R: Cu Jascha Heifetz.
3. Care este cel mai mare rol din cariera acestei actrițe?
R: Patriotul (bine înțeles cititorii ar fi putut indica și alte roluri).
4. Cine l-a descoperit pentru film pe Adolphe Menjou?
R: Charlie Chaplin.
5. Care este culoarea părului lui Evelyn Brent și cu ce se ocupa înainte de a ajunge în studio?
R: Negru — profesoară.
6. In care film interpretează Charles Roggers rolul unui aviator și care este porecla acestui interpret?
R: In Wings. Porecla: Buddy.
7. Care este filmul extras după leit-motivul unei arii celebre din Wagner, film în care regisorul interpretează și rolul principal și care este acest regisor?
R: Simfonia nupțială — Erich von Strocheim.
8. Cum sună numele complet al societății producătoare de filme Paramount?
R: Paramount Famous Players Lasky Corporation.
9. Cine este creatorul filmului Chang?
R: Maiorul Merian C. Cooper.
10: Care este filmul realizat de societatea „Ufa" în Ungaria, ca și „Rapsodia Ungară" și care este regisorul acestor 2 filme?
R: Melodia inimii, regisor: Hans Schwarz.
11. De ce origină este Sami Goldwyn, proprietarul cunoscutei firme și ce a fost înainte de a părăsi Europa?
R: Este evreu galițian. A fost voiajor.
12. Care este numele complet al Ufei?
R. Universum Film Aktiengesellschaft.
13. Care vedetă a ecranului american primește cea mai mare corespondență?
R: Clara Bow.
14. Care este vedeta — fostă parteneră a lui Harrold Lloyd — care s'a ridicat la rangul de „star"?
R: Bébé Daniels.
15. Care este piesa de teatru jucată și la noi, care s'a tradus în cele mai multe limbi și care a fost transpusă pe ecran?
R: Nuntă cu Repetiții.
16. Care este adevăratul nume al lui Joan Crawford?
R: Lucille Lesneur.
17. Care este primul film de mare succes al lui Michael Kertesz și care este ultima lui realizare, care a revoluționat întreaga lume?
R: Primul: Domnița Robilor, ultimul: Potopul.
18. De ce origină este Olga Baclanova?
R: Rusoaică.
19. De ce s'a întors Janings în Europa?
R: Din pricina filmului sonor.
20. Care este actuala situație matrimonială a Polei Negri și de ce origină este această mare tragediană a ecranului?
R: Este în divorț cu prințul Mdivani. Origină poloneză.
21. Care este primul film cu Greta Garbo prezentat la noi?
R: Gösta Berling (merge și Ulița Durerii).
22. Care este vedeta care are cele mai mari venituri de pe urma filmului?
R: Clara Bow (Harrold Lloyd, Charlie Chaplin).
23. Cine este George Bancroft?
R: Interpretul principal din „Nopțile din Chicago" și „Docurile din New-York".
24. Cine a regisat „Ispitele Trupului cu Janings și care este un alt film mare, realizat după o celebră piesă de teatru de acelaș regisor?
R: Victor Fleming, piesa de teatru Nuntă cu repetiții.
25. Care sunt ultimele filme cu Pola Negri, realizate în America?
R: A doua viață, Femeea imorală.
26. Care actor român interpretează un rol principal alături de Gina Manès și Jaques Catelain, într'un film extras după un roman de Kessel, și care este numele acestui film?
R: Mihalescu — Nuits des Princes.
27. Care societate de filme din America a luat anul acesta premiul I pentru cinematografie și pentru care film anume?
R: Warner Bross pentru Cântărețul nebun.
28. Care este ultimul film al lui Fritz Lang?
R: „Femeea din Lună".
29. Care este cel mai mare cinematograf din lume?
R: Roxy-Theater din New-York.
30. De ce origină este Adolphe Menjou și care este actuala lui situație matrimonială?
R: Francez, căsătorit cu Kathryn Carver.
31. Care este ultimul film al lui Ivan Mosjoukine?
R: Dracul Alb.
32. Care a fost primul film sonor „Vitaphone" și când s'a prezentat?
R: Don Juan în 1926.
33. Cine este Ludwig Berger?
R: Regisorul filmului „Păcatele Părinților" cu Janings.
34. Cine interpretează rolurile principale din filmul „Umbrele Albe"?
R: Monte Blues și Raquel Torrés.
35. Ce se numește plan prim în cinematografie.
R: Planul cel mai apropiat de obiectiv.
36. Cari actori de teatru au interpretat rolurile principale din „Războiul Independenții"?
R: C. Nottara, Ar. Demetriad, Brezeanu etc.
37. Care e situația matrimonială a Marcellei Albani?
R: Este căsătorită.
38: Care este actorul mare de teatru și cinema care are și titlul de doctor în filosofie?
R: Werner Krauss.
39. Cu cine e logodit Werner Fuetterer?
R: Cu Dina Gralla.
40. Care film, este cea mai bună realizare cinematografică?
Răspunsul lăsat la aprecierea cititorilor. (După opinia noastră Ben Hur și Goana după Aur).

NUMELE DESLEGATORILOR

Au răspuns la peste 30 de întrebări

D-ra Victoria Dumitrescu, Ploești; D. Popescu, C. Titus, București; d. Carol Haimovici, Dorohoi; d. Traian C. Popescu, București; d. M. Stoher, București; d-ra Maria Vasiliu, Galați.

Au răspuns la peste 20 de întrebări

D. Ionescu Sorin, București; d. Titty Marcu, București; d. Izrael Catz, Noua Suliță.

D. Baucher Ioan, d-ra Aurelia Ioan, București; d-rele Viorica și Laura Dăscălescu, București; d. M. Mândreanu, București; d. M. Armiru, d. Șerban Petruțu, d-ra Beatrice Țuppermann, d-ra Alice Bartha, d. B. Grunberg, d. Ipa Zibalis, d-ra Eva Galați, d. Didi Nedelcovici, d. Dodo Perlman, d. Ionescu Filip, d. B. Spiegel T.-Severin; d. Silviu Pop, d-ra Lelia Teohari, d-ra Aretia Manoliu, d-ra Lenuța Alexandrescu, Ploești; d. Gh. Mustață, d. Gabriel Marcuson, d. Necha Fichman, Noua Suliță; d-ra Cella Pop, d. Peisah Gottenberg, Noua Suliță; d. Albu Bucur, Rășinari; d. Mendelsohn Isac, Galați; d. Bârsan Emil, Sibiu; d. Bolintineanu Dimitrie, d-ra Paula Kanner, Ploești; d-ra Clarice Perlman, d. Set. Grunberg, loco; d-ra Beatrice Blum, d-ra Alice Natanson, loco; d. Marius Paraschivescu, Reșița; d-ra Arma Berta, Ploești.

In numărul viitor lista premiaților.

Deslegătorii jocurilor pe luna Octombrie

CATEGORIA I-a

Arad: I. Ionescu.
Bacău-Serbeşti: Constantin Mardare, Bercy Enghelberg.
Brăila: Andrei Dumitrescu, M. Dumitrescu, S. Cristofor, N. Bărbătescu, Cristu Gh. Theodoridis.
Braşov: Căpitan Ion Petrovici.
Bucureşti: Emanoil Popescu, Ionel Andronic, Lt. Av. Sohaski, Irene D'y, Iulius Camer, Virgil Popescu, Victor Gh. Buescu, Ionel şi Jeanette Pietraru, Mihail Constantinescu, Harry Ştefanidis.
Buzău: Ionel D'Ally.
Câmpina: Olga Rădulescu, Nicu C. Slavu.
Chişinău: Ivanov Nicolai.
Constanţa: Didy Grăjdeanu, C. Horjea.
Craiova: Olguţa Daneţeanu şi Andrei Fischer, Titta Stoiculescu, Mircea Rădulescu.
Curtea de Argeş: Mişu şi Vasile Ionescu.
Drăgăşani: Loloca şi Mugurel Aragon.
Iaşi: Alex. G. Mortzun.
Poiana Mare: (Dolj): Dora şi Marioara Popescu.
Băile Govora: Sofi Pietraru.
R.-Vâlcea: Sandy A. Cătănoiu.
Roşiori-de-Vede: Haralambie Corbeanu.
Târgovişte: Vasiliu Iuliu C.
T.-Ocna: M. Herşcovici.
T.-Severin: Ion R. Pănescu.

CATEGORIA II-a
(120—150)

Arad: Costică Codriş şi Oprea Crăciun.
Durostor (Arcadânlar): Anette Ioan Vartolomei.
Suceava-Bucovina: Veronica M. Tănase.
Buzău: George V. Ţiţeica şi Ricu Vasilescu.
Bacău: A. Hausvater.
Brăila: Teodor Stamate.
Bucureşti: Ghica N. Gheorghe, Vasile Petrovici, Nicolae Constantinescu, Maria Wechsler, Viorica şi Laura Dăscălescu, Comaniciu I. Dorel.
Craiova: Marcu Iancu, Aurel Morgenstern, D. şi H. Sternberg, Minel Văduvescu, Carol Liebvmanu, Mady şi Jeana Rocoş.
Poiana-Câmpina: Gh. D. Ionescu.
Câmpina: Valentin Gh. Popovici.
Chişinău: Mihai M. Popovici.
Cluj: I. S. Delamiceşti.
Constanţa: Neagoie Lungu, N. Gh. Stănescu.
Alba (Fărău): Magda Ovidiu.
Galaţi: Constantinescu F. şi E. Bălănescu, Costel C. Canelly, Ionel Alexiu, Gh. S. Mihail, Ionescu T. Stefan.
Ismail: Tănăsescu N., Petall D'Yon.
Iaşi: Vlad Paul, Ledevinka Gheorghe, Georges Bergriner şi Alex. Halperin, Ionel Antohe (Panciu).
Lugoj: Elena Marin.
Orăştie: Iancu Lazăr.
Piteşti: I. I. Ioan Zaharescu, Mihăescu Gh. C.
R.-Vâlcea: Jean şi M. Constantinescu.
Silistra: Mişu Popescu.
Braşov (Satu lung): Anicuţa Despan, Ionel Despan.
Târgovişte: Demetrescu T. Vasile.
T.-Severin: Ionel Daimaca, Ion Gr. Gelepe, Grigore Tomoftescu.
Timişoara: Marioara N. Popescu.
Botoşani (Todireni): Gh. Nichifor.
Dâmboviţa (Vulcana): Gogu Popescu.

CATEGORIA III-a
(100 — 120)

Putna (Adjud): Mihai Costaş.
Bălţi: Petrovici Adrian.
Bistriţa: Aurel Moldovanu.
Botoşani: Popescu St. Ştefan.
Brăila: D. Constantin.
Vâlcea: Const. D. Presbiterianu.
Bucureşti: Barder L. Jean, Căp. Petre Peiulescu, Nedeleu M. Ioan.
Caracal: Lilica Betulescu.
Careii Mari: Ica Căpit. Radu.
Craiova: Olguţa W. şi A. Fischer.
Galaţi: Felicia Gheorghiu.
Ghioroc-Arad: Simion Iov.
Iaşi: Plutonier Dominic Dincă, Hanganu Titus, Luios Helman, Popa Gav. Dumitru.
Mihăileni-Dorohoi: Mihail Zahacinsky.
Muscel-Drăghici: Jenny Dumitrescu şi Sihan.
Oradia: Aladan Botiş.
Ploeşti: Maria I. Măinescu, Fotescu G. Alexandru.
Rădăuţi: Ticalinc Constantin, Jenică Poconuţ.
Tg.Jiu: Gabriel Cioculescu.
Tecuci: Ştefan N. Tuchel
Tulcea: Andrei N. Sandu.

CATEGORIA IV
(50—100)

Bârlad: Ovidiu Idriceanu, Lungianu Gh.
Bucureşti: E. Rădulescu Aldea, Vasilică St. Popescu, Victoria Genoveanu.
Buzău: Tutu şi Traian Pavelescu.
Călăraşi-Basarabia: Leon Branstein.
Câmpina: Marin Constantin.
Caracal: Tacia St. Musceleanu, Victoria Popescu.
Craiova: Aurel Kendler.
Galaţi: Penelopa Motea şi Macovei Grigoriu.
Galaţi: Louis Fekete.
Gheorogh-Arad: Olteanu I. Eugen.
Lipova-Timuş: Marioara Chirilă.
Lugoj: Albertina Muscalu.
Nădlac-Arad: Doval Ioan.
Piatra-Neamţ: Rapaport Marioara.
Roman: Mia Hulubei.
Târgovişte: Bucur M. Emilian.
Târgu-Mureş: Baldur Ştefan.
Vaslui: Catrinel Cătănescu, Ionescu Mircea.

CATEGORIA V-a
(1—50)

Bucureşti: Dinu Hristodorescu, Popovici Cornel, Rodica N. Zahariade, Berceanu M. Ioan, Titi Robert Copelmam, I. I. Mihăescu, N. Braun.
Băceşti: Louise Popişterin.
Brad (jud. Hunedoara): Munteanu Wilhelm.
Bălţi: Gherş Cotlear.
Bârlad: Ştefan Nechitovici, Maricica Corner.
Brăila: Diermanu Maria.
Buzău: Valerya Iliescu, Lenuţa Mateescu, Mya Budescu.
Buştenari: Olguss Grossu.
Bacău: Gh. Avachean, Aurel Uşer.
Câmpina: Marin Constantici.
Cluj: Miron C. Superceanu.
Comarnic: Cecilia I. Buretea.
Carei: Covarin Augustin.
Braşov (com. Codlea): Ilea Nicolae.
Craiova: Cici Popescu.
Cernăuţi: Natalia Andriaş.
Chişinău: Rodica Popovici Pim.
C.-Lung-Muscel: Puiu Nicolescu.
Hărmăneşti: C. Gh. Stupkam.
Teleorman (com. Dorobanţul): Florică Lăzărescu.
Dej: Jean Coman.
Edineţ (Hotin): Roman Răzlog.
Gherla: Gheţi Both.
Gheorgheni (Ciuc): Lazarovici Iacob.
Galaţi: Lya C. Tarucigan.
Iaşi: Elena Mocanu.
Leova: Beniamin Rud.
Oradea: Popa Alexandru, Caesar Ocello, Gh. Ştefănescu.
Ploeşti: Vasilescu Nelly.
Paşcani: Ioan Păderara.
Mureş (com. Poarta): Victor Constantinescu.
Roman: Sylvia Grigoraş.
Rădăuţi (Bucovina): Carol Finkler
Sighet-Maramureş: D. Pop.

ITALIA leagănul invenţiilor

ITALIA, renumită pentru vestigiile glorioasei Rome antice, reclamă acum o nouă distincţie cu ocazia expoziţiei istorice a ştiinţei italiene, de curând deschisă la Florenţa.

O remarcabilă desfăşurare de invenţii, rezultatul a cinci ani de active cercetări, tinde să proclame Italia ca leagăn al ştiinţei şi să dovediască astfel, că multe din minunile ştiinţei moderne îşi au originea în minţile savanţilor italieni, de acum câteva secole.

Printre altele se găseşte rudimentarul dar faimosul termometru inventat de *Galilei* în 1602. Principiul termometrului modern, care înregistrează gradele de căldură cu o surprinzătoare preciziune, rezidă în această descoperire făcută acum 400 de ani.

Pendulul lui Galilei, făcut în urma orbirei marelui savant după planuri pe care el le dictă puţin înainte de a muri, e o piesă precursoare a mai multor invenţii moderne, a căror eficacitate depinde de pendul.

Afară de termometru şi pendul, e renumitul telescop, inventat în 1601 cu ajutorul căruia Galilei descoperi lunile lui Jupiter. Micul instrument, este învelit în piele roşie, decolorată. Principiul de bază al acestui vechiu telescop, era întrebuinţat la instrumente mai mari, prin care astronomia a câştigat mult.

Mai sunt apoi invenţii ce semnalează primele încercări de sbor şi de transmitere a mesagiilor prin mijloace mecanice: douăsprezece modele în miniatură, ilustrând teoriile şi experienţele lui *Leonardo da Vinci,* asupra unui aparat de sburat.

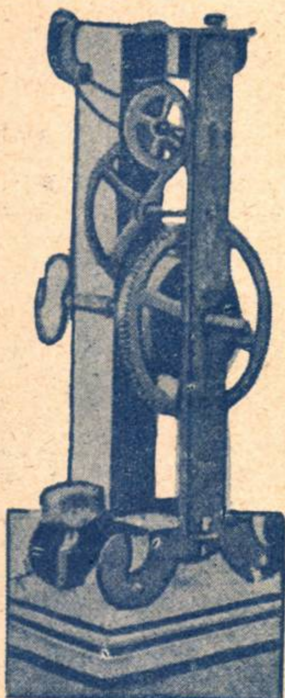
Maestrul italian care nutria visul să plutiască în aer, nu reuşi să construiască nava, cu care să se ridice dela pământ, dar opera sa arată că avusese viziunea care deveni realitate în 1903 când fraţii Wright dovediră lumii că o maşină ar putea să se înalţe şi să planeze cu propriile-i puteri.

Instrumentul cu care abatele *Caselli* demonstra acum 70 de ani, că imaginile pot fi transmise dela un loc la altul, face parte din marele număr de invenţii care pregătiră drumul multora din miracolele ştiinţifice de astăzi. Acest imperfect mecanism, este precursorul televiziunei moderne prin care imaginile sunt transmise cu o surprinzătoare viteză peste mări şi ţări.

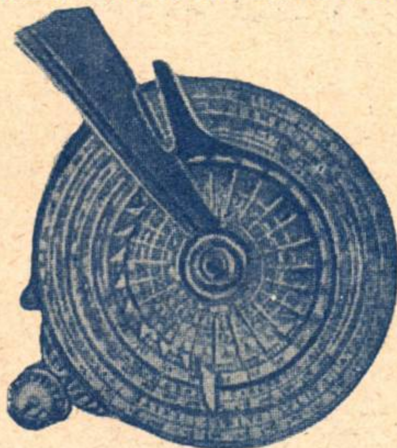

Lentila lui Bregano **întrebuinţată de** Sir Humphry Davy **în experienţele sale de a readuce diamantele în starea de cărbune. Aparatul a fost inventat în 1690.**

O ideie ingenioasă din 1650 — o sferă cu cercuri de alamă, demonstrând sistemul solar.

Ciudat pendul lucrat după planurile lui Galilei **în urma orbirei acestuia.**

Un ceasornic astronomic din secolul al şaselea pentru înregistrarea poziţiei planetelor la diferite ore din zi.

Primul termometru lucrat de elevii lui Galilei, **un instrument perfecţionat mai târziu de** Rinieri.

Una din cele mai interesante piese, e o sferă de alamă, reprezentând sistemul solar aşa cum era înţeles în 1650. Acest instrument e fost întrebuinţat de *Vincenzo Viviani* un strălucit adept al lui Galilei şi astronomii moderni spun că în comparaţie cu epoca în care a fost creat, e foarte apropiat de adevăr.

Executorul lui, care avea gust pentru artă îl puse în mâna unei figurine, reprezentând un satir.

O altă piesă interesantă, e un ceas astronomic făcut în secolul al şaselea în scopul de a stabili la orice oră poziţia diferitelor planete cunoscute pe atunci. Are forma unei linii rulate în cercuri concentrice şi tăiată de mai multe indicatoare necesare complicatelor calcule matematice.

Lentila lui *Bregano* a atras mai ales atenţia fizicianilor, prin faptul că acest instrument a fost întrebuinţat de *Sir Humphry Davy* în faimoasa sa serie de experienţe prin care încearcă să readucă diamantele în starea de cărbune.

Marile săli ale expoziţiei florentine, demonstrând contribuţia Italiei la progresul ştiinţific al lumii, sunt pline de nepreţuite aparate, care au ajutat omenirea să se servească de forţele ce o înconjoară, şi să-şi facă viaţa mai confortabilă.

Cum petreceau femeile din Kish, acum 7000 de ani

(URMARE DIN PAG. 4-a)

depe ţărmurile Nilului superior părăsiau cavernele, clădindu-şi rudimentarele colibe de pământ, ca să pue bazele civilizaţiei egiptene, de mai târziu.

Aceşti vechi Somerieni erau astronomi şi matematicieni. Multe din calculele lor, le-au moştenit. Ele ne amintesc de acest popor, aproape uitat. Sistemul lor numeric avea ca bază unitatea **şasezeci** pe care-o întrebuinţăm încă, atunci când calculăm cercul de 360° sau 6×60, exact cum făceau ei. Ne-a rămas dela dânşii diviziunea timpului: 60 secunde pentru un minut, 60 minute pentru o oră. Probabil că ei au fost cei dintâi cari au împărţit anul în 360 zile, corespunzând cu gradele cercului.

Când mai târziu astronomii descoperiră eroarea de 5 sau 6 zile, în an, problema se rezolvă cu uşurinţă, decretându-se plusul de zile, ca zile de odihnă, în care nu se făceau afaceri, nici plăţi, timpul scurgându-se în petreceri. Când calendarul solar coincidea cu cel artificial, lucrurile îşi urmau cursul obicinuit. Era un procedeu ingenios, pe care-l mai aplicăm şi noi încă, într'o mică măsură, proclamând un an bisect, la fiecare patru ani.

Femeile anticului Kish se bucurau de multe privilegii, refuzate surorilor lor, din epoca de mai târziu, a Egiptului, a Greciei şi a Romei. Aveau dreptul să deţie proprietăţi, în numele lor şi dacă muriau necăsătorite, puteau să lase posesiunile lor, cui voiau. Chiar măritate, femeile puteau dispune de bunurile lor, cum credeau de cuviinţă. Soţii lor, atât timp cât ele erau tovarăşe devotate, se dovediau — pentru vechimea epocii — cât se poate de toleranţi.

Căsătoria era un contract solemn, formal, atât timp cât femeia era corectă. Situaţia unei soţii iubitoare şi credincioase era una din cele mai privilegiate. Dar, vai de femeia care s'ar fi depărtat de calea virtuţii! Insu-şi soţul o judeca şi dacă vina sa era dovedită, îşi plătia necredinţa cu viaţa.

Vechea societate someriană era împărţită în caste. Căsătoriile se contractau, de obiceiu, între membrii aceleaş caste. Totuş, un nobil putea lua de soţie o femeie dintr'o castă inferioară şi atunci aceasta se bucura de toate drepturile şi privilegiile castei, în care avusese norocul să intre.

Sclavia era practicată şi de ei, dar acei nenorociţi bărbaţi şi femei par a fi fost trataţi mai cu blândeţe, decât la celelalte popoare.

Femeile care nu voiau să se mărite, se devotau de predilecţie, templelor zeiţei lunii şi erau astfel un soi de predecesoare ale fecioarelor vestale dela Greci şi Romani. Preotesele, din templele Somerienilor, erau foarte venerate. Ele nu degenerau niciodată, în fiice ale plăcerei, cum se întâmpla în templele Greciei şi ale Romei, din epoca de decadenţă.

Legile someriane, protejând femeile, fură mai târziu încorporate în codul lui Hammurabi, mare împărat al Babilonului, şi formară baza principiilor găsite în biblie şi în legile zilelor noastre.

Adevărat că „balurile" erau necunoscute femeilor de atunci. Ele practicau, însă, ceeace noi numim azi, dansuri clasice. Sărbătorirea victoriilor războinice, ceremoniile religioase, festivităţile anotimpurilor erau urmate de dansurile fetelor şi femeilor tinere. Cum aceste festivităţi erau foarte frecvente, fetele ajunseseră maestre în dansuri.

Nu arareori aceste celebrări degenerau în orgii, bărbaţi şi femei, aţâţaţi de sunetele numeroaselor harpe, cu şapte coarde şi aprinşi de vin, băuturi din suc de curmale şi altele mai tari, cădeau într'o sălbătăcie isterică, asemănătoare întrucâtva desgustătoarelor scene, desfăşurate mai târziu, la Atenienii şi Romanii decadenţei.

Aceste festivităţi începeau cu o lungă procesiune: în frunte mergeau harpiştii, veniau apoi, regele şi curtea sa, preoţii şi asistenţii lor, urmaţi de nobili, soldaţi şi cetăţeni, după rang. Fete, înfăşurate în văluri, şi copii deţineau deasemeni un rol important, în aceste procesiuni. După ceremoniile apropiate ocaziunei, începeau dansurile, festivităţile şi băutura. Aceste festivităţi aveau loc în onoarea vre-unui zeu, a unui nou rege, a unei victorii câştigate, sau constituiau tributul de mulţumire, pentru o recoltă frumoasă. Fiecare pătrar al lunei prilejuia o mică festivitate şi se pare că zeii serviau, totdeauna, de prilej, pentru aceste celebrări.

E prea posibil ca Somerienii, să fi stabilit marile serbări ale naturii, păstrate, în urmă, cu atâta conştiinciozitate de Babilonieni şi numite Zagmuku, în cinstea lui Ba şi Tammuz, celebrate Primăvara şi Vara. Festivitatea Primăverei era celebrarea semănatului şi marca începutul anului. Anul nou, la ei, cădea în acea epocă şi nu — ceeace e artificial — în mijlocul iernii, ca la noi.

Sărbătoarea lui Tammuz marca prima recoltă a grâului şi orzului, care în Babilonia se strângea în epoca solstiţiului de vară. Una din cele mai mari festivităţi, mai ales pentru femei, era acea a lui Ishar, în a şasea lună a anului, punctul culminant al Verii, căci Ishar era divinitatea fertilităţii. Statua zeiţii era purtată în solemnă procesiune pe străzile Kish-ului, spre templul unde, după sacrificii, aveau loc dansurile, celebrările şi orgiile.

Profesiunea lui Şaliapin

IN timpul ultimului său voiaj în Rusia, marele cântăreţ rus ale cărui calităţi am avut ocazia să le apreciem şi noi, — aflându-se într'o sanie ce traversa mahalaua Vikoff din Leningrad, scoase câteva note, cântând o gamă oarecare, cum au obiceiul toţi cântăreţii, când se găsesc la largul lor. Birjarul întoarse capul şi-l întrebă:

— Cu ce te ocupi?

— Cânt.

— Ce meserie ai?

— Cânt.

— Nu te-am întrebat ce faci acum; care e meseria ta de bază?

— Cânt, cânt mereu... răspunse calm Şaliapin.

La care, birjarul, regretând c'a intrat în vorbă cu el, replică:

— E imposibil să mă'nţeleg cu tine; eşti beat mort!!...

O socoteală interesantă

Ştiţi oare cât durează o şină de drum de fier?

Dacă nu, să ascultăm pe un inginer expert, al unei companii americane şi fără îndoială, că vom rămânea oarecum înmărmuriţi.

Un tren uzează, în trecere a suta mia parte dintr'un milimetru de şină, iar ca să fim mai exacţi, trebuie ca să treacă o sută de mii de trenuri pentru ca să dispară abia un milimetru din şină.

Cum şinele nu sunt scoase din uz decât numai atunci când au pierdut un centimetru, sau un centimetru şi jumătate, ar fi nevoe de un milion cinci sute de mii de trenuri, pentru ca să se ajungă la un asemenea grad de uzură.

Şi dacă, în fine, admitem că, pe o şină anumită, trece, în fiecare cinci minute, câte un tren, — ceace nu este deloc exagerat, pentru liniile ferate, care deservesc incinta marilor metropole, — i-ar trebui acestei şine, aproximativ 15 ani, ca să fie scoasă din uz sau la reparat.

Să nu vă prea îngrijoreze, însă, drumul de fier, care traversează Buceagul basarabean, fiindcă, pe aci, trenurile sunt cu mult — oh, cu mult! — mai rare.

Stomacul când ți se 'ntărește,

Tabletele tu le găsește.

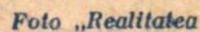
Și învață din Abecedar,

Că doar KOPROLU-i salutar.

REALITATEA ilustrată

UN COLŢ PITORESC

...voare şi ţesături, a mânăstirilor de maici.

Foto „Realitatea

REALITATEA
ilustrată

„First Național" YRNA LOY, *frumoasa artistă dela Hollywood.* **PREȚUL 10 LEI**

ACTUALITĂŢI

A. S. R. Principesa Ileana (în mijloc) a vizitat la 1 Decembrie Asociaţia „Triunghiul albastru" din Timişoara. Cu această ocazie, s'au organizat acolo mari festivităţi, în cinstea Domniţei noastre.

Noul ministru de răsboiu al Statelor-Unite, a fost numit de curând d. Patrick J. Hurley, secretarul fostului ministru de răsboiu, care a decedat de curând.

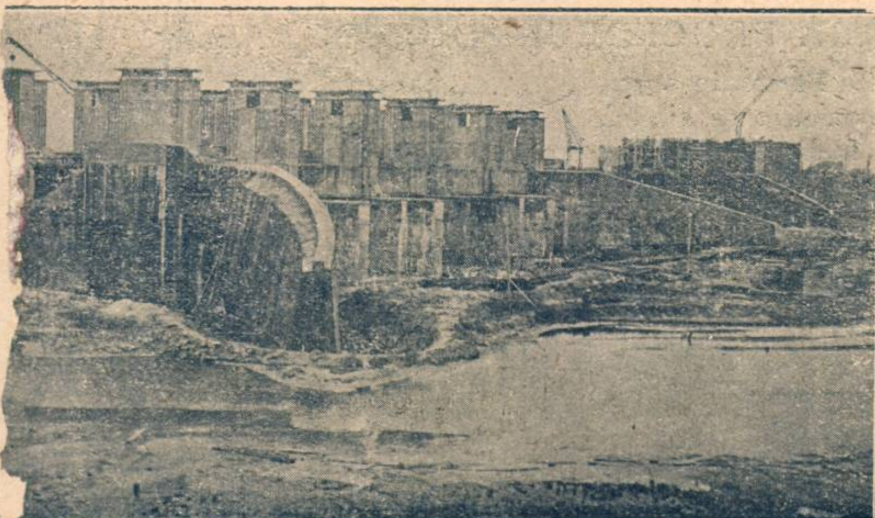
Evacuarea Rhenaniei. Trupele aliate, au evacuat de curând, întreaga zonă de ocupaţiune rhenană, ca urmare la deciziunile Conferinţei dela Haga. Stânga: Trupele franceze trecând podul Rhinului la Koblenz. Jos: Perspectiva oraşului Koblenz, după eliberare, văzută de pe malul stâng al Rhinului.

Fotografia noastră reprezintă pe simpatica paraşutistă Lola Schröter-Vorescu, care şi-a serbat, de curând, jubileul de 90 lansări, la aerodromul Tempelhof din Berlin.

...ul olandez a decis îndiguirea şi secarea lacului Zuider, lucrare care va avea ca urmare, câştigarea a 200.000 hectare de pământ arabil

INELUL DE LOGODNĂ

Tradiţii din toate timpurile şi toate locurile

A EXISTAT multă vreme credinţa că, dela degetul inelar (degetul al patrulea) porneşte o vână de sânge, direct la inimă — şi de aceea inelul a fost un semn de iubire.

Inelul de logodnă este mult mai vechi decât inelul căsătoriţilor, căci înainte vreme, logodna se serba, odată cu nunta.

Inelul pe care-l purtau logodnicii era, în vremurile păgâne, un talisman, un obiect de pază, împotriva vrăjilor. Unii istorici cred că inelul era un semn de supunere şi îl purta la început numai logodnicul, alţii cred că el era ştampilarea unui „contract"; nu e exclus ca amândouă presupunerile să fie adevărate.

La romani era obiceiul că se întăriau contractele, prin oferirea unui inel, iar la căsătorie se plimbau, între viitorii soţi, inele de fier, numite *pronubum*. Obiceiul fusese împrumutat dela Sabini sau Etrusci, cari întrebuinţau inelul drept ştampilă, iar apoi ca semn distinctiv al situaţiei sociale.

La început, numai nobilii din Roma purtau câte un inel de aur, apoi şi fiii de senatori, la cari s'au adăogat, în timpul imperiului, şi cetăţenii liberi.

Inelul a mai fost şi semnul unei legături religioase sau politice — a episcopului cu drept credincioşii, a regelui cu supuşii. Ca semn de încoronare, se cunoaşte frumosul obicei venețian când dogele, la încoronare, se logodia cu marea Adriatică, aruncând un inel în valuri.

In Islanda inelele erau de os, de fier sau de lemn şi uneori atât de mari, încât încăpea prin ele mâna toată. Logodnicii îşi dădeau mâna, printr'un inel uriaş, fixat pe un stâlp.

După ritualul bisericii ortodoxe orientale, inelul de logodnă se poartă la mâna dreaptă şi e schimbat de trei ori, dela locul lui, înainte de a rămânea definitiv în „inelar". S'ar putea să fie aci o legătură cu rolul pe care-l joacă numărul 3, în toate legendele şi miturile Rusiei: părinţii au totdeauna trei fii, eroii trec prin ţări în număr de trei ori nouă, cei mai voinici au 33 de ani şi toţi îşi ajung ţelul la a treia încercare.

La Greci e obiceiul să se schimbe la logodnă două inele: unul de aur şi altul de argint.

La Armeni, când două mame se 'nţeleg ca urmaşii lor (în vârstă de doi-trei ani) să se căsătorească — ceeace părinţii admit, la rândul lor, fără mare greutate, — mama băiatului, întovărăşită de două femei în vârstă şi de un preot, se duc la părinţii fetei şi oferă copilei un inel, în numele viitorului soţ. Băiatul e adus şi el, popa citeşte câteva versete, din Biblie, binecuvintează pe logodnici şi micul logodnic e obligat, până la căsătorie, să dăruiască, în fiecare an, micei logodnice, câte o rochiţă nouă. Aceste obiceiuri există şi în Europa, în familiile princiare.

Inelul cel mai mic a fost confecţionat şi şi-a jucat rolul, la logodna lui Henric al VIII-lea, pe atunci prinţ moştenitor. „El" era în vârstă de 8 luni, iar „ea", prinţesa Mary în vârstă de 2 ani. Un reprezentant al prinţului a vârât în degetul „logodnicei" un mic inel, acoperit de diamante — şi slujba religioasă a avut loc cu toată solemnitatea.

La care deget nu s'a purtat inelul? In timpul Renaşterii inelul se purta în degetul cel mare. In Franţa se purta inelul în degetul arătător — precum îl purtau şi evreii de altădată — iar, în Evul Mediu, purta inelul, în degetul al patrulea, al mânei drepte (inelarul de azi), numai cavalerul care era împotriva căsătoriei şi voia să arate astfel, în chip public, că ţine la desăvârşita lui libertate.

Raffael Sanzio: Logodna fecioarei Maria

Inelul de logodnă, subţire, de aur, apare destul de târziu: pe la mijlocul veacului al 18-lea. La început inelul de logodnă era de os, cristal, fildeş sau lemn, acoperit de numeroase gravuri: la evrei un templu sau numai chivotul legei, la romani o chee, care arăta că bărbatul e păzitorul casei.

Nenumărate legende sunt legate de inelul de logodnă şi cântecele populare, ale tuturor neamurilor, cunosc inelul, care s'a rupt sau piatra de diamant care s'a pierdut, când unul din logodnici a călcat credinţa şi cuvântul dat.

In Anglia şi America se obişnueşte a se împărţi tinerilor şi fetelor care au luat parte la o logodnă, câteva fărâmituri din prăjitura comună, trecute prin inelul de logodnă, ca să le pue la căpătâi şi să aibe vise plăcute.

Toate legendele spun că inelul de căsătorie al lui Iosif dulgherul, cu fecioara Maria, era de onix şi ametist, iar puterea lui, de-a face miracole, s'a dovedit ne 'ntrecută. Astfel că numeroase biserici s'au pomenit, stăpânitoare ale „adevăratului" inel.

In ziua sfântă, de 6 Octombrie e obiceiul, în nordul Angliei, ca trei fete să facă o prăjitură din făină, apă, zahăr şi sare. O răsucesc de trei ori în cuptor, o tae în trei părţi egale, fiecare parte în alte nouă felii, iar din una din felii taie un inel. Se culcă toate trei, într'un pat, cu inelele atârnate în dreptul fiecăreia şi sunt sigure că vor vedea, în vis, pe logodnicul ursit.

O cunoscută actriţă din Londra, fiica lordului Aykin, a purtat, la nunta ei, un inel de platină, acoperit cu diamante. Aceastá noutate a produs mare vâlvă, în cercurile aristocrate engleze şi a fost imitată, de multe logodnice.

Ceeace 'nseamnă că femeea, copleşită de materialismul timpurilor noastre, vede, în inelul de logodnă, un adevărat capital — amintind obiceiul de altă dată când bărbaţii îşi cumpărau soţiile: odinioară, mai ieftin, azi numai cu preţul platinei şi al diamantelor. Procedeul a provocat o reacţie violentă, care a dus la extrema opusă: renunţarea la orice inel! Totuşi se 'ncearcă revenirea la un inel subţire, ca un fir de aţă, care să aibe doar valoarea demonstrativă, a logodnei şi căsătoriei.

★

Toate aceste diverse obiceiuri, care se leagă de inelul de logodnă, sunt manifestaţiile unei adânci simţiri populare a legăturii tainice, dintre bărbat şi femee, şi relaţiei lor, cu lumea împrejmuitoare. Inelul este infinit prin rotunjimea lui, la fel cu veşnicia, un simbol al alianţei tuturor forţelor omeneşti, împotriva schimbărilor ruinătoare ale vieţii.

Inelul mai are, în judecata celor mai multe popoare, un efect de reţinere, care ajută Spiritului, adică principiului vital, să rămâe în om; în unele regiuni li se scoate muribunzilor inelul din deget, ca sufletul să poată părăsi, mai uşor, trupul.

Puterea ocrotitoare a inelului se vădeşte, în credinţa, foarte veche, că el apără de duhuri rele, de demoni şi vrăjitoare. După un obiceiu din Tirol, femeea nu trebue să se apropie, fără inel, de leagănul copilului, ca spiritele rele să fie totdeauna îndepărtate.

Micul cerc, pe măsura unui deget, îşi are astfel povestea lui milenară, încărcată cu numeroase fantasme şi înţelesuri, iar în vremurile noastre, inelul a devenit simbolul credinţei conjugale, legătura spirituală şi trupească la două fiinţe, întovărăşite pentru toate fericirile şi durerile vieţii.

De vorbă cu Renee Heribel

(Dela redactorul nostru special din Paris)

COTESC spre strada care poartă numele celebrului poet francez *Albert Samain*... Deoparte şi de alta, se ridică vile mândre, cu grădiniţe gingaşe, tot atât de gingaşe şi fermecătoare ca şi opera nemuritorului versificator.

Mă opresc în faţa vilei cu numărul 6. Aci locueşte o muză, demnă să inspire cele mai desăvârşite genii: frumoasa Renée Héribel, ale cărei creaţii sunt proaspete încă, în mintea publicului nostru cinematografic.

Intimidat, urc scările. Intind cartea de vizită, cameristei, care după două minute, mă pofteşte înăuntru. Fac câţiva paşi spre o uşă monumentală, cu oglinzi, care, turburându-mă puţin, îmi oferă neplăcuta ocazie să mă împiedic într'un covor greoiu, aşternut în faţa salonului de primire.

Arunc o privire în juru-mi. Mă bucur de un privilegiu. Nimeni nu-mi văzuse gestul stângaci, demn de o comedie bufă à la Malec. Camerista dispăruse ca prin farmec de lângă mine, spre nespusa mea părere de bine.

Ajuns în mijlocul salonului, îmi rotesc cercetător ochii, pe pereţii încăperii. Cadre cu picturi vechi, create cine ştie când, îmi atrag atenţia. Cu privirea fixată pe un nud perfect executat, mă transport şi mă las dus de gânduri. Şueratul unei sonerii, mă deşteaptă brusc din reverie; e factorul.

Am auzit, ce-i dreptul, vorbindu-se de nenumărate ori, despre curierul fantastic pe care-l primesc vedetele de cinematograf, dar niciodată n'am dat crezare afirmaţiei, privitoare la numărul scrisorilor primite de către creatorii filmelor. De astădată, însă, am avut ocazia să mă conving *de visu* şi aceasta s'a întâmplat în clipa, când camerista a aşezat calmă, pe măsuţa de lângă mine, un teanc enorm de scrisori, proaspăt sosite....

Frumoasa artistă, Renée Heribel, **în noul ei film** „Rapidul Siberian".

Se deschide o uşă.

Simplă, veselă, bine conturată şi totuş suplă, cu privirea înţeleaptă, aşa mi-o închipuiam pe Renée Héribel şi aşa mi-a apărut în cadrul somptuosului salon Louis XV.

— Simpatia precum şi frumosul succes de care vă bucuraţi în rândurile publicului românesc, sunt strălucite. Vă rog să-mi acordaţi o convorbire pentru „REALITATEA ILUSTRATĂ".

— *Deşi sunt o duşmancă neimpăcată a interview-urilor* — răspunse Renée Héribel, — *faptul că mă bucur de atâta atenţie din partea publicului frumoasei României, mă obligă să vă stau la dispoziţie....*

O privesc scrutător.

In ochi-i blânzi, minunaţi, magnetici, se citeşte sinceritatea.

Dau să întreb ceva: soneria telefonului sbârnâe. Mă resemnez şi aştept sfârşitul convorbirii...

Ah! Ce plictisitor e telefonul câteodată!

— *Am comis marea imprudenţă,* mi se adresă vedeta, *să-mi inserez în anuar, numărul telefonului... Vă închipuiţi câte neplăceri am de pe urma unei asemenea neglijenţe.*

Mă uit la ceas. Timpul se scurge vertiginos:

— Ceva despre dv.?

— *Am văzut lumina zilei sub cerul senin al unui mic port maritim din Franţa. Din fragedа-mi copilărie eram svăpăiată din fire, neastâmpărată şi deşi arta mută constituia pentru mine o mare atracţie, creşteam fără să sper în realizarea visurilor ce-mi făurisem, încă de pe când mă jucam cu păpuşile sau eram în pension... Viaţa îşi urma cursul regulat până în ziua când....*

O nouă sonerie a telefonului. Tresar ca dintr'un vis. Renée Héribel, după ce clătină de două ori capul, puse mâna pe receptor, cu un gest mecanic.

Telefonul tinde să mă enerveze !

— *O societate care mă invită, să iau parte la o gală de binefacere,* îmi explică drăgălaşa vedetă, care desigur că trebue să aibe o răbdare de fier.

— Cum aţi debutat? o întreb eu, dornic să reviu la chestiunea care mă interesa.

— *Foarte simplu. Se vede însă, că soarta a voit cu totul altfel. Cu ocazia unei vizite, făcute unei familii, am avut prilejul, să-l cunosc pe* René Leprince *mult regretatul regisor francez. Nefiind însă în curent cu mişcarea cinegrafică de pe atunci, nu ştiam, că el ocupa o situaţie atât de înaltă şi că în mâinile lui, şedeau destinele atâtor candidaţi la glorie. Nu ştiam nici măcar, că făcea parte din breasla cinematografiştilor. Iată dar pentru ce, atunci când mi-a pus întrebarea* „De ce nu incerci să faci cinema domnişoară?" *am dat nepăsătoare din cap, căci nu era pentru prima oară, când mi se spusese acest lucru. A doua zi, primesc o invitaţie ca să mă prezint la studio-ul lui. Era un trăznet din cer senin. Curioasă şi intrigată, luai un taxi şi mă dusei la adresa indicată. Cred că vă închipuiţi, că nu mică îmi fu mirarea, când intrând în birourile studio-ului, îmi dădui seama că în ajun şezusem de vorbă cu marele regisor.*

Debutul mi l-am făcut chiar sub regia lui, căci puţine zile după aceea, urma să aibe loc primul tur de manivelă, al filmului „Le Vert Galant". *In urmă am mai interpretat câteva roluri în* „Fanfan la Tulipe" *şi* „Madame Sans-Gêne". *Primul meu rol principal l-am deţinut în* „L'Esclave Blanche" *după care au urmat:* „Le Prince Jean" *şi* „Minuit Place Pigalle" *sub regia lui* René Hervil, „Appassionata" *cu Léon Mathot,* „La Ville des milles joies". „Cagliostro" *alături de Hans Stüwe,* „Le rapide de Siberie" *pe care l-am turnat de curând în Germania cu Gennaro Righelli,* „L'inconnue", *primul film regisat de cunoscutul interpret german* Alfred Abel *şi* „Les trois masques", *prima producţie vorbitoare franceză, cu care ocazie mi-am făcut debutul în filmul sonor, debut care, după spusele presei, se arată a fi destul de promiţător...*

— Ce părere v'aţi format asupra filmului vorbitor şi sonor?

— *Deşi acest gen de filme necesită muncă enormă şi multă bătae de cap, trebue să mărturisesc, că realizarea pierde mult din valoarea artistică, atunci când se începe turnarea în aer liber. Cred însă că se va ajunge la o desăvârşită perfecţionare.*

— In ce constă secretul frumuseţii dv., — dacă îmi permiteţi să vă pun o asemenea întrebare indiscretă?

Renée Heribel plecă ochii în jos, după care, mulţumindu-mi pentru elogiile ce-i adusesem, adăugă, cu cel mai gingaş zâmbet:

— *Fac mult sport, exclud orice excese, mă culc devreme şi întrebuinţez cât mai puţine farduri, iată formula minunată a divinei mele frumuseţi, cum îmi scrie unul dintre admiratorii mei!...* isbucni artista râzând.

— Desigur că primind atâtea scrisori sau cereri de autografe, vă este imposibil să răspundeţi tuturor, nu este aşa? spusei eu, convins....

— *Ba dimpotrivă, nici o scrisoare, nici o mărturie de simpatie ce mi se aduce, nu rămâne fără răspuns din parte-mi,* îmi afirmă Renée Heribel. *Şi ce-i mai interesant...*

Un nou zbârnâit al telefonului. Cu un gest mecanic, artista pune iarăş mâna pe receptor. Lucru hotărît, telefonul e cea mai nesuferită invenţie!...

Insfârşit, clipele supliciului trec:

— *... că majoritatea scrisorilor ce primesc, afară de cele din Franţa, provin din România şi Portugalia....* Un marron glacé?

N'avui însă vreme să răspund, căci ea îmi şi întinsese fructa glasată.

Frumuseţe, drăgălăşenie, graţie, emotivitate inteligenţă: iată calităţile artistei *Renée Héribel*, calităţi pe care i le invidiază multe semene din Hollywood.

GEORGE TEDDY

„Miss România 1930" va merge la Hollywood

Anunţarea concursului, organizat de revista noastră, a avut un răsunet şi mai mare, decât în anul trecut.

Cu cât se apropie termenul concursului, — care va avea loc în mijlocul lui Ianuarie — cu atâta candidatele devin mai nerăbdătoare şi cer tot mai multe amănunte.

Publicăm, în numărul de faţă, un caleidoscop amuzant de amintiri, din călătoria pe care „Miss România 1929", a făcut-o prin diferitele oraşe ale Europei şi Americei.

Anul acesta, concursul se va face cu şi mai mult fast, şi va fi şi mai atrăgător, pentrucă, pe de o parte, avem toată experienţa celui dintâi concurs naţional de frumuseţe, din România; pe de alta, în 1930, în afară de atracţia, pe care o prezintă concursul din Galveston, în sine, premiile, care se acordă, sunt mai mari (vor fi recompensate şi frumuseţile regionale iar noi vom oferi un premiu naţional „Miss României"), şi în special călătoria pe care aceasta o va face, va fi încă mai interesantă, decât în anul trecut.

Această călătorie va dura, în 1930, aproape 3 luni de zile.

Aleasa noastră, împreună cu mama ei sau o însoţitoare din familie (o rudă apropiată) va vizita în tovărăşia celorlalte, mai întâi capitalele de seamă ale Europei, iar apoi va fi invitată, în America, pe rând, la New-York, la Miami, la Chicago, în Mexico, în Habana (Cuba) şi în patria cinematografului, la Hollywood.

Asupra acestei din urmă localităţi, vrem să dăm oarecari detalii.

Se ştie că la Hollywood trăesc cei mai mulţi artişti de cinema.

Aici sunt cele mai mari case producătoare de filme: Metro Goldwyn, Paramount, Fox, Universal, Warner Bross. First National, United Artists, etc.

Oraşul s'a întemeiat la 1781 şi avea şi atunci, vre-o 500 locuitori, dintre cari unul singur era european, iar majoritatea negri şi mulatri. La 1860, populaţia creşte la cifra de 4.000, iar statistica din 1927 arată că, în Hollywood, trăesc 2.000.000 locuitori.

Cea mai mare parte a acestora îşi câştigă existenţa de pe urma producţiei de filme: sunt operatori, regisori, scenarişti, figuranţi, dansatori sau depind de aceştia.

Pe lângă faptul că natura a fost foarte darnică, cu acest ţinut, situat în cea mai frumoasă parte a Californiei, între munte şi mare, trebue notat că, la decorul natural, se adaugă eleganţa cea mai distinsă şi frumuseţea tipurilor, atrase aci de mirajul gloriei.

In limuzine elegante, prin hall-urile luxoase ale hotelurilor, prin saloanele feerice ale restaurantelor, întâlneşti pe Greta Garbo, Ramon Novarro, John Gilbert, Clara Bow, Norma Shearer, Lilian Gish, Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks, Mary Pickford, Maurice Chevalier, Lars Hanson, Nils Asther, etc. etc., toate vedetele ecranului.

E adevărat că aceştia prin viaţa risipită pe care o duc, au făcut ca traiul în Hollywood să fie enorm de scump. Organizaţia din Galveston, însă, nu se dă în lături dela nici un sacrificiu, pentru a mări atracţia concursului pe care-l face.

Frumoasele europene vor fi primite în patria cinematografelor de către casele enumărate mai sus şi vor avea, prilejul rar, de-a sta de vorbă cu toate starurile amintite.

★

Concursul organizat de „*Realitatea Ilustrată*" va decurge cam în acelaş fel cum a decurs cel pe care l'am instituit, anul trecut:

La începutul lunei Ianuarie, vor avea loc, în toate capitalele de judeţ, concursuri parţiale, la care se vor alege 71 de frumuseţi judeţene.

In Bucureşti, pe lângă frumoasa judeţului Ilfov, vom alege şi pe „Miss Capitala".

Dintre aceste 72 de frumuseţi se vor alege nouă frumuseţi regionale şi apoi cea mai frumoasă dintre toate, „Miss România 1930", care va pleca la Galveston, la Hollywood şi în toate oraşele precizate.

In afară de toate avantagiile care decurg din acordarea titlului şi pe care le-am enumărat, Miss România va obţine, din partea revistei „Realitatea Ilustrată" un premiu important, în bani. Deasemenea acordăm anul acesta, premii în bani, frumuseţilor regionale.

CONDIŢIUNILE DE PARTICIPARE

Condiţiunile de participare la concursul de frumuseţe pentru alegerea unei „Miss România, pe 1930", sunt aproape identice cu cele din anul trecut.

Candidata trebue să aibă vârsta de cel puţin 16 ani şi nu mai mult de 24.

Trebue să nu fie, nici să nu fi fost căsătorită.

Să trăiască la părinţi, sau din muncă cinstită şi să aibă o purtare perfect morală.

Nu sunt admise artistele de orice fel şi nici manechinele.

La acest concurs poate participa oricare din candidatele la concursul nostru, din anul trecut, întrucât n'a depăşit limita de vârstă. Nu pot lua parte însă, acele domnişoare, care se vor fi prezentat la vreun concurs internaţional.

Fotografia care ni se trimite, să fie de dată cât mai recentă. Această fotografie n'are decât un rol eliminatoriu. Noi emitem invitaţiuni, la concursurile judeţene, care se fac în fiecare capitală de judeţ şi în Bucureşti, prin prezentare personală.

Buletinul, care se află în pagina 34, trebue completat, cu cea mai mare exactitate şi pus într'un plic, cu fotografia. Pe plic se va scrie, pe lângă adresă (Str. Constantin Mille No. 7, Bucureşti I) şi indicaţia: „pentru concursul de frumuseţe pe 1930". Aceeaş indicaţie trebue s'o poarte şi corespondenţa adresată nouă, relativ la concurs.

Ciorapul „Monica", este cel mai fin, cel mai durabil, cel mai elegant.
MARIE FILLLOTTY
dela Teatrul Naţional

Cronica cinematografică

Masca de fer. — Aur. — Nina Petrovna. — Masca Diavolului. — Pierduți în noapte. — Deșteptarea. — Masca de piele. — Nevinovata.

de D. I. Suchianu

Numai un cuvânt, înainte de a începe. Ne propunem în această cronică, să judecăm filmele numai din punctul de vedere al purei estetice cinematografice. Vom nota calitățile și cusururile în legătură cu bunul gust artistic. Celelalte considerațiuni nu ne interesează.

Există o estetică specific cinematografică. Există un alfabet al artei ecranului, care constă din mișcări, imagini și atitudini sugestive. Un simplu detaliu sugerează un mare număr de sentimente, idei, situații morale? Aceasta e prima întrebare. Un asemenea procedeu este nou, a fost inventat atunci pentru prima oară, sau este doar utilizat? Iată a doua întrebare.

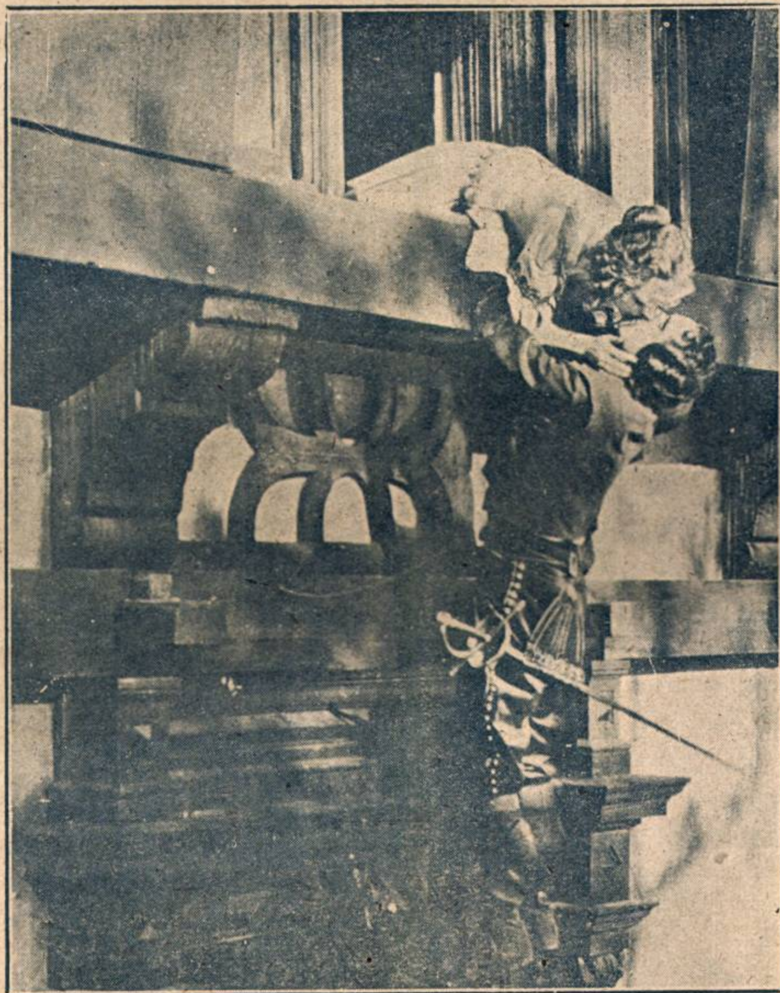
Insfârșit, atragem atențiunea că într'o singură cronică săptămânală nu se poate vorbi de toate filmele, care au rulat în 8 zile. Vom fi nevoiți să alegem pe cele pe care le vom socoti mai importante.

* * *

S'a reprezentat un nou film al lui Douglas Fairbanks: *„Masca de fier"*. Douglas Fairbanks este celebru. Aceasta prezintă inconveniente. Căci spectatorul e tentat să-i ceară prea mult. Și atunci riscă să plece decepționat, dela spectacol. Pe de altă parte, a doua serie de spectatori, auzind pe cei din seria întâi, că „Douglas e mai puțin bine, ca de obiceiu", se duc la spectacol fără nici-o iluzie. Insă, cum filmul este realmente bun, au surpriza de a-l găsi pe Douglas mai reușit decât se așteptau. Exagerare în sens invers, față de cea dintâi.

Așa s'a întâmplat cu „Masca de Fier", unde Douglas este exact tot atât de bine ca și în celelalte. Atragem atenția spectatorilor asupra acestor posibile erori de judecată, provenite din prea marea popularitate a eroului.

Ideea tuturor filmelor lui Douglas Fairbanks este *veselia*. Intr'o situație foarte dificilă există mai multe feluri de a ieși din încurcătură. Unul este forța; altul este dibăcia, inteligența, combinațiile geniale; altul este norocul. Douglas Fairbanks vrea să dovedească că mai există și un al patrulea : *buna dispoziție, bucuria de a trăi*. Firește, eroii făcuți de el nu-s nici slabi, nici proști nici ghinioniști; dar nu-s nici herculi, nici genii, nici din cale afară de norocoși; au însă altceva: au o sănătate morală absolută și atotriumfătoare.

O scenă impresionantă din filmul „Masca de fier"

Această idee profundă și subtilă, Douglas o realizează prin salturi, râsete, acrobații. Toate invențiile lui sunt relativ ușoare (nu-i aproape nimic trucat în trucurile lui Fairbanks). Ce face el, poate face orice băiat normal, de 15 ani. Dar *cum* le face el nu le poate face *decât* el. E o chestie de manieră. Este o eleganță motrice specială, și inimitabilă. Și mai ales meritul lui e de a fi găsit *el, cel dintâi*, toate acele mișcări atât de pline de eleganță și de allegresă. Invențiile lui Douglas sunt din familia marilor invenții, despre care se spune : „în fond, foarte simplu; dar trebuia să te fi gândit la asta".

Un exemplu : d'Artagnan stă la fereastră și sărută pe Constance Bonacieux. Ea e în casă, el afară. Sunt la etajul I. Ea e aplecată peste fereastră, cu corpul până la mijloc în stradă. El se sprijină doar în degete, de zidul ferestrei. Corpul său e drept, și în întregime suspendat în vid. Și în poziția aceasta instabilă și sburătoare, își sărută iubita. Avem impresia că buzele lor sunt ca o ventuză supranaturală care singură îi ține uniți, învingând efectul gravitației și legea căderii corpurilor. Minunat spectacol. Este într'adevăr ceva înaripat, în această îmbrățișare.

Și totuș, — lucrul nu-i materialmente greu de executat. Un copil de 14 ani o poate face, corect. Rămân însă lui Douglas două merite: acela de a executa aceasta, mai elegant ca ori și cine și, al doilea, meritul de a fi inventat, el, cel dintâi, acest lucru, foarte lesne. Mereu acelaș merit : ‚foarte simplu; dar... il fallait y avoir pensé.

Semnalăm de asemeni tabloul cu umbrele, din culoarele secrete. Apoi tabloul final, unde cei patru mușchetari dispar în nouri, pe deasupra Versailles-ului adunat pe terasă, în jurul trupului lui d'Artagnan. Aceste tablouri sunt frumoase, ca o tapiserie de Bruxelles, sau de Gobelins, și rezumă tot pătrunzătorul parfum de trecut al acestor aventuri.

Păcat că dublul rol al regelui Ludovic al XIV și al Măscii de Fer este jucat prost.

* * *

S'a refuzat, în ziua premierei, să se mai vândă bilete, pentru filmul *„Aur"*. Pregătită printr'o reclamă de trei săptămâni, lumea s'a dus la acest film cu iluziuni exagerate. Și, cum se întâmplă totdeauna, când te aștepți la prea mult, — s'a întors puțin decepționată.

In fond „Aur" e un film artisticește corect. N'are nici-o greșală. Toți joacă onorabil. Poate că i s'ar putea reproșa doar oare care lungime, desfășurarea cam lentă a evenimentelor.

Eroarea însă, a acestui film este că nu e bine definit. Ține totodată de filmul zis „documentar", film instructiv, luat cu mari sacrificii materiale și primejdii fizice, — și filmul artistic propriu zis. In ce privește partea documentară este într'adevăr grandios și forțează respectul. Avalanșele de zăpadă, nesfârșitele câmpii albe, convoaele de spinări omenești încovoiate, șuvoaele catastrofice ale desghețului, toate acestea sunt redate, în mod incomparabil.

In schimb atmosfera sufletească, pe care nu o poate realiza decât jocul actorilor (și chiar („jocul lucrurilor"), toată partea artistică este mai degrabă inexistentă.

E foarte greu să fotografiezi inundații veritabile. Foarte, foarte greu. Dar e o dificultate de ordin fizic. Greutățile pe care le învinge arta, sunt de altă natură. Cum spuneam mai sus, arta ne dă lucruri, care sunt *grele de găsit, dar lesne de reprodus după aceea.* Faptul că un număr impresionant de actori sau operatori și-au găsit moartea, cu ocazia primejdiilor unui film, — nu constitue un merit artistic, ci unul științific, moral sau sportiv. Meritul artistic e altceva.

Vreți un exemplu ? Il vom lua chiar din acest film. Există o singură inovație artistică, o singură idee cinematografică bună, în acest film. Vă amintiți de scena violului. Dolores del Rio stă întinsă pe o canapea. In penumbră se

(Continuare în pag. 36)

PRINTRE MORȚII VII...

Târgu-Ocna. Ora 6 dimineața.

Gara, în besna rece, e pustie. Coborîm în oraș.

Câteva clipe de odihnă, la hotelul cu miros provincial de mucegaiu.

La ora 8, plecăm spre salină.

O dimineață de toamnă târzie, cu cer plumburiu.

Trecem peste ruine, case distruse, rămase încă din timpul răsboiului.

Pășim îngândurați, pe șoseaua acoperită de cenușiul jilav, al toamnei.

Deodată, de departe un sunet prelung de tânguială și spaimă, aleargă spre noi. Suntem înfiorați. O pată întunecată se ivește la capătul șoselei. Pare a fi un convoiu mortuar. Se apropie încet, mărindu-se ca pe ecran.

CONVOIUL

Convoiul ocnașilor, al morților vii.

Ca un blestem, așa se apropie massa vărgată. In mers legănat, ritmic. Pășesc încet, cu capul în pământ, încovoiați, parc'ar simți, pe spate, povara nemăsurat de grea, a crimelor lor. S'au apropiat. Suntem la o răspântie.

O ceată de gardieni, postați din vreme acolo, își încarcă armele. Tăcănituri scurte, reci. Fiori. Stau cu armele gata să tragă. Convoiul, la câțiva metri. Disting fețele palide și încruntate, priviri întunecate și aspre.

Tineri? Bătrâni? Cine poate recunoaște, sub masca îndobitocirii, vârsta acestor nenorociți?

In jurul lor, rândurile strânse ale gardienilor, cu armele încărcate. Un singur semn de nesupunere și armele se vor descărca. Ocnașii o știu bine. Și, ca sub plesniturile unui biciu nevăzut, al celui mai teribil biciu: spaima, își pleacă frunțile, ca niște câini.

Oamenii, cari întâmplător se aflau pe drum, au fugit înspăimântați, la auzul goarnei: căruțașii dau bice cailor, peste câmp, panica nu are margini. Ocnașii!! Un strigăt de groază, anunțând par'că duhurile aducătoare de nenorociri îi gonește din calea lor.

O nevastă tânără, trupeșă, rămâne și merge lângă noi.

Un chiot, un strigăt de bestie scapă din pieptul ocnașilor. Sudălmi și trivialități, înconjoară femeea care zâmbește liniștită.

— „Uite-o bă!".

— „Bine-i".

— „Hă, hă, hă!"

Oameni? Bestii?

Merg în urma lor și-i privesc. Ce înseamnă osânda lor, pe lângă disprețul, de care sunt învăluiți. Imi amintesc de leproșii secolelor trecute, cari agitau un clopot, spre a goni lumea, din calea lor. Aceștia au o goarnă. Tabloul e acelaș.

Ei pășesc încet, urcându-și calvarul, unii revoltați, alții resemnați. In fața noastră se deschide o gură neagră, ca a unui balaur, din povești. In depărtare se conturează...

...O boltă joasă, zăbrelită de o poartă de fier, își cască gura neagră

...SALINA

Când ne apropiăm, sentinelele postate își încarcă armele și stau gata să tragă. Intrăm pe o altă poartă și ne anunțăm. Ne primește subdirectorul, d. Nemeșiu.

Prezentăm autorizația și, cu o deosebită gentilețe, domnia-sa ne dă unele lămuriri technice, despre salină.

Gândul mi-e însă la ocnași.

— „Aveți mulți deținuți?".

— „Vre-o sută, o sută douăzeci!".

— „Condamnați pe mult timp?".

— „Dela cinci ani în sus".

— „Condamnați pe viață aveți?".

— „Da. De fapt termenul „pe viață" e inexact, pentrucă că după un timp oarecare, li se fixează numărul de ani de osândă, care variază între 25 și 30".

— „Am văzut convoiul. Imi imaginam că sunt cu lanțuri..."

— „Nu. Nu e nevoe. Din convoiu nu fug niciodată".

— !?!?!?!?.

— „Ei știu prea bine că de încearcă vre-unul să fugă, garda trage în massă și-i măcelărește. La ei spiritul de solidaritate e foarte desvoltat, așa că nu încearcă nici-unul, ca să nu sufere ceilalți".

— „Se exploatează de mult salina?".

— „De pe timpul lui Ștefan cel Mare".

— „Am putea merge să vizităm salina?".

— „Desigur că da, dar pe răspunderea dv. Noi, în salină, n'avem nici o pază".

Ion M. Costin

— „Dece?".

— „Ca să-i supraveghiem în salină, ne-ar trebui un număr foarte mare de gardieni şi de abia n'am fi în prea mare siguranţă, fiindcă ei cunosc foarte bine salina şi au la îndemână ciocane, blocuri de sare, pe care le-ar putea arunca de sus, s'ar înarma apoi cu armele gardienilor şi la o eventuală evadare, ar avea arme de foc împotriva gardienilor, de afară".

Cu toată prevenirea atât de puţin liniştitoare a domnului Nemeşiu, coborîm, de pe terasa cancelariei, spre salină, însoţiţi de conducătorul minier Koch.

Intr'o parte, o boltă joasă, zăbrelită de o poartă de fier, îşi cască gura, neagră.

Trebuie să aşteptăm „tramvaiul", ca să putem pătrunde în salină.

Un gardian deschide poarta. Soseşte şi „tramvaiul". Gardienii de afară îşi încarcă armele şi stau gata, pentru orice eventualitate.

După descărcarea sării, ne urcăm în vagonaşele tramvaiului şi tunelul ne înghite.

Sprijinit pe stâlpi de lemn, văruiţi în alb, tunelul, cu aspectul său de catacombă, ne înfioară.

Aerul se răceşte din ce în ce mai mult şi devine umed şi sărat.

Tunelul începe să fie pentru noi un chin, mi se pare nesfârşit. Şi ţăcănitul roţilor e atât de monoton...

Conducătorul Koch ne explică între timp:

— „Până la 1851 condamnaţii la munca silnică, îşi făceau pedeapsa înăuntrul ocnei, locuind hrubele părăsite. Aci îşi făceau patul, pe blocurile de sare, lăsate anume, peste care puneau pae.

In timpul zilei, munciau la extragerea sărei, sub directa supraveghere a „ceauşului", unul ales dintre ei, care avea un rol asemănător cu un administrator, înăuntrul ocnei.

Până se eliberau umblau neraşi şi netunşi, aşa că aveau aspectul unor adevăraţi sălbateci.

La intrarea unui condamnat în ocnă, i se prindea, de picior un inel nituit, de care, cu un lanţ, se lega un butuc, pe care-l târa după el, tot timpul osândei.

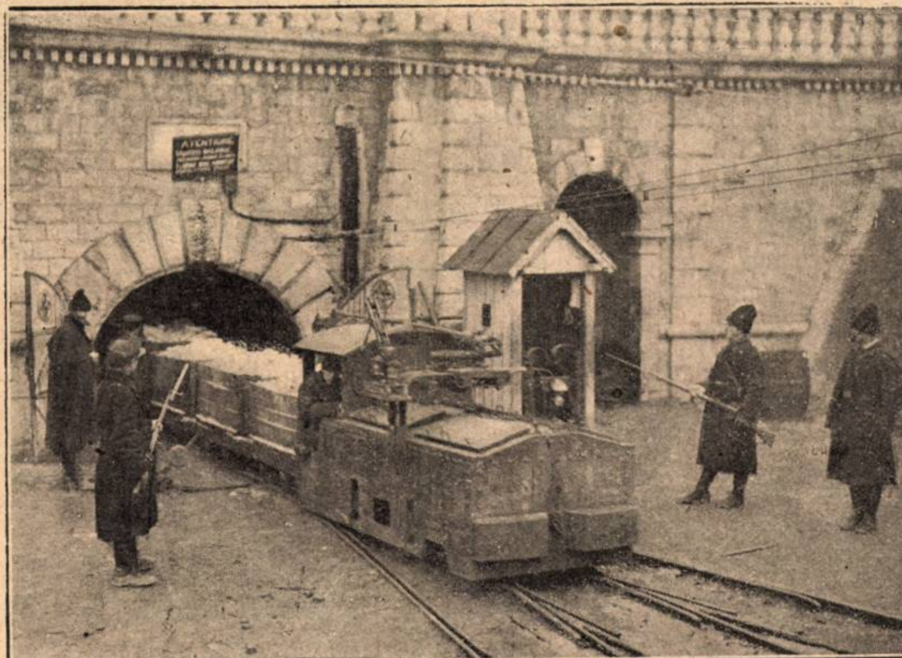
Dacă muria vreunul, era îngropat cu butucul, ca să aibe parte de el şi după moarte.

Doi ocnaşi la sare

Tratamentul ocnaşilor era foarte aspru şi-i împingea adesea la acte disperate.

Spre a îmblânzi pe câte unul mai fioros, era pedepsit întâi cu bătaia iar apoi cu costumul de fier, (costumul de fier consta din brăţări de fier, la picioare, mâini şi gât, prin care trecea un lanţ, cu un dispozitiv special ce se putea strânge atât până să aducă, pe condamnat, în poziţia „cu capul între picioare".

„Tramvaiul" încărcat, ieşind din ocnă

Nu erau număraţi decât de două ori pe an, la Crăciun şi la Paşti, când erau scoşi afară. Ajunşi în aer liber îşi acopereau îndată ochii cu mâinile şi cereau curând să fie duşi înnapoi: nu mai puteau suporta lumina.

Din pricina schimbării de aer poate, sau a lăcomiei, cu care mâncau hrana, „mai deosebită" ce li se servia în zilele acestea muriau, întotdeauna, la Paşti şi la Crăciun, câte trei-patru.

Cea mai mare pedeapsă ce se dădea unui ocnaş, era de 7 ani, dar nici unul n'ajungea să-şi termine pedeapsa, dacă nu i se mai reducea din ea.

Se povesteşte că, domnitorul Grigore Ghika şi domniţa, vizitând ocna, s'a înduioşat Doamna şi cu lacrimi în ochi, a obţinut dela soţul ei făgăduinţa că-i va scoate din ocnă.

Pentru acest scop ea dărueşte castelul din Tg.-Ocna, iar domnitorul hotărăşte să nu se mai întrebuinţeze condamnaţii, la muncile din salină, ci să lucreze cu oamenii liberi, cari ar voi să se angajeze de bună voie („Rufetaşi").

Ocnaşii, băgând de seamă că domniţa îi protejează şi aflând mai ales că, în chestiunea lor, ministrul cerea avizul domniţei, abuzau de acest lucru, făcând mereu plângeri. Odată domniţa vizitând închisoarea, au supărat-o cu cererile lor mereu în scris, şi ea a pus următoarea rezoluţie: *cu lacrimile mele v'am scos din ocnă, voi ocna vreţi, ocna să vă mănânce.*

Deodată o lumină vie.

— „Am ajuns în „gară", ne spune conducătorul.

Coborîm. O terasă imensă, sprijinită de o balustradă de lemn. Salina, în toată grandoarea ei, ni se înfăţişează, conică, cu o cupolă înaltă de 96 m., sprijinită de coloane, pe o suprafaţă de 14.000 m. p. Acest imens palat de sare ascunde, în el, tragedii grozave.

De sus, zărim, în lumina difuză, ocnaşi mici, ca nişte gâze, lucrând.

Mă întorc să-l întreb ceva pe conducător, când, lângă noi, zăresc un ocnaş. Ca un fulger îmi trece prin minte avertizarea sub-directorului", „puteţi merge dar pe răspunderea dv."

Mă uit la el şi-l întreb:

— „Cum te chiamă?".

Ion M. Costin.

Un om scund, cu mâinile neobişnuit de lungi ce-i atârnă dealungul corpului. Priveşte încruntat şi când vorbeşte, din gura, din care-i lipsesc dinţii din faţă, pare că rânjeşte.

Controlorul îl întreabă:

— „Dece-ai fost condamnat?".

— „Păi v'am mai spus!".

— „Spune şi domnului!".

Observ la el un semn de împotrivire. Ii dau o ţigară şi repet întrebarea:

— „Dece ai fost osândit?".

— „Păi, eu eram însurat c'o fată, dela noi din sat. Am avut cu dânsa doi copii. Trăiam foarte bine cu ea. Dela un timp însă am văzut eu că se ţinea cu un băiat. Mie nu mi-o venit în minte, da o muiere mi-o spus că se au tare bine. Atunci, într'o seară, m'am făcut că plec, cu gând să-i prind. Când pela miezul nopţii am intrat în curte, câinii au început să se dea la mine. Abia de i-am liniştit, şi tare mi-era frică să nu se audă ceva. M'am uitat pe geam. El stătea cu ea la masă, îmbrăţişaţi. Atunci m'a apucat furia şi am intrat nebun, cu cuţitul în mână. Când am intrat înăuntru, el a sărit pe geam. M'am repezit la ea, care, de teamă, încremenise pe scaun, am băgat cuţitul în ea doar de un „ţol" şi o şi mierlit-o muierea... şi termină cu o înjurătură trivială, la adresa răposatei sale neveste. M'o judecat şi m'o condamnat la 15 ani. Am făcut 5 şi mai am 10".

— „Iţi pare rău c'ai omorât-o?".

— „Da păi dece să-mi pară rău, dacă şi-o bătut joc de mine? Atâta numai că mi-i dor de copii şi nu pot să-i văd, că stau tare departe de aici".

In timpul cât vorbiam cu el, se apropie un altul, cu o căutătură fioroasă. Se apropiă uitându-se ţintă la mine, băgă mâna în sân şi mă întrebă: — „vrei să cumperi asta?" şi-mi arătă un port ţigaret, lucrat în piatră. Mărturisesc că l-am cumpărat de frică.

— „Dă zece lei pe ea!" Târgul se făcu imediat, şi ocnaşul se depărtă, în mers legănat.

Conducătorul ne invită să mergem cu ascensorul jos, în salina propriu zisă.

Un sgomot asurzitor de maşini şi, în mai puţin de un minut, coborîm în salină. Imensitatea acestui palat de sare străluceşte, la lumina electrică, în mii şi mii de scânteeri, ne impresionează. Trecem peste şinele vagonetelor, ce transportă sarea, spre un colţ al salinei, numit, după spusele controlorului, „colţul tradiţiei". De obicei sarea se obţine prin sfărâmarea pereţilor cu dinamită. In acest colţ însă, pentru tradiţie, sarea se extrage cu ajutorul „penelor", se bat, dedesubtul unui bloc, nişte pârghii de oţel, numite „pene". Intr'un colţ al blocului se aşează vre-o 8 oameni, ca să apese numai într'un colţ. Cei de jos bat mereu în pene, şi atunci sarea, având o structură stratificată, se rupe, dând blocuri foarte frumoase.

Trecem mai departe. La un perete se face un sondaj, pentru a

vedea grosimea stratului de sare. Totul în această ocnă este lucrat cu metodele cele mai perfecționate, sondarea se face cu ajutorul unui burghiu electric.

Lângă un bloc de sare, un deținut își ascunde fața. Se jenează de noi. Curiozitatea mă împinge și mă apropii de el.

— „Vrei o țigară?".

— „Da, mulțumesc" și ia țigara cu mâna tremurândă și cu privirile în pământ. Un băiat tânăr, slab și cu ochi mari negri, duși în fundul capului.

— „Ești de mult în ocnă?".

— „De șase ani".

— „La câți ani ai fost condamnat?".

— „La 20 ani".

— „Dece?".

— „Ei domnule, povestea mea e lungă și tristă. Eu zac aici în ocnă, fiindcă am omorât, dar după ce-mi veți asculta povestea, veți vedea și dv., că n'am meritat această soartă".

Se așează obosit pe un bloc de sare, oftează adânc și începe:

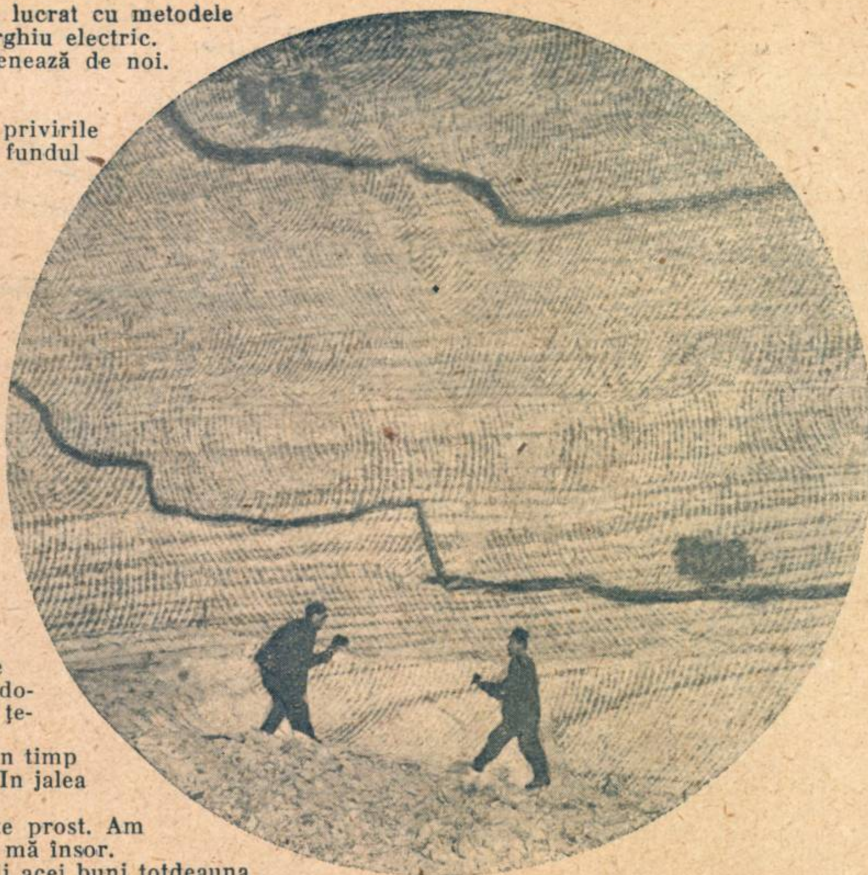
— „Sunt de fel din Basarabia. Părinții mei aveau ceva pământ și ceva avere, astfel că au putut să mă învețe carte. De copil, cunoșteam pe fiica unui vecin al nostru. Toată copilăria ne-o petrecuserăm împreună. Când am plecat spre școală, ne-am jurat unul altuia că nu ne vom uita și toate celelalte jurăminte, pe care le fac toți, din prostie. Am lipsit trei ani, în care timp veniam doar de vacanță. Și în aceste vacanțe petreceam atât de bine, era atât de frumos...!"

Lacrimi i se iviră în ochii cu privire atât de tristă.

— „Dv. dela oraș nu cunoașteți frumusețea unei vacanțe la țară. Clipele cele mai fericite însă, erau noaptea, când în dosul pădurei, pe malul râului, mă'ntâlneam cu dânsa și ne țeseam visuri... de copii!

Dar această fericire nu ținu mult. Maica mea muri și puțin timp după ea, de durere, muri și taica. Am rămas singur pe lume. In jalea mea mare, singura mângâiere era doar Ioana.

In anul acela fu secetă mare și părinții ei stăteau foarte prost. Am vândut casa părintească și pământul, ca să-i pot ajuta și să mă însor.

După ce le dădui banii, de cari aveau nevoe, din oamenii acei buni totdeauna cu mine ei se prefăcură în oameni răi, nepăsători și nu mi-ar fi păsat mie mult de asta, dar chiar și Ioana se schimbase.

Lucrurile au mers așa, până'n ajunul Crăciunului.

In noaptea aceea grozavă, afară viscolia cumplit. Troene mari astupaseră cărările și ușile caselor. Mă'ntorceam de la biserică cu Ioana. O sprijiniam de braț, ca să poată merge prin noianul de zăpadă. La o pârtie mai mare, Ioana alunecă, o scăpai și căzu. Eu începui să râd. Ea se ridică supărată și-mi spuse:

— „Te-ai îndobitocit la toate, mai râzi încă, mă mir cum nu ți-e scârbă ție singur, de tine".

Cuvintele ei mă loviau ca niște cuțite, în inimă. Credeam totuși că glumește, sau că e supărată doar din cauza căzăturii și încercai s'o înbunez. Ea îmi răspunse:

— „Aveau dreptate mama și tata când spuneau că ești un nemernic, mă mir cum am fost eu așa de chioară, atâta timp. Mută-ți gândul de la mine".

Nu mai știam ce să mai zic. Nu mai puteam spune nimic. Durerea îmi luase graiul. Mă gândiam doar, ce rău am făcut eu acestei fete? Dar părinților ei? Eram nemernic pentrucă le dădusem tot ce-mi rămăsese, dela sărmanii mei părinți? Gândurile astea mă munceau. Am dus-o până acasă dar n'am mai vrut să mai intru. Am plecat singur acasă".

Ocnașul privi la mine și mă rugă să-i mai dau o țigară. După ce-o aprinse continuă:

— „Noaptea aceea n'am s'o uit niciodată. Luam sute de hotărâri și nici una nu-mi părea bună. A doua zi vroiam să-i vorbesc, să-i explic că dacă nu mai ține la mine, eu nu vreau s'o nefericesc, să-mi dea părinții ei banii mei înapoi, ca să am cu ce trăi și să plec din sat.

Când am venit la ei, a doua zi, mama-sa eși în tindă și îmi spuse că Ioana nu-i acasă.

— „Nu-i nimic, răspunsei eu, vreau să vorbesc cu tata", și intrai.

Ioana era acasă. In loc de bună-ziua mă întâmpină cu: „Ce mai vrei? Ce mai cauți aci?".

Tatăl ei îi ținu isonul.

Un val fierbinte de sânge mi se urcă la cap.

Nu mai îmi dădeam seama ce-i cu mine.

Sus: **Liniile de sare cari indică exploatarea în diferiți ani.** Jos: **Percheziționarea ocnașilor**

Privirile îmi căzură pe un topor, sprijinit de perete în dosul ușii.

M'am repezit și-am apucat toporul.

— „Dați-mi cel puțin banii mei, dacă v'ați bătut joc de mine, dați-mi acum banii mei, ca să am cu ce trăi.

— „Ce bani? Ești nebun?" îmi răspunse Ioana, „se vede că ți-ai pierdut mințile".

N'am mai văzut nimic în față, am tras. Un scrâșnet de oase sdrobite sub fierul toporului... Un țipăt.

Am plecat nebun fugind mereu. M'am oprit pe malul apei, acolo unde ne petreceam serile, atât de frumos.

Liniștindu-mă puțin, mi-am dat seama de fapta grozavă ce făcusem și, ca să mi-o ispășesc, m'am prezentat singur, la postul de jandarmi. Acolo am declarat totul. Jandarmii au plecat să ancheteze și când s'au întors am aflat că Ioana nu mai trăia.

Viața și așa nu mai valora nimic pentru mine, dar spune d-ta Domnule, meritam eu o pedeapsă atât de aspră? Am făcut această crimă, nu din pornirea de-a ucide și nici pentru a jefui; am fost adus până la această crimă, de purtarea unor oameni fără inimă.

Nu-i puteam răspunde nimic. Stăteam doar și priviam pe acest om, lovit atât de crud de soartă.

L-am întrebat, într'o doară:

— „De ce ai omorât-o? nu te gândiai ce urmări putea să aibe, această faptă.

— „Dacă m'aș fi gândit, sau dacă-mi dădeam seama n'o făceam și-apoi, domnule, nu sunt decât om. Am răbdat cât am putut, dar a fost peste puterile mele, prea și-au bătut joc de mine.

Am rămas amândoi tăcuți. El sub povara crimei, eu sub povara spovedaniei.

Controlorul Koch se apropie de noi. Când ne văzu tăcuți, ridică din umeri și-mi spuse:

— „Soarta omului!

Uitați-vă la țiganul cela de colo, o fiară, dar... ca o ciudățenie, Dumnezeu i-a dat o voce minunată. Când îl apucă dorul libertății, se așează pe un steiu de sare și cântă, cântă, de lasă toți ocnașii lucrul și stau să-l asculte.

Nici gardienii nu se mai uită, ca să-i supravegheze, ci stau și ei, ca vrăjiți, să-l asculte.

Toți oamenii de aci spun că are pe diavolul în el.

Mă uit la el: un țigan înalt cu o față sfrijită. Ii lipsește un ochiu, iar celălalt are o căutătură fioroasă.

Sprincene negre, stufoase, mărginesc o față aproape pătrată.

(Va urma).

SANDU B. FLOREA

REALITĂȚILE VIEȚII

Reclamă originală. — Improprietăriri... în lună. — Chirie în natură. — Banchetul flămânzilor. — Visul califului.

ECLAMA e sufletul comerțului. Aceasta o știu negustorii, din toate țările și de aceea se și întrec în încercări originale, de-a atrage atenția publică, asupra firmei lor. Un negustor din orășelul Novisad (Jugoslavia) a avut o idee într'adevăr ingenioasă, pentru a face reclamă prăvăliei sale. Acest comerciant a trecut într'un registru numele și adresa tuturor clienților săi, indiferent de suma, pentru care târguiau. Să presupunem că un țăran, dintr'un sat învecinat, a cumpărat, la magazinul negustorului o coasă. După două luni, o mașină elegantă se oprește în fața cocioabei, din sat. Un domn care se recomandă ca reprezentant al firmei din Novisad, declară săteanului uluit, cum că s'a strecurat o eroare la socoteală, când cu târguiala coasei; i se socotise clientului, cu cinci dinari (15 lei) prea mult. Făcându-se revizia registrelor, s'a dat peste acea greșeală și acum, firma a venit să despăgubească, pe client. Spre marea uimire a țăranului, domnul din mașină scoate cinci dinari și-i înmânează săteanului, cerându-i într'una scuze, pentru eroarea săvârșită. Apoi reprezentantul firmei din Novisad pleacă, în alt sat, repetând jocul. Bineînțeles că tot satul află, în curând, de această întâmplare și excepționala corectitudine a firmei face o impresie profundă, asupra locuitorilor, cari, de aci înainte, nu-și fac târguelile, decât la acea prăvălie. Negoțul saltă, ingenioasa reclamă a prins, de minune.

I cine oare, pe aceste vremuri de criză, n'ar vrea să-i meargă afacerile? Ba sunt indivizi cari cred că, pentru a atinge acest scop, le e îngăduit să exploateze naivitatea semenilor lor și de oameni creduli, cari să cază în cursa excrocilor, nu ducem lipsă. Bineînțeles că excrocii se acomodează și ei, spiritului vremei.

Se vorbește atât de călătorii aeriene, cu avioane-rachetă, spre alte planete, încât nu se putea să nu se găsească omul care să speculeze, cu această invenție, naivitatea omului incult! Un țăran chiabur, din împrejurimile Varșoviei, a fost prima victimă. Increzându-se în spusele unor excroci rafinați, cum că se efectuaseră călătorii în lună și că actualmente se parcelează vastele teritorii de diamante și aur, din acel astru pe prețul foarte avantajos de 1500 dolari, de parcelă, țăranul s'a socotit fericit să devină, cel dintâi, proprietarul unei astfel de parcele. Târziu de tot își dete seama, că bănișorii lui încăpuseră pe mâinile unor șarlatani, dar nu-i rămâne acum decât mângâierea, de a privi în nopți senine astrul „diamantifer", care-i zâmbește ironic și cu compătimire, totodată.

fi proprietar în lună e într'adevăr o perspectivă frumoasă, căci probabil că, pe satelitul pământului nu se plătesc nici impozite și nici chirii. Nu orice chiriaș e în fericita situație a unei anumite categorii de cetățeni din Anglia, care au depus zilele acestea originala lor chirie, la tribunalul din Londra: două mănunchiuri de vreascuri, un satâr, un cuțit, șase potcoave, și șaizeci și unu caele de potcoave. Aceste obiecte, reprezintă un impozit în natură care, conform tradiției, trebue depus, pentru anumite proprietăți. Una din ele e un teren de lângă Milford Lane, dobândit în anul 1235, de către potcovarul Walter Le Brun,—spre a-și construi acolo o fierărie, — drept recompensă pentru serviciile aduse de dânsul în timpul unei întreceri a cavalerilor. Odată cu donația s'a stabilit și chiria; potcovarul avea să depună, anual șase potcoave și șasezeci și unu caele. Cu celelalte proprietăți lucrurile s'au petrecut cam la fel, iar tradiția s'a păstrat dealungul veacurilor. Ceeace e interesant e faptul, că toate aceste obiecte, nu se păstrează ci se restitue, după ceremonie, „chiriașilor", cari astfel plătesc în fiece an cu aceleași obiecte.

HIRIA, coșnița, încălzitul, îmbrăcămintea — iată atâtea și atâtea griji ale bietului proletar! Mai chinuitoare dintre toate e fără îndoială foamea. Iată la ce truc au recurs figuranții șomeri din Hollywood, pentru a pune capăt mizeriei lor cotidiene, mascată de aparențele luxoase.

Intr'o zi, reprezentanții presei străine fură poftiți, la o recepție solemnă, de către stelele și luceferii ecranului. Ziariștii primiră bucuroși. Banchetul avu loc într'un restaurant de rangul I învăluit, însă, în acea seară, într'o penumbră mistică. Spre a cruța ochii artiștilor, cari toată ziua erau expuși luminei crude din studio, sala era luminată doar de văpaia lumânărilor — cel puțin așa li se explică reprezentanților presei străine. Lacheii anunțară sosirea corifeilor: Douglas Fairbanks, Charlie Chaplin, Buster Keaton, Lilian Gish, Mary Pickford, etc. etc. După dineul excelent urmă o producție artistică, în care John Gilbert era conferențiar, Buster Keaton cânta prologul din Paggliacci, Chaplin arii din Wagner, Lilian Gish, se produse ca pianistă, etc. Oaspeții erau muți de admirație. Dar programul fu întrerupt prin apariția poliției, care crezu de datoria ei, să lămurească publicul, cum că fusese mistificat. Serbarea fusese aranjată de soliștii șomeri, cari se mascaseră în artiștii cunoscuți, spre a atrage atenția presei, asupra situației lor de mizerie. In acest scop adunaseră ultimele resurse, spre a organiza banchetul — demascarea avea să se producă, mai în urmă. Cu toată intervenția poliției, organizatorii recepției și-au ajuns scopul: tot Hollywood-ul nu vorbia decât de această farsă.

otul depinde doar de modul de a spune lucrurile: un adevăr chiar supărător nu jignește, într'o formă agreabilă — de aceea statiștii din Hollywood au recurs la reușita mascaradă.

In sprijinul banalei afirmații de mai sus, vom povesti și următoarea întâmplare, din extremul Orient:

Un calif a visat odată, că i-a căzut întreaga dantură. Visul îl nelinişti și chemă un tâlmaciu de vise.

— „Lumină a Orientului, Allah să te ferească de duhurile rele, exclamă tâlmaciul, visul vrea să arate, că vei vedea întreaga ta familie nimicită de moarte".

Califul se încruntă și porunci ca tâlmaciul să fie bătut cu o sută de lovituri la tălpi. Apoi chemă alt tâlmaciu, care după ce-și cântări prelung cuvintele, spuse:

„Allah să-ți ție familia multă vreme. Lumináția ta.

Insă visul arată, că vei supraviețui, tuturor rubedeniilor tale".

Iar califul foarte mulțumit de această tâlmăcire, porunci să se dea tâlmaciului o sută de galbeni.

D. GRAD.

ORBUL

CÂND i s'a conferit lui Israel Sack rangul de baronet, numai cu câteva luni înainte de moartea sa târzie și dureroasă, faptul a fost subliniat de aprobarea generală. Fiul său moștenia dela dânsul dragostea concetățenilor și o mare popularitate. Israel Sack a fost cunoscut timp îndelungat, și dat drept model pentru binele ce-l făcuse tuturor acelora cari îl cunoșteau. Era evreu și cobora dintr'o generație de oameni, distinși prin mila și dărnicia lor. Israel Sack era privit, chiar de amicii săi cei mai intimi, ca un om aproape sfânt.

Își suporta amărăciunie vieții, cu o umilință semeață.

Vederea i-a fost complet răpită, în culmea fericirii și carierii sale; dar nimeni nu l'a auzit plângându-se. Moartea tragică a iubitei sale soții, într'un accident de automobil, îl lovi mai crunt, lăsându-i ca singură mângâiere, pe fiul lor, pe atunci în vârstă de 10 ani.

Nu era deci greu de înțeles de ce copilul, Raphael, rămase unica și adânca lui afecțiune. Căci ce putea fi mai tragic pentru un om, căruia îi plăcea atât de mult viața de familie și care, inspirat de iubire, se interesa și ajuta pe săraci, decât faptul că nu-și văzuse niciodată, — și nu va putea vedea vre-odată pe fiul său, care fuse născut numai câteva luni după afecțiunea care i-a eclipsat vederea, pentru totdeauna.

De o delicatețã și o inteligență rară, Israel Sack, era un om care-și câștigase și păstrase multe prietenii devotate.

In tot cursul vieții sale, generalul Sir Jeffrey Hawke, îi rămăsese cel mai intim prieten.

Dragostea și grija pentru prietenul său orb, mai ales după moartea soției lui Sack, erau dintre acelea la care te puteai aștepta dela un militar, ale cărui credință, sacrificiu și seninătate în fața pericolului, s'au ilustrat în nobila profesiune a armelor. Ca și generalul Gordon, Sir Jeffrey Hawke, era un soldat bun, pentrucă era un bun creștin.

Intr'o seară, să fi fost un an înainte de moartea lui Israel Sack, cei doi prieteni ședeau împreună în locuința lui Israel, din Cambridge Square.

Decorul era liniștit și sobru.

Singurul copil al casei, tânărul Raphael Sack, atinsese în acea zi majoratul, și Sir Jeffrey dejunase cu vechiul său prieten în onoarea acestei zile mari. După dejun. Raphael plecă în oraș, ca să se distreze cu amicii săi, făgăduind însă, că va reveni de vreme.

După plecarea lui, generalul, ca să deschidă vorba, îi spuse:

— Ai vrea să fii iar de 21 ani, Israel?":

— „N'aș dori aceasta", răspunse Sack și un zâmbet flutură pe buzele orbului care continuă:

— „Jeffrey, chiar dacă ar fi posibil, n'aș vrea să retrăesc secunda care a precedat orbirea mea. O cred foarte cinstit".

— „Sigur", răspunse generalul, „nu vrei să retrăești acele clipe, când amândoi eram rivali, la mâna Roxanei.

Totuș, ar fi, cred, mai bine, dacă ne-am simți de 21 ani".

— „Există și compensații pentru pierderea tinereții".

— „Care anume?"

— „Puterea, și mai mult decât atât, dorința de a ierta și a înțelege oamenii.

Iți venia greu, să te gândești la Israel Sack, ca la un orb. Trăsăturile sale de ascet, erau totdeauna pline de viață și interes. Ochii lui bruni, de culoarea aceea blajină, moștenită dela nefericita rasă a patriarhilor și profeților păreau adesea aprinși ca de o lumină a toate înțelegătoare pentru tot ce este uman. Fața suferindă și delicată a lui Israel, totdeauna în serviciul milei și simpatiei, era pentru prietenii săi, o parte din lumina, la care se adapă omenirea.

Ceasul bătu de zece ori. Și cum sunetele se amestecau cu calmul atmosferei, Sack spuse încet:

— „Cea mai importantă secundă din viața mea".

Generalul se uită țintă la vechiul său prieten.

— „Dar ce e cu tine astă seară, Israel? E pentru prima oară când te gândești și la tine, de atâția ani de zile".

— „Da", răspunse Sack.

„Memoria mă trădează astă seară".

— „Pentru Dumnezeu! Nu trebue să te gândești totdeauna la alții Israel! Lasă memoria să te trădeze cât o vrea. Aș dori să știu pentru ce ai spus, când ceasul a bătut de 10 ori, că era cea mai importantă clipă a vieții tale.

— „Nu-ți amintești?", repetă Israel Sack, „că era pe când ceasul bătea de 10 ori, când mi-am pierdut, complet, vederea în noaptea aceea?"

Generalul își aminti deodată. Camera în care se afla cu prietenul său, se învălui par'că într'o umbră. Era ca și când anii cari s'au scurs, pieriseră în lumina focului, iar Jeffrey Hawke stătea iar cu prietenul Israel și Roxana în întunecimea acelei zile.

Israel continuă foarte încet:

— „N'am vorbit niciodată de lucrurile acestea, Jeffrey, dar cred că n'ar fi rău să vorbim acum despre ele".

— „Ce vrei să spui Israel?"

— „Numai iubire și prietenie".

— „Da, amândoi am suferit", adăuga generalul".

— „Mai mult decât atât. Apoi, tu ai fost transferat în India, unde ai rămas atâția ani. Și aceasta pentrucă o iubeai pe Roxana. Dar, prin voia Domnului, ea a devenit soția mea.

— „Da", răspunse generalul.

— „Și apoi, te-ai întors", adăogă Israel.

Ochii de un albastru pătrunzător ai generalului, se fixară într'o expresie de mirare pe fața prietenului său. Se făcu tăcere.

Generalul se revedea căpitanul Hawke. Se întorsese din India și venise să petreacă Paștele cu prietenii săi, Israel și Roxana Sack, la Marly Priory.

Israel Sack era atunci membru în Parlament. Deși nu împlinise încă 25 ani, el se afirmase totuș în mod foarte pașnic, ca un element de excepțională putere de muncă și de o neobicinuită bunăvoință, pentru cei cari, sunt numiți „clasele sărace". Israel cu Roxana erau căsătoriți de 4 ani dar soarta nu le dăduse nici un copil.

Căpitanul Hawke fu binevenit la Marly Priory. Rivalul de temut, se întorsese ca un prieten prețuit. Toți trei, erau mai bătrâni, mai deștepți și mai indulgenți.

Cu toate acestea, câteva zile după sosirea sa, căpitanul Hawke fu întristat

când constată semne de nervositate la prietenul său. Delicat, și temându-se să nu fie el cauza acestei întristări, se adresă lui Sack, într'o seară, după cină:

— „Ascultă Israel, prețuesc prietenia ta, mai mult decât a ori cărui alt bărbat, sau femee, pe care am întâlnit-o sau aș dori s'o întâlnesc.....

Am remarcat în ultimele zile, că nu te simți bine și nu vreau să cred că prezența mea... Am fost, odată, rivali la mâna Roxanei și poate că tu...." Sinceritatea râsului cu care Israel răspunse acestor observații, nu putea fi pusă la îndoială, cu atât mai puțin, de tânărul și generosul om de arme.

— „Ce ciudat ești Jeffrey. Tu nu știi că te iubesc mai mult încă, pentru sentimentele ce ai față de Roxana? Te asigur prietene, că nu există alt om, pe care să-l cunoaștem și pentru care să păstrăm mai mult respect și afecțiune.

Cu toate acestea râsul lui Israel era lipsit de viață, și avea, în el, acea disperare, care este soră cu resemnarea. Apoi, continuă:

— „Jeffrey, știi că eu orbesc?"

Vocea lui, deși liniștită și serioasă, se revărsa peste exclamația căpitanului.

— „Nu e nici o îndoială. Specialiștii m'au informat, că am o afecțiune nervoasă incurabilă, care îmi va răpi vederea. N'ai observat încă, Jeffrey, ceva ciudat la ochiul meu drept?

Prietenul său remarcase într'adevăr oarecare fixitate la ochiul drept al lui Israel, dar impresia nu fusese decât trecătoare. Un val de simpatie îl îndemnă să strângă cu afecțiune mâinile prietenului său.

— „Da" zise Sack, „Am pierdut de-acum, vederea ochiului drept. Așa e voința Domnului. Doctorii mi-au mărturirsit că zilele acestea, voi orbi cu totul. Ei mi-au spus că eclipsarea ochiului stâng, se poate întâmpla din'r'un moment într'altul; nu pot însă preciza exact momentul în care se va produce".

Soldatul își aminti puținele zile de neuitat, care urmară. Israel Sack, dictând corespondența necesară unui om de afaceri, iar el consolând pe frumoasa și dezolata Roxana.

Zilele se scurgeau încet. Averea mare, de care dispunea, îi permitea lui Israel Sack, luxul de a avea pe lângă sine un specialist în boale de ochi, dar doctorul Ironway nu putu da soției și prietenului nici o speranță.

Anotimpul era frumos în acel Paște la Marly Priory; dar soției și prietenului. li se părea, când se întorceau dela plimbare, că toată lumea e învăluită în întunecime. Ei nú-l puteau convinge pe Israel, să-i însoțiască. Cum să-i fi spus:

— „Hai Israel, să vezi soarele, pentrucă poate nu-l vei mai vedea niciodată".

Era ca o ușurare, după cum o ușurare este lovitura de trăsnet, după un chin cumplit, când în cele din urmă, Israel Sack scoase un geamăt și se știu că de atunci înainte, va trebui să bâjbâe în întuneric.

★

Pe când toate aceste amintiri chinuiau memoria generalului, își aminti și de noaptea cea tristă; camera spațioasă și întunecată, unde obicinuiau să petreacă orele de după dejun, la Marly Priory, ferestrele înalte și larg deschise în noaptea întunecoasă de primăvară și adierile delicate, care suflau dela sud; Roxana stătea lângă dânsul și deodată apăru Israel și zise cu glasul liniștit:

— „Voia lui Dumnezeu s'a împlinit".

— „Știi, dragul meu", zise generalul; mă hotărâsem să nu mă mai gândesc nici odată la acea noapte.

— „Dar eu m'am gândit deseori", răspunse calm Sack.

— „Desigur. Și acum când mă gândesc, îmi pot aminti de cel mai mic detaliu, chiar și de bătăile ceasornicului. Intr'adevăr, Israel, ce frumos era la Marly Priory. Dar pentru ce ai vântdut tu toate acele ceasornice, pentru care ți-ai pierdut atât de mult timp, spre a le aduna?"

— „Vanități deșarte", zâmbi Israel Sack. „Dar continuă cu cele ce ai voit să spui".

— „Oh, cu cât mă gândesc mai mult la acea seară nenorocită, îmi amintesc foarte bine că tocmai sunau orele 10, când ai intrat tu în cameră, și după o tăcere de o secundă, ai spus calm:

— „Voia Domnului s'a împlinit".

— „Da", zise Sack; și deodată se sculă de pe scaunul său — era un om înalt și uscățiv, — drept înaintea generalului, și privi țintă în ochii lui, cu obișnuința anilor petrecuți în întunecime și zise apăsat:

— „*A fost o minciună!* generalul scoase un strigăt de groază:

— „Israel!".

Dar Sack continuă fără să se emoționeze.

—„Iți voi spune tot. Astă seară, a venit momentul când trebue să ne regulăm socotelile: socotelile iubirei și ale prieteniei".

Israel Sack se așeză din nou în fotoliul său adânc și puse cu delicatețe degetele sale lungi și sensitive de orb, pe mâna generalului; și tot timpul cât vorbi el, nu retrase această atingere:

— „Da, a fost o minciună, Jeffrey. A fost

începutul minciunilor, care au umplut viața noastră, de 21 de ani, minciuni care au culminat astăzi, pe când dejunam, împreună cu Raphael, la cea de-a 21 aniversare a nașterii sale".

Cu vocea tremurătoare, generalul spuse ceva aproape imperceptibil:

Israel continuă zâmbind afectuos:

— „Dă-mi te rog o țigară, Jeffrey. N'am mai fumat aproape de 21 de ani, dar mirosul plăcut al țigărilor tale, îmi va aminti de secunda aceea, când am intrat în cameră și mi-am găsit soția în brațele tale. Fumam în acea clipă, după cum cred că-ți amintești, și aceea a fost ultima mea țigară".

Memoria generalului, fu năpădită de mii de amintiri plăcute, pe când privia disperat, la fața suferindă a prietenului său orb. Atât putu răspunde:

— „Dar cum de-ai putut vedea ceva, Israel, când singur ne-ai spus, pe când intrai în cameră, că orbiseși chiar în acea clipă".

— „Inainte de-a spune vre-un cuvânt, Jeffrey, au fost câteva secunde de tăcere mormântală, nu? In aceste câteva secunde, Jeffrey, trebuiam să uit trecutul, să ignorez prezentul și să clădesc viitorul, pe care Roxana, tu și cu mine să-l putem trăi fără rușine. De aceea, împietrit de spectacolul ce mi-l oferia Roxana în brațele tale, v'am spus că am orbit, căci ar fi fost teribil, ca voi să fi aflat că v'am văzut. Dar nu orbisem, Jeffrey, decât cu 10 minute mai târziu. Groaza și chinul mă orbiră".

Dacă soarta ar fi fost mai fericită cu Israel Sack, ar fi putut vedea o expresie stranie pe fața generalului. Ochii albaștri ai militarului, zâmbiau prietenului cu acea afecțiune particulară, cu care un școlar de 18 ani zâmbește unei adolescente. Israel continuă:

— „Căci ce altceva aș fi putut să fac, Jeffrey. Cum ar fi putut Roxana și cu mine să mai trăim în viitor — după cum am și trăit, — în pace? Cum aș fi putut să-mi păstrez părțile bune ale Roxanei, sacrificiul ei, neclintitul ei devotament către mine? N'aș fi putut tolera o Roxană păcătoasă. N'aș fi putut suporta, ca ea să pășiască mai departe în viață, cu păcatul adulterului; pe care nu și l'ar fi iertat niciodată. Și cu tine, era aceeaș situație.

După câte știi, cred că nu există un păcătos mai mare, decât acel care gândește numai rău despre rasa omenească. Nu puteam trăi, n'aș fi putut să trăesc, dacă n'aș fi știut că în orice om și femee, binele este principiul cel mai înalt al rațiunei de a fi. Astfel ți-am dat prilejul, Jeffrey, să te căești de trădarea ta și, mai mult decât atât, scumpul meu prieten, să-ți câștigi prin devotamentul tău, iubirea și recunoștința mea".

Generalul întrerupse, pentru prima oară:

— Ceeace tu numești devotament, Israel, a fost și este doar expresia comună a prieteniei"

Israel Sack răspunse:

— „Prietenia și viața, nu trebuesc privite atât de ușor. Viața este un miracol și cel mai mare păcat, e să ne gândim la dânsa cu dispreț. Nouă, *orbilor*, ne e dat *să vedem* adevărul.

Cât de mult am veghiat asupra ta, Jeffrey, mai ales în anii din urmă, când băiatul devenia adolescent! Te veghiam cu acești ochi lipsiți de vedere și mă feriam de lume, ca să nu se afle durerea ta, a unui părinte, care își iubește copilul cu tot sufletul, a unui părinte care își vede propriul său copil, crescând în mâinile altora. Cât de dureros de greu, trebue să-ți fi venit, scumpul prieten, să nu fi putut nici odată lua pe Raphael în brațele tale și să-i spui „micuțul tati".

Puterea lui Dumnezeu, modelează în mod ciudat destinele oamenilor. Când privim amândoi în trecut, Jeffrey, putem să ne convingem, că momentul grozav, când ceasul bătu de 10 ori, la Marly Priory, a fost o binefacere. Nu știu cum aș fi suportat această întunecime fără sfârșit, dacă fiecare zi, fiecare oră, nu mi-ar fi adus dovezi noui de virtutea ce sălășluește în om. Pe când Raphael creștea, știam tot atât de sigur, după cum știu că ești lângă mine, că era aidoma chipul tău, — un englez, fără un pic de sânge al rasei mele. Mai ales în ultimii câțiva ani, când dragostea lui către tine creștea mereu, cât de des căutau prietenii noștri să-mi aline durerea, zicându-mi:

— „Israel, cum îți place fiul tău; e leit imaginea ta, când erai tânăr"".

In toți acești ani, n'a fost om sau femeie, care să bănuiască măcar, că Raphael n'ar fi copilul meu. In toți acești ani, Jeffrey, n'ai dovedit totdeauna decât cea mai cumpătată răbare, — câteodată spre a-ți arăta devotamentul — când îți ceream să-ți pierzi timpul cu mine. In toți acești ani, Raphael, — fiul „nostru", Jeffrey, — n'a bănuit măcar, în timpul orelor pe care le petreceați împreună — și cât de sigur sunt de asta! — că sunteți tată și fiu.

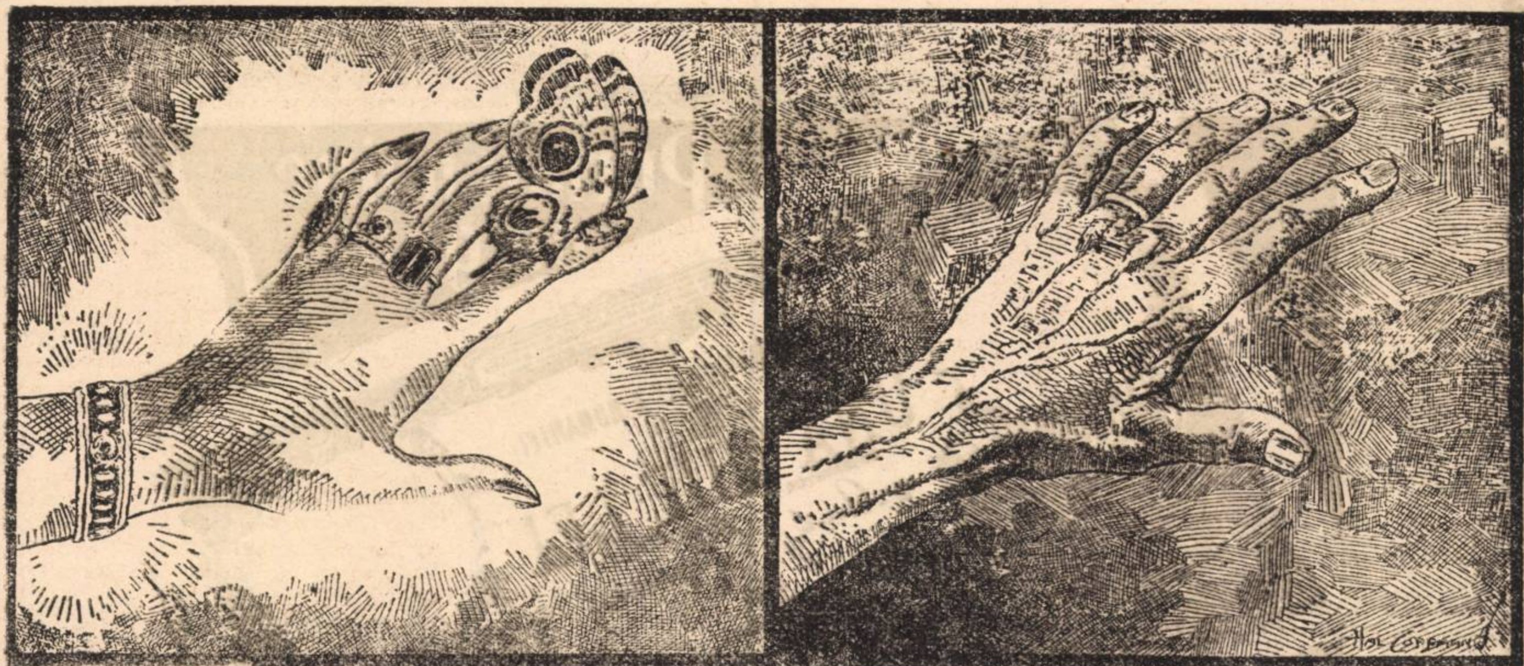
Jeffrey, îți mărturisesc cu toată gravitatea atâtor ani de gândire, că îmi pare bine că tu și Roxana, ați căzut în păcat, căci aceasta mi-a dovedit, în mod netăgăduit, că există virtute în ființa omenească și fără această cunoștință, e mai bine să mori, decât să trăești".

— „Sst!" zise generalul, căci ușa se deschisese. Raphael veni spre ei.

— „Nu vom mai vorbi niciodată despre asta" șopti Israel.

Din englezește de
J. Pit.

DOUĂ MÂINI

Ceeace suntem e scris în toată ființa noastră. Caracterul se citeşte în ochi, pe față, pe gură, din mâinile sau din mersul nostru. Alba minune, a mâinilor Juliettei" **e un rând din Shakespeare.**

Mâinile, nu numai că spun prin forma lor naturală, ceva despre mintea care le îndrumă, dar mâinile noastre, ca şi toată ființa noastră, poartă pecetea vieții, pe care o ducem. Chiar un copil ar putea citi, din acest desemn, deosebirea între viețile celor două femei, cărora aceste mâini aparțin.

DESPRE aceste minunate unelte, mâinile, Quintilian scria, acum 2.000 de ani:

„Celelalte părți ale corpului ajută pe orator, acestea însă vorbesc singure.

Cu ele făgăduim, cerem, invocăm, gonim, amenințăm, rugăm; exprimăm, teama, bucuria, mâhnirea, indoiala, consimțământul, remuşcarea, strâmtorare sau belşug; indicăm numere, etc.

Dacă aveți, în apropierea voastră un copil talentat, dați-i aceste două mâini ca subiect de compoziție.

Puneți copiii să le privească şi să exprime, în propozițiuni scurte ceeace ele inspiră.

In stânga Frivolitatea — *in dreapta* Munca.

In stânga o viață uşoară şi confortabilă de lux şi bogăție, care nu cunoaşte asprele realități, ale vieții.

In dreapta e viața aspră, în contact direct cu munca, spălatul, săpatul, gătitul, măturatul, etc.

Aceste mâini, în secolele ce vor urma, vor povesti despre civilizația noastră, mai mult decât marile monumente, tablouri sau cărți.

Nu e nevoie să insistăm, care din aceste două mâini a jucat un rol mai important, în lume.

Mâna cea bătătorită de muncă e mâna aceleea care a fost mama lui Iuliu Maniu. E mâna a nouăzeci şi nouă la sută din mamele de pe pământ.

Cealaltă mână, a vieții lipsită de griji, fericită este a uneia dintr'o sută, a cărei existență uşoară e procurată de munca aspră a celorlalte nouăzeci şi nouă.

Despre aceste femei, Disraeli scria:

„Femeile care duc cu ele, în mormânt, o mână frumoasă, au avut un chip a cărui frumusețe a pălit de mult".

Trebue să se țină însă seama, că problema vieții nu se desleagă aducând ambele mâini în aceeaş stare, ca aceea din dreapta.

Inteligența caută să rezolve problema, nu micşorând sau luând ceva cuiva, dar adăugând, la puținul celor mulți şi mai ales făcând inutilă munca grea, la care majoritatea ființelor omeneşti au fost supuse, dealungul vremurilor.

Dacă uşurateca femeie de mentalitatea fluturelui, doreşte brățări şi inele, fără să-şi dea seama că astfel nu e prea departe de sora ei Africană, care le poartă la nas, lăsați-o să le aibă. Educația îi va spune că trândăvia e indezirabilă, că raționamentul şi extravaganța înseamnă nebunie şi că lustruitele unghii ale celor mai frumoase degete din lume pot fi conduse de o minte slabă. Bărbații şi mai ales poeții, o uită însă uneori.

Shakespeare, care înțelegea bărbații dar nu cunoştea femeile, spunea:

„Iți iau mâna, această mână moale ca puful de porumbiță şi ca el de albă

In viața socială, în magazinul cu articole de lux, mâna din stânga va atrage fără îndoială atenția. Bărbații se vor pleca în fața ei. Mâna din dreapta va auzi un scurt: ce doreşti?

Intr'o insulă pustie însă după un naufragiu, lucrurile ar fi cu totul altfel. Mâna din dreapta ar putea să gătiască, să aprindă un foc, să liniştiască copiii, să îndemne pe bărbați, la muncă.

Ştiința progresează. Acum o sută de ani, mâna muncitoare putea să robiască dela răsăritul soarelui până noaptea târziu, fără a câştiga nici un leu întreg. Salariile s'au schimbat acum.

Ştiința, care a introdus spălatul electric, măturatul, călcatul şi maşinile de gătit la fel, liberează mâinile femeilor, de acea muncă, din pricina căreea deveniau aspre, roşii şi sbârcite.

Spălatul pe scândură, munca celei mai eftine femei, pe care mizeria o poate procura, poate fi executată mult mai convenabil, de spălătorul electric.

Ventilatorul electric a eliberat pe robul asiatic care veghia toată noaptea, mişcând un evantail, pentru a răcori dormitorul stăpânului său.

Electricitatea, care altădată, în nouri ne speria, făcându-ne să ne încovoiem de teama superstiției, lucrează acum pe pământ, ca un sclav al nostru, iar în veacurile viitoare va curăța toată asprimea şi bătăturile de pe mâinile femeilor.

Va emancipa milioane de sclave ale gospodăriei, fie că sunt servitoare şi au salarii bune, sau sclave ale căsătoriei şi nu primesc plată, ba adesea nici mulțumiri.

Una din aceste mâini, indicând un obiect dorit, cea cu inele, îl va obține imediat, cu mii de atenții; cealaltă va aştepta.

Dar deşi oricare din aceste mâini poate fi tot atât de demnă de respect, aparținând şi fiind condusă de femei cu un caracter ireproşabil, gloria, utilitatea şi onoarea aparțin tot mâinei obosite, din dreapta.

Carlyle, a cărui mamă avea o mână aspră şi sbârcită, în tinerețea ei, spunea:

„Venerez mâna aspră, sbârcită şi bătătorită, în care rezidă îndemânarea".

Mâna din dreapta, e mâna mamei lui Maniu, al cărei fiu conduce destinele unei națiuni. Cealaltă, e mâna Mariei Antoinette, a cărei extravaganță a costat capul soțului ei şi a contribuit la deslănțuirea revoluției franceze.

E mâna soției lui Napoleon al III-lea — nesocotita femeie care a grăbit războiul din 1870, împotriva Rusiei, spunând: „Va fi războiul meu".

Mâna din stânga a aparținut multor femei cum se cade, care s'au bucurat de o bogăție, dobândită de alții.

Mâna din dreapta e mâna lipsei.

Dar dacă posesoarea acestei mâini, munceşte pentru soț, care-i prețueşte sacrificiul; pentru nişte copii recunoscători, şi are parte la sfârşit să-şi vadă familia scoasă cu bine la liman, atunci acea mână aspră e cea demnă de invidiat.

Cea mai mare satisfacție e necunoscută, celor cari nu ştiu să se sacrifice.

E de dorit ca mâna înăsprită a bătrânei femei să cunoască o viață mai uşoară, ceva mai mult confort.

N'aveți însă de ce s'o compătimiți, dacă ea simte că şi-a făcut datoria şi dacă devotamentul ei e apreciat.

HUMORUL STRĂIN

In muzeu

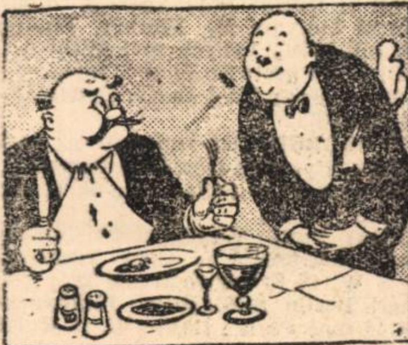
— *Egiptenii ăştia vechi, ce fel de scutece aveau şi ei!*

Câinele care a fugit

— *Am anunţat în ziar un câine negru şi ăsta pe care mi-l aduci dumneata, e unul alb.*

— *Vai, scumpă doamnă, desigur părul lui a albit de grijă.*

— *Cum aţi găsit, domnule, biftecul?*

— *Mulţumesc, l-am găsit sub un cartof.*

— *Mai întâi o să-ţi citesc pedeapsa, pe care ţi-am dat-o.*

— *Atunci îmi permiteţi poate, domnule judecător, să mă aşed.*

MYRNA LOY

La ilustrația depe copertă

Myrna Loy este cea mai exotică dintre toate artistele din Hollywood.

S'a născut în orășelul american Helena, și a pornit în viață cu numele de Myrna Williams. Și cu drept cuvânt trebue considerată drept americană tipică. Pe stradă, în costum de sport, se vede îndată că ai de-aface cu o figură insinuantă de americană sportivă. Joacă golf sau mânuește racheta de tennis cu aceeași ușurință, cu care o europeană ar scoate pudriera din poșetă și și-ar completa toaleta.

Soarele Californiei și-a întipărit efectele pe figura Myrnei. In locul obrazului catifelat, de orientală, cu care ne-a obișnuit pe ecran, actrița are, în realitate, tenul pistruiat.

Frumusețea Myrnei nu frapează, din primul moment. Dânsa nu posedă însușirile standardizate ale sutelor de femei frumoase, care mișună, în toate direcțiunile, pe bulevardele Hollywoodului. La Hollywood, femeile frumoase constitue doar o parte din frumusețea naturală a decorului; cum ar fi de pildă, soarele, florile și palmierii. Acolo numai personalitatea este răsplătită cu specială recunoștință — și Myrna Loy o posedă.

Când operatorul filmului străfulgeră cu lentilele aparatului, se'ntâmplă o minune.

Pistruii nu sunt de fel înregistrați în film, iar fiecare dintre trăsăturile Myrnei, care, privite direct, sugestionează cel mult un tip aparte, capătă o extraordinară accentuare. Strălucirea ochilor ei verzi, devine mai pronunțată. Silueta ei sveltă capătă o admirabilă conturare. Nasul pare mai retrusat decât înainte și gura îi devine mai voluptuoasă.

In cazul acestei vedete, rolul descoperitorului l-a jucat un fotograf, anume Henry Waxman. Acesta este bine cunoscut pentru frumoasele execuții de portrete ale celebrităților ecranului. Dânsul a remarcat-o și a angajat-o ca să-i pozeze, în unele studii de artă, care-l interesau, în acel timp. Priceperea sa în materie de fotogenie precum și perspicacitatea în a întrezări talentele, îl convinseră că Myrna va avea un mare succes în filme, în loc de a-și urma cariera de dansatoare.

Henry Waxman a prezentat fotografiile Myrnei, regretatului Valentino. Artistul a rămas deodată impresionat, de calitățile fetei — și a aranjat, în studio-ul său o filmare de încercare. Cu tot succesul probei, Myrna n'a putut obține de lucru, decât mai târziu. In filmul „What price beauty ?", Natașa Rambova, fosta soție a lui Valentino, îi găsi un rol, de mică importanță.

Fotograful Waxman a vorbit despre Myrna și cu I. L. Warner, unul dintre capii studioului Warner. Iar când acesta a văzut-o, în „What price beauty ?", („Ce valoare are frumusețea ?") a fost de acord cu aprecierea lui Waxman — și a angajat-o să filmeze în **„Satin in Sables"**. Abia când a fost gata acest film, dânsa a putut obține primul ei contract — unul pe cinci ani — care acum de curând s'a terminat și a fost preschimbat într'altul, mult mai favorabil.

Myrna a rămas tot timpul la studio-ul Warner unde a interpretat roluri nu tocmai însemnate. Calitățile ei pentru apariții exotice, au fost remarcate în filmul **„Across the Pacific"** („Dincolo de Pacific") cu **Monte Blue**, în care a jucat primul ei rol de orientală — o Filipineză.

In filmul **„Fingerprints"** („Amprente digitale", confirmă frumoasele nădejdi. Cam în acelaș timp, a avut cinstea să obție un rolișor în acel istoric eveniment cinegrafic care se chiamă **„The jazz Singer"** („Cântărețul de jazz").

Deși în „The Jazz Singer" Myrna n'a avut posibilitatea să-și încerce vocea, prilejul a venit prompt după succesul cel mare al acestui film. Se știe că de atunci, consorțiul Warner și-a început prodigioasa activitate cu cinematograful sonor. După o probă a glasului Myrnei, Warner entusiasmat de calitățile de reproducție pe disc, decise că lucrul poate începe.

Incoronarea succesului s'a văzut mai ales atunci când celelalte companii de filme au început să împrumute interpreții, din studiourile Warner Bros. Myrna a jucat în mai multe mari producții pentru **Fox film Company**, printre care **„A Girl in every port"** („In fiecare port câte o fată") și în recentul șlagăr **„The Black Watch"** („Ceasornicul negru"). Compania **First National** a ales-o pentru interpretarea rolului fermecătoarei țigance **Nubi** din filmul vorbitor „The Sanall". In acest rol își cuceri o extraordinară popularitate.

In timpul verei a terminat un film complet colorat **„Under a Texas Moon"** („Sub luna Texas-ului") și filmul **„Evidence"**.

Popularitatea și succesul îi impun astăzi o muncă prodigioasă și fără de odihnă. Realizează acum filmul **„Isle of Escape"** („Insula eliberării") împreună cu Monte Blue, în care vorbește tot timpul.

Studiourile faimoase din Hollywood sunt unanime în aprecierea că forța Myrnei Loy poate fi comparată cu înviorătoarele și pătrunzătoarele arome ale unei firoi exotice.

N. L. R.

Poșta Cinefililor

KNEZEVIC: Nancy Caroll turnează pentru „Paramount", Hollywood. Cal. U. S. A — Sofar 3, Rue d'Anjou Paris VIII-e.

HEGO: Am expediat scrisoarea pe adresa: Eliza la Porta, Berlin Nuernbergerstrasse 46 II.

NICULINA-Ploești: Clarei Bow îi puteți scrie în engleză. Pașaportul cu drumul v'ar costa între 5 și 6000 de lei. Vă sfătuesc să renunțați la planul dvs.

VICTOR NEGREANU-Dumbrăveni: Bob Curwood: c/o The Standard Casting Directory Inc. 614 Taft Building Hollywood Cal. U. S. A.

DORA LEON-Vaslui: Al. Mihalescu c/o Mon Ciné 3 Rue Rocroy Paris VIII-e.

GEORGES-Galați: Brigitte Helm: Berlin-Dahlem, Im. Winkel 5.

LYANA: Pola Negri, Bob Curwood, Mary Pickford și Nick Stuart: c/o The Standard Casting Directory Inc. 614 Taft Building Hollywood Cal. U. S. A.

MARGA și FLORA: John Gilbert și Greta Garbo: c/o Metro Goldwyn Mayer Studios Culver City Cal. U. S. A. Le puteți scrie în engleză. Ivan Petrovich: c/o Greenbaum-film Berlin SW 68 Kochstrasse 64.

„ANTOINETTE" Clive Brook: c/o Paramount Studios Hollywood Cal. U. S. A.

MEMDUKA HANAM-Pitești: Este foarte greu să deveniți artistă de cinema .

EDITH și RENÉ: Pola Negri a divorțat de prințul Mdivani II. Werner Fuetterer are 23 ani, Willy Fritsch mai puțin de 30, Mary Pickford peste 30. Ramon Novarro are 29 de ani. Adresa Ditei Parlo: Berlin W. 30 Motzstrasse 87.

TITU GEORGESCU: Incercați să scrieți lui Lyllien Elys pe adresa: c/o Greenbaum-film Berlin S W 68 Kochstrasse 64. Ii puteți scrie în germană.

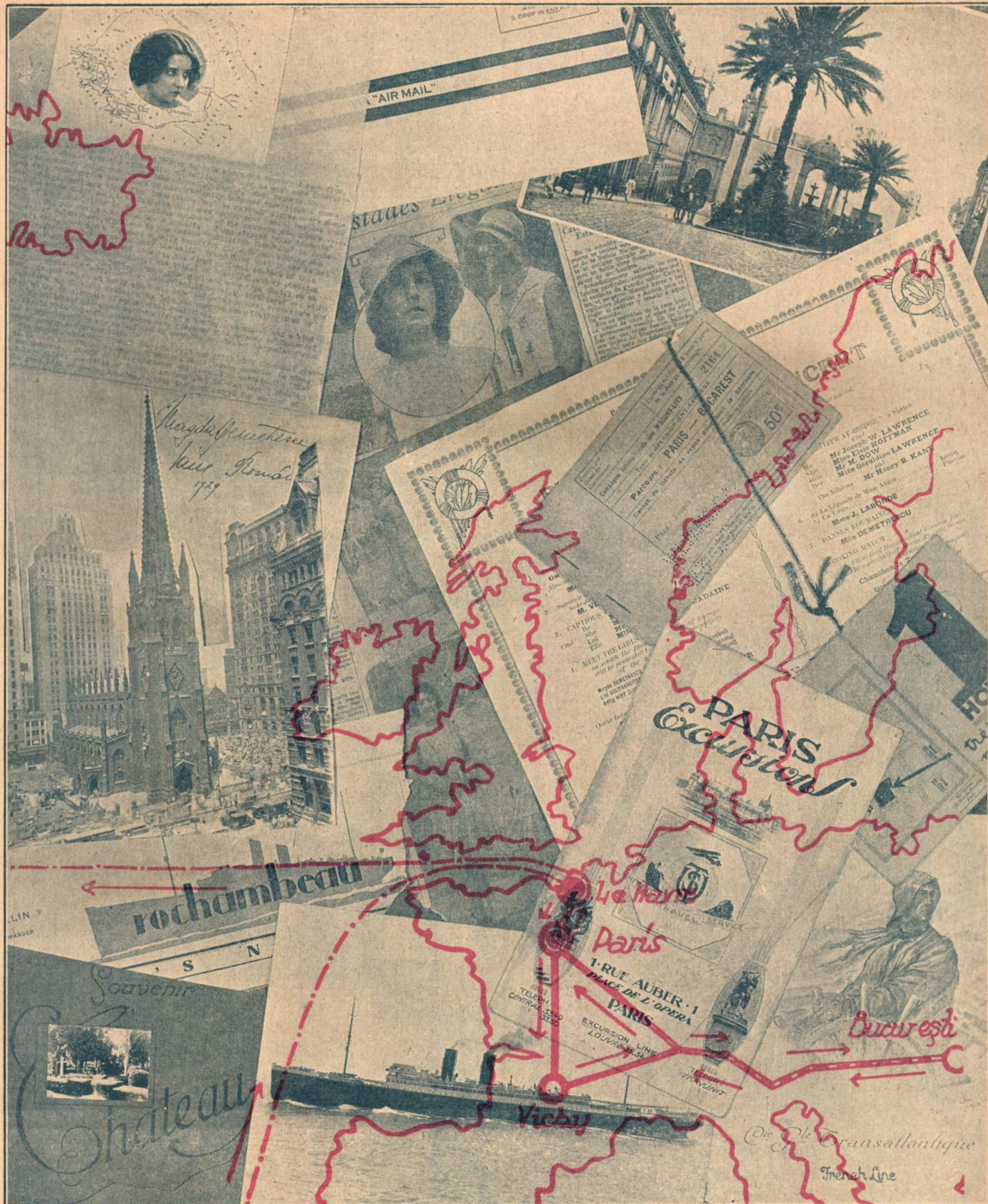
BIANCA: Ruth Weyher: Berlin-Schon. Stubenrauchstrasse 5 a; Olga Tschechova Berlin S W. 48 Friedrichstrasse 224; Claire Rommer, Berlin Schöneberg Innsbruckerstrasse 18. Lee Parry: Berlin W. 15 Kurfürstendamm 195.

RUDY. In „Flacăra Amorului", rolurile principale au fost interpretate de Ronald Colman și Wilma Banky. Ultimele filme ale lui Ronald Colman, au ca principal „star" femenin pe Lily Damita.

O CINEFILĂ-Botoșani: Ramon Novarro este mexican de origină. Are 29 de ani. Adresa: c/o Metro Goldwyn Mayer Studios Culver City Cal. U. S. A. Ii puteți scrie în engleză. Cele mai mari creații ale sale sunt fără îndoială: "Scaramouche" și "Ben Hur".

RADU: In „Venea o moară pe Siret", Werner Fuetterer interpretează pe Ionel — fiul boerului — iar Marcella Albani pe fata morarului. Regisor Martin Berger. Filmul a fost realizat de o casă de filme olandeză, cu concursul ministerului nostru de externe.

IGOL

In pagina aceasta şi în următoarele trei se găsesc adunate o serie de documente, începând cu unul din numeroasele interviewuri pe care „Miss România" le-a dat ziarelor din America şi sfârşind cu biletul de tren, aşezate într'un vălmăşag pitoresc: fotografii, bucăţi de ziare, programe, prospecte, telegrame, invitaţiuni, cărţi de vizită, pe care aleasa noastră din anul acesta, le-a colecţional în călătoria minunată pe care a făcut-o prin Europa şi America de Nord.

Ele dovedesc, în mod plastic, mai bine decât ar putea-o face sute de fraze, că toate făgăduelile pe care le facem concurentelor sunt realităţi.

Frumoasa care va avea fericirea să fie aleasă, de către revista „Realitatea Ilustrată" Miss România 1930, va face, în primăvara anului 1930, o călătorie încă mai frumoasă, întrucât programul prevede vizitarea tuturor capitalelor europene şi a centrelor cum sunt: Hollywood patria cinematografului din California, Habana paradisul Americei, Boston cetatea intelectualităţii, Miami plaja lumii elegante, etc., etc.; iar premiile sunt mai mari şi mai numeroase, o parte fiind oferite de noi.

TRANSATLANTIQUE

GALVESTON BEACH ASSOC.
BUCCANEER HOTEL
GALVESTON, TEXAS

VRET OFFERT GRATUITEMENT
PAR LA C^IE INT^LE DES
WAGONS-LITS

Bun venit in mijlocul nostru
Fem Rom. Crtr.
Carmen Sylva
ber Ind.

New-York

CE SOIR:

VAILLANT
PARIS. 30, RUE GODOT DE MAUROY
ROBES – FO
LINGE

Galveston

New Orleans

Miami

Excursion Boat "Galvez"
MAKING DAILY SIGHTSEEING HARBOR TRIPS
SHOWING ALL POINTS OF INTEREST
U. S.
Steamboat
Inspection
Service
350 Passengers
For Schedule
Phone:
Office 612
TO REACH BOAT: Take Any Street Car
Walk Two Blocks North to
Residen

The Jefferson City P
JEFFERSON CITY, MIS

LIBERTATEA
P. O. BOX 1246.
CHICAGO, ILLINOIS
U. S. A.

WESTERN UNION

MISS RUMANIA
TEX=
SI ADEMAS SON
TEXAS.

Le Havre
Paris

Ins. Canare

WESTERN UNION
CHICAGO ILL 11
TON TEX
PREPARING TO RECEIVE YOU
ALEXANDE

THE QUICKEST, SUREST AND SAFEST WAY TO SEND MONEY IS

THE PULLMAN COMPANY

THE UNITED STATES OF AMERICA

GARE DE DEPART
8974

MALLORY LINE
NEW YORK
TEXAS
FLORIDA
C

23452
Magda Demetrescu
Galveston

New De Luxe Sisterships ALGONQUIN and MOHAWK
Now in Service between Galveston, Miami and New York
CLYDE-MALLORY LINES

New Orleans Newest and Finest Hotels
The ROOSEVELT The BIENVILLE
Patronized by those who appreciate the best
Attractive Rates
Ideal Sample Rooms

Chicago
New-York

Drake A Day

CHICAGO, JUNE 15, 1929

What's Doing at The Drake

We Introduce To You

Drake
CHICAGO

PARIS
VICHY

Casino de Vichy

Grand Gala
en l'honneur
de
UNIVERS
et des
BEAUTÉS EUROPÉENNES

Hotel Lincoln
NEW YORK

New Orleans
Galveston
Miami

Illinois Central

ILLINOIS CENTRAL SYSTEM
COURTESY
EFFICIENT SERVICE
ALWAYS

Time Tables

TRANSATLANTIQUE
French Line

Nº 110412
PASSENGER'S CLAIM CHECK

Winter Vacations Pay!

Winter vacations pay big dividends in health and happiness. Let us tell you about the delightful winter resorts served by Illinois Central.

Miss Roumania & Chaperon

Sunteti rugata cu insistenta sa participati la bochetul oferit de clubul nostru si care va avea loc joi 6. Junie 1929, la orele 7.30 seara in sala hotelului Buccaneer

Galveston Boosters Club
"The Caballeros"

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

AS V 127 + a = 7,b = 16,c...

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Carol Bertin găseşte pe unchiul său, Albert de Rohan, asasinat.

Criminalul reuşeşte să fugă, pierzând o hârtiuţă presărată de nişte cifre, care prezentau o analogie cu altele, scrise pe zid, de conte, înainte de a muri.

Graţie acestor indicii, Carol porneşte prin nişte coridoare subterane, unde este atacat şi închis într'un sicriu.

Sicriul în care Carol Bertin fusese închis, era trucat. De îndată ce el ghici enigma, află ce avea de făcut, ca să se salveze.

Intr'adevăr, simţi atunci că terenul se scufundă. Sicriul căzu pe suprafaţa unei ape curgătoare, părând într'adevăr, o luntre luată de valuri. Nefericitul Carol, era cât p'aci să leşine, asfixiat.

Dar deodată sicriul se izbi de un obstacol, făcându-se ţăndări.

Carol Bertin, în contact cu apa rece, îşi reveni şi începu să înoate voiniceşte, dar în jurul lui nu se vedea nici-un mal. In canalul subteran, în care se afla, întunericul era de nepătruns. Se decise să înoate drept înainte, fiind sigur că va ajunge astfel la un ţărm.

Răpus de oboseală, ar fi fost desigur înghiţit de apa rece, dacă nu ar fi atins în curând, o platformă. Se odihni puţin: o somnolenţă de plumb îi cuprindea trupul, moleşindu-l.

Tresări însă violent; cum sta rezemat de un stâlp gros, îşi simţi trupul încercuit de două braţe de fier şi mâinile imobilizate, de strânsoarea aceasta formidabilă.

Indată o lumină orbitoare se făcu, în canalul subteran şi Carol Bertin îşi dădu seama de situaţia disperată în care se află; un mecanism cu două ghiare imense, de fier, îi fixa trupul de stâlp, ca un cleşte diabolic. Nu putea nici măcar să se smucească. Numai picioarele îi erau libere, putând să le mişte în voie, dar la ce folos?....

In faţa lui, apăru atunci încă odată judecătorul roşu, cu escorta lui de oameni mascaţi, şi porunci:

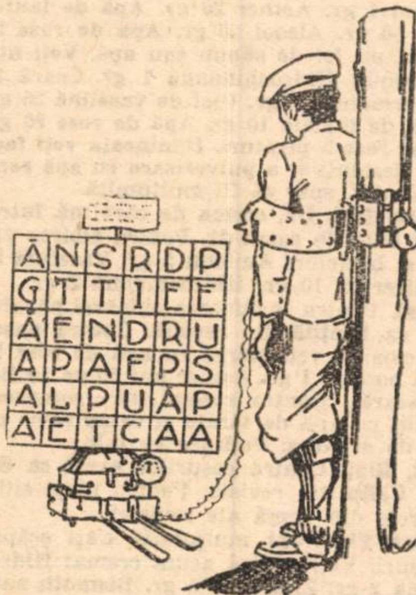
— „Puneţi-i, în gură, un cartuş de dinamită!“

Oamenii roşii executară porunca. După ce-i introduseră în gură, cartuşul de dinamită, îl legară bine, ca să nu-l poată scoate cu limba. Din gura lui Carol, nu ieşiau decât două fire electrice, care aveau să producă scânteia explosivă.

In faţa lui fu plasată o ciudată maşină infernală, compusă dintr'o tăblie cu pedale.

După ce terminară, oamenii roşii se retraseră tăcuţi, lăsându-l în prada celei mai mari disperări.

Deodată privirea-i fu atrasă de o tăbliţă, aşezată în partea de sus a maşinei. Ajutat de semiobscuritatea dimprejur, Carol ceti:

„Dacă vei izbuti să găseşti cheia patratului magic din faţa ta, vei fi salvat“.

(Va urma)

N. R. — Cu numărul acesta continuăm concursul nostru pe luna Decembrie.

Vom publica o nuvelă, în patru numere. De fiecare dată, deslegătorii vor avea de soluţionat câte o problemă cuprinsă în ea. Bineînţeles că vom continua cu publicarea celorlalte jocuri complimentare.

Deslegările se primesc până la 10 Ianuarie 1930.

Cel care va deslega cel mai mare număr de jocuri, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea de 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum, din operele autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Ianuarie 1930. In caz de paritate, între mai mulţi concurenţi vor decide sorţii.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, Str. Const. Mille 7, Etg. II
Director redacţional, NIC. CONSTANTIN
TELEFON 306/67, 324/73

Pe un an	Lei 400
Pe şase luni	„ 200
Pe trei luni	„ 100
Pentru străinătate	„ 500

Cupon pentru jocuri
No. 51

Numele şi pronumele ____________

Adresa ____________

Şampionatul cuvintelor încrucişate pe 1930

După cum am anunţat în numărul precedent, revenim cu amănunte asupra concursului organizat de revista noastră, pentru decernarea titlului de „şampion al cuvintelor încrucişate, pe 1930“.

Cu toate că este un record pe care-l va bate numai un cititor al revistei noastre, totuşi, noi decernem acest titlu, considerându-l valabil, atât timp cât nimeni nu-l va contesta printr'o eventuală provocare.

*

Am arătat la concursul nostru trecut, că există două feluri de încrucişeri:

Prima, în spaţii mari, cu cuvinte absolut corecte, foarte greu de executat, însă nu şi spirituală.

A doua, în spaţii mai mici, mai puţin corectă, însă şi spirituală!

Ţinta noastră este să ne apropiem şi mai mult de adevăratul caracter al acestor jocuri, deprinzând pe concurenţi să încrucişeze *spiritual*.

Ca să încrucişeze în felul acesta, este absolut necesar ca participanţii să posede deprinderea de a încrucişa în spaţii mari.

Pentru aceasta vom avea două probleme.

Dăm, alăturat, careul ce va alcătui prima problemă:

Iată condiţiunile de participare:

1) Se va completa acest careu, cu cuvinte absolut corecte, existente în dicţionarele uzuale.

2) In încrucişare se vor respecta şi cele două cuvinte de 11 litere date de noi (Aspropotamo şi Platitudini), adăugându-se încă alte 6 (şase) cuvinte de câte 11 litere.

3) Numărul pătrăţelelor negre nu va fi mai mare de 8 (opt).

4) Nu se admit cuvinte inversate, incomplete, articulate, etc...

A	S	P	R	O	P	O	T	A	M	O
		L								
		A								
		T								
		I								
		T								
		U								
		D								
		I								
		N								
		I								

Concurenţii cari vor realiza aceste condiţiuni, *vor avea dreptul să participe mai departe*, pentru titlul de „şampion“.

Răspunsurile se primesc până Sâmbătă 28 Decembrie. Amănunte ulterior.

REBUS

Sfaturi pentru frumuseţe

F. Vâlcanu. Aveţi tenul predispus la coşuri sau aveţi coşuri? Adresa mea chiar la revista Realitatea. Scrieţi-mi detailat ce fel de ten aveţi şi vă dau răspunsul.

Olteanu Călin şi Dorel Iaşi. Pentru a avea tenul curat lipsit de pete şi coşuri veţi şterge în fiecare seară, obrazul cu vată şi cu: Sulf. 2 gr. Aether 20 gr. Alcool 100 gr. Resorcină 1 gram. Apă de roze 50 grame. Apoi crema: Hidrochinonă 1 gr. Spermancet 20 gr. Ceară albă 10 gr. Unt de lemn 100 gr. Zeamă de lămâie 10 gr. T-ra benzoe 1 gr. Pentru păr nu-mi explicaţi nimic, vă cade părul?

Salambo. Pentru întrebarea cu No. 1 sedinţe la un institut de frumuseţe din Capitală. Roşul Leicheur îl veţi da înainte de a vă pudra, nu strică faţa.

Micul Papitică. In alimentaţia dv. ca să evitaţi coşurile veţi **suprima alcoolul, piperul, sărăturile, excitante. Odată pe lună un purgativ. Luaţi drojdie de bere dimineaţa. Ştergeţi seara obrazul cu vată şi cu:** Resorcină 2 gr. Salol 1 gr. Menthol 0,50 gr. Ether 20 gr. Alcool Camforat 100 gr. **Apă de roze** 30 gr. Apoi crema: **Hg pp. alb 2 gr. Ac. salicilic 1 gr. Ung. emoliens 40 gr. Ichtiol 1 gr. Dimineaţa spălare cu săpun de gudron sau de Borax.**

Chylid, Bucureşti. Tratamentul îl veţi face timp de o lună, **comunicându-mi rezultatul.** Aburii de lapte **nu strică** ochii. Impotriva sbârciturilor **e bună apa de tărâţe** de grâu şi cataplasmele cu tărâţe de grâu şi feculă de cartofi.

Marion Dawis. Sunt mulţumită **că** colegele dv. au fost **satisfăcute de rezultatele** sfaturilor mele. **Doriţi creştere sau întărirea corpului istovit de boală? Nu pricep întrebarea. Reveniţi.**

Lia Kudyanne. Muşeţelul menţine părul **blond, dar nu-l transformă în blond,** din castaniu. **Veţi face următoarea apă: Pulvere de rhevent 50 gr. fiartă bine cu 500 gr. apă şi 1 gr. şofran la 500 gr. apă fiartă. Ambele soluţii amestecate, cu care veţi spăla părul de 3 ori pe săptămână. Pentru îngrăşat şi desvoltat luaţi Hemoglobină 0,25 gr. Phitină Cyba 0,50 gr. Calce glicerofosfat 0,25 gr. pentru un bulin qs. No. 20. Veţi lua câte unul, la fiecare masă, adică 2 pe zi.** Veţi face gimnastică, somn mult, mâncaţi tot ce vă place.

No. 2885. Pentru micile liniuţe ce aveţi în jurul ochilor. Veţi **face** întâi pulverizările cu apă rece, apoi cataplasmele calde le veţi ţine 10 minute. **După** care din nou apă rece şi în urmă laptele de migdale. Acest tratament în fiecare seară. După o lună comunicaţi-mi rezultatul.

Maria din Ilfov. Da, brâul lui lov este eficace în boalele de rinichi sau lumbago. El menţine o căldură constantă şi vindecă.

Aneta Miron. Reveniţi cu adresa exactă, aţi uitat să puneţi strada şi numărul.

Juliette 19. Nimic altceva decât să vă îngrăşaţi puţin. Cearcănele din jurul ochilor vor dispare.

O cititoare neabonată. Veţi unge pielea de sub ochi cu: Unt de cacao 20 gr. Ceară 10 gr. Ulei de vaselină 50 gr. Spermancet 10 gr. Apă de roze 20 gr.

Flori de Tei. Contra părului gras şi al mătreţei veţi spăla capul săptămânal cu: Lemn de Panama 20 gr. fiert bine la 4 litri apă de ploaie, la care aţi pus şi 50 gr. natriu boracic. Apoi veţi fricţiona rădăcina părului cu Semen Sabadilla 20 gr. Rom bun 250 gr. ţinut la răcoare 3 zile şi filtrat. Contra tenului **gras soluţia Sabouraud, la 3 zile odată.**

Pichere şi Lulu dela Picadilly. Pentru a curăţi de fard, veţi şterge seara obrazul cu: Menthol 1 gr. Aether 20 gr. Apă de laurocerasi 50 gr. Alcool 50 gr. Apă de roze 50 gr. **Nici un fel de săpun sau apă. Veţi utiliza crema: Hidrochinonnă 1 gr. Ceară 10 gr. Spermancet 7 gr. Ulei de vaselină 25 gr. Zeamă de lămâie 10 gr. Apă de roze 20 gr. Ulei de roze 5 picături. Dimineaţa veţi face aburi fierbinţi şi o pulverizare cu apă rece. Numai atât, sper să fii mulţumită.**

Tantzi Iaşi. Da, crema de care mă întrebaţi, e bună în cazul dv. Pentru albirea gâtului şi braţelor: Amidon 5 gr. Vaselină 20 gr. Glicerină 10 gr. Hidrochinonă 2 gr.

Reval. Pentru **închiderea culoarei părului** exact ca **Frăţilă din revistă. Contra nasului lucios: îl veţi şterge cu apă de roze 50 gr. Na boracic 1 gr. Aether pur 50 gr. în fiecare seară. Contra roşeţei lui, comprese fierbinţi cu apă de tărâţe şi cataplasme cu făină de arpăcaş. Pudrare cu talc.**

Lori, Blaj. Contra coşurilor exact ca Olteanu Călin din revistă. Pentru piept citiţi numerele din urmă ale **revistei.**

Mitică Th. Sunt mulţumită c'aţi scăpat de coşuri. Veţi **utiliza acum crema: Hidrochinonă 2 gr. Zinc oxid 5 gr. Bismuth subnitric 2 gr. Ung. emoliens 40 gr. Zeamă de lămâie 10 gr. Perchidrol 5 picături, pe care o veţi face exact la o farmacie. Apă oxigenată la 20 de volume adică 20 gr. Perchidrol la 100 gr. apă.**

Frăţilă, Zorilă şi Murgilă. La câte trei le răspund: Există mijloace de a împiedica căderea părului, nu cunosc mijloace de a-i grăbi creşterea, din scurt să fie deodată lung. Utilizează în tot cazul una din numeroasele mele recete din revistele trecute contra căderei părului. Mijlocul de a-l face brunet din castaniu: Foi de nuci 100 gr. Gale turceşti 100 gr. Oţet de vin 500 gr. fierte bine o jumătate de oră. Cu această soluţie filtrată vei fricţiona şuviţele de păr, odată pe săptămână.

LAURA

Poşta medicală a „Realităţii Ilustrate"

OBEZITATE

D-nei Olga C.

Există trei metode de slăbire:

1) Prin deshidratare, adică scoaterea apei din organism: băi cu aburi, duşuri, alergări. Dar această metodă este cu efecte trecătoare.

II) Prin medicamente, adică prin întrebuințarea tiroidinei.

Dar această metodă este eficace numai la persoane care au o boală a glandei tiroide insufcienţa glandei tiroide). Şi este cam periculoasă.

III) Prin dietă.

Să mâncaţi puţin; să nu vă sculaţi sătulă de la masă; să nu mâncaţi prăjituri, dulciuri, făinoase, sosuri, grăsimi (unt), ci numai ouă, carne friptă, cartofi.

Să mâncaţi extrem de puţină pâine.

Să nu beţi apă la masă. Să nu mâncaţi prea sărat. Să mâncaţi legume fierte şi negătite cu sosuri, ci asesonate numai cu un extract de carne. Există la droguerie o pâine specială pentru cei graşi.

Când însă vi-i foame rău şi nu puteţi suferi să staţi mult „cu stomacul gol" mâncaţi câteva mere.

Luaţi pilule purgative Kissingen, 4 pe zi.

Tuberculoză

A. S. Iassy

Fiind debilă, anemică, asudând noaptea şi la radiografie prezentând ceva *suspect* la plămâni — e multă probabilitate că e tuberculoasă sau greu expusă la tuberculoză.

Să se lase de şcoală un an, să se hrănească, să trăiască în aer curat şi se va vindeca de la sine.

Gingivită

Lupel (Dobreşti-Muscel)

Procuraţi-vă dela farmacie următorul preparat:

***Glycerin* 30 gr. *Borax* 3 gr. *Tanin* şi *extract de ratanhia*, câte 1 gr.**

şi cu aceasta vă pensulaţi, zilnic, gingiile bolnave.

In timpul zilei clătiţi-vă mereu gura cu o soluţie de *clorat de potasiu* (câte 2 grame la fiecare sută gr. apă fiartă).

Degerături

Lelia Bucureşti

Degeraturile se tratează cu masaj, spălături dese cu alcool, comprese fierbinţi, băi fierbinţi (de picioare).

Puteţi pensula degetul degerat, când vă culcaţi, cu *iod 1 gr. colodium 19 gr.*

Morbul Pott

Tadeu

Boala aceasta a şirii spinării se vindecă *sigur.* Aveţi încredere, în tratamentul medicilor.

Nas „incorect"

Ca la Breaza

Nu cred în minunile *„aparatului rectificator"*. Dar orice diformare a nasului se poate, azi, îndrepta prin mijloace chirurgicale („chirurgie estetică)".

Prea grasă

Lenuţa din Bucureşti

Citiţi în „poşta medicală" din numerele trecute ale *„Realităţii Ilustrate"* şi acolo veţi găsi răspunsul la *„obezitate"*.

Abstinenţă

Vulturul-Ismail

Sunt fleacuri tot ce scriţi. — Nu vă dăm răspuns fiindcă nu vă cunoaştem firea (etatea, profesiunea, temperamentul, etc.).

Boală de rănichi

Florica Beringher

Regretăm că nu vă putem da nici un sfat cum să scăpaţi de durerile de mijloc dacă nu ne spuneţi măcar ce *diagnoză* v'au pus medicii, cât aţi stat, o lună, la spital.

In tot cazul vă sfătuim să vă cumpăraţi vreo 10 grame aspirină, luând zilnic câte un gram.(jum. dimineaţa şi jum. seara).

Dureri la picioare

(Olivia Bălcescu, P. N.).

Faceţi-vă fricţiuni pe picioare, cu *ol vaselini* 100 gr., mesothan 10 gr. (seara la culcare). Arătaţi-vă unui medic.

Manie

Indescifrabil-Piteşti

Numai cu voinţa d-tră, vă puteţi lecui.

Sugestionaţi-vă că e un obiceiu degradant, că numai animalul nu se poate stăpâni.

Dar n'aveţi nici o teamă. N'are să aibă nici o urmare supărăcioasă pentru viitorul d-tră.

Curăţirea sângelui

Vitregul

Preparate de *iod (Syrop iodotanic).*

Trosnituri în încheieturi

Giulio Drob Buzău

Sunteţi artritic. Defectul acesta poate să dispară dela sine, cu creşterea d-tră când ligamentele încheieturilor se vor mai întări.

Creşterea sânilor

Grete von Wolfhaal

Numai masagiu şi.... vremea.

Constipaţie la nou născut

A. S. Jassy

10 picături *Extrat fluid cascara*, în puţin lapte dimineaţa, mai multe zile în şir.

Sâni prea mari

Marcelina

Numai *chirurgia estetică* v'ar putea ajuta. Dar la noi în România nu se ocupă nici un chirurg cu specialitatea aceasta.

Dureri în picior

Edwin Brăileanu

Luaţi aspirină (3 prafuri pe zi, 10 zile în şir şi ungeţi-vă cu *Tinctură de iod.*

Dr. Yg.

Rubrica grafologică

Analiză grafologică nu insemnează nici ghicitorie și nici prezicere. Portretul grafologic este o analiză, pe baza unui manuscris. El dă posibilitatea unei mai bune cunoașteri a sufletului nostru și un ghid îndreptării eventualelor noastre greșeli.

Rugăm pe cititorii noștri să ia notă de aceasta.

Cititorii noștri cari doresc să aibe un portret grafologic sunt rugați să scrie o pagină, de preferință neliniată, din memorie. Textul să fie scris cu cerneală. Iscălitura, (măcar pronumele), să fie cea obișnuită. Nu vă forțați să scrieți caligrafic. Imi ingreunați munca și nu vă folosește nici dumneavoastră.

Cei cari vor voi să capete răspunsul prin revistă, ne vor trimite manuscrisul în plic și separat un mandat poștal de lei 200 (două sute) pe adresa:

Revista „Realitatea Ilustrată". Strada Constantin Mille No. 7—11, menționând chiar pe mandat: Pentru rubrica grafologică".

Cei cari vor voi să capete răspunsul acasă, ne vor trimite un mandat poștal de lei 150 (una sută cincizeci), indicând și adresa precisă, pentru răspuns.

Eventualele întârzieri ale răspunsurilor, rugăm să ne fie scuzate, având în vedere numărul mare al manuscriselor trimise spre analizare.

ROBESPIERRE. In caracterul dv. predomină cerebralitatea. Ca atare sunteți un om rigid, la care viața afectivă este mult redusă. Sinceritate și altruism sunt două din calitățile dv. însemnate. Foarte sensual. Sensibilitate intelectuală însemnată, dar multă superficialitate. Imaginația vă este foarte bogată. Simțul estetic desvoltat. Deasemenea și spiritul de contradicție. Activitatea cerebrală intensă. Voința susținută, fără a fi prea intensă. Persoană nervoasă. Lipsă de reliefare intelectuală, adică lipsă de preciziune, ca atare confuzie.

Materialism puternic. Din cauza nervosității, uneori violent. Pentru moment, activitatea propriu zisă, nu-i prea mare. Minte pătrunzătoare. Sintetic. Totuș concentrarea insuficientă. Egoncentrism. Orgoliu; temperament intuitiv. In deobște stăpân pe sine.

CONSTANȚA. Persoană sensibilă și sentimentală. Multă sinceritate și bunătate înnăscute. O fire lăcătuită și bănuitoare. Egalitatea temperamentului foarte lăudabilă. Spiritul suplu. Iubitoare de fast, tutuș datorită cumpătării foarte echilibrată. O vedere realistă a vieții, consistând într'un echilibru dintre materialism și idealism. Știe să se preteze oricărei situațiuni, rămânând totuș constantă, în deciziunile luate. Ființă expansivă, dar și în expansiunea aceasta există o cumpătare. Voința nu prea puternică, dar suficientă. Finețe și eleganță sufletească însemnate. Cu toată firea bănuitoare se încrede cu ușurință în fiecare, crezând că găsește aceeaș sinceritate ca la dânsa. Inteligență. Mult bun simț. O persoană echilibrată fără caracteristici extraordinare.

TULCEA. Iubire de fast. Vedere de ansamblu. Sbucium din cauza luptei dintre sentimentalism și rațiune. Mândrie. Bun din fire, totuș de multe ori răutăcios. Foarte bănuitor. Deseori sarcastic. Spiritul de contradicție exagerat, foarte expansiv și mai ales fire entuziastă. Stările sufletești foarte variate. Schimbăcios până la capriciu. Un om exagerat în toate acțiunile sale. Cam risipitor. Agresiv. In momentul de față, o îndoială vă face să fiți puțin cam abătut. Tandru pentru persoanele iubite pe cât de aspru (uneori crud) pentru cei pe cari nu-i prea simpatizează. Extremist în toate acțiunile. Fire respectuoasă și politicoasă. Sensual. Materialist. Lipsă de control din cauza acțiunilor precipitate. Un om care caută tandrețea. Voința atâta vreme cât este cineva ca să-l încurajeze, îi este puternică. Puțină pozare. Lângă un caracter echilibrat și egal, vă puteți găsi și dv. echilibrul.

UMBRA CARE UCIDE

O nouă aventură senzațională a celebrului detectiv Trevor Gex **de Rudyard Muilton**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

La New-York s'a găsit într'o casă părăsită, cadavrul infirmierei Hilda Dichter, răstignit pe o cruce neagră.

Autorul, reporter la ziarul New-York Herald, *e luat de banditii ce făptuiseră această crimă drept un complice de al lor, e deghizat în prințul indian Wayapu și trimis în Europa să participe la o lovitură misterioasă.*

Directorul ziarului îl îndeamnă să se prefacă și de aci înainte că e complice cu banditii, ca să poată pune mâna pe întreaga Bandă Crucea Neagră.

Apoi, tatăl Lydiei murind, banda *Crucea Neagră* mă trimetea pe mine, să joc rolul lui Wayapu, fără să știu în ce scop banditii înscenau această comedie. Lydia Rinaldo nu era bogată; fără rude, scoasă brusc din mediul de spital, unde-și petrecea cei mai frumoși ani ai tinereții. Ea plecă îndată cu mine la Veneția, unde, conform instrucțiunilor *Crucii Negre*, i-am dat iluzia celei mai înflăcărate și pure iubiri, în decorul canalelor, cu mii de reflexe colorate....

MISTERUL PALATULUI ORSINI

Farmecul acestei idile exotice, începuse să-mi cuprindă sufletul, amețindu-mă ușor. Lydia Rinaldo era o femee frumoasă, de o vastă cultură, un suflet larg și generos, la care, știința nu alungase visarea nici chirurgia mila și sensibilitatea feminină. Eram fermecat mai ales de echilibrul acestui suflet, de seriozitatea pasionată a Lydiei Rinaldo, — dacă mi se îngădue expresia:

— Te-am așteptat, Vulturul meu, îmi șoptea ea, sub felza gondolei, știam că ai să vii, — o, caro mio! ție ți-am păstrat sufletul și trupul meu, neatinse... Ție, viteazul meu...

Și-mi părea că murmură o poemă, în sunetele mandolinelor, de pe lagună....

Uitasem de banditi, de Ana Sethland, uitasem că Gex Trevor nu mai apăruse, uitasem chiar că sunt un impostor, și vrăjit de pasiunea Lydiei, începui s'o iubesc, cast...

Trezirea din acest vis, fu bruscă. Intr'o zi, un boy dela hotel, mi-aduse o scrisoare. Recunoscui, pe plic, scrisul banditului invizibil. Imi poruncia să mă prezint contelui Orsini și să încep tratative, pentru a-i cumpăra palatul.

Contele Orsini?... De unde știam oare acest nume?

Imi amintii că, pe schița pierdută de Ana Sethland, în tren, se afla, sub una din cele trei cruci, numele: *Fornarina Orsini.*

Mă dusei atunci în odaia Lydiei. Ea ținea, în mână, un splendid colier de perle.

— Am vrut, îmi zise ea, să-ți fac o surpriză astă seară, dar m'ai prins; îți place colierul meu? Il am dela mama, e o podoabă foarte scumpă, de familie, căreia i-am adăogat simbolul iubirii noastre

In adevăr de colierul superb, atârna pandantivul de briliante, ce i-l dăruisem, mințind-o că e bijuteria sfântă, a indienilor Incas.

O cuprinsei, în brațe, sărutându-i gura proaspătă....

Am adus, apoi, vorba despre Orsini.

— Dar Fornarina Orsini, cine este? am întrebat-o.

— Fornarina e soția contelui, una dintre cele mai frumoase aristocrate. *de tutta l'Italia!*

— Tu, Lidia, ești cea mai frumoasă!

— O, venețianele acestea, cu părul lor roșu, ca flacăra, și ochii verzi ca lagunele, sunt neîntrecute.... Am plecat la contele Orsini, după cum îmi scrisese *Crucea Neagră.*

Contele Orsini locuia într'un superb palat de marmoră roză, a cărui fațadă, cu balcoane filigranate și vaste portaluri de aur verzui, se reflectau, în Canal Grande.

Cerui o întrevedere contelui, care la data fixată mă primi, ceremonios, în palatul său, cu pereți de muzeu, pictați de maeștri italieni.

Contele era un om tânăr, brun de-o eleganță sobră, cu un aer foarte plăcut, de aristocrat neînfumurat, aproape modest. Ochii săi însă, încercănați ardeau, de un foc straniu și avea un fel străpungător de-a mă fixa. Privirile lui le atrăgeau pe ale mele, ca un magnet, și dela început, mi-am dat seama de o ciudată asimetrie facială a contelui: acest bărbat frumos, vioiu și suplu, avea o pupilă mai mare, decât cealaltă.

Citisem undeva, că acesta era pentru psichiatri, un semn de dezechilibru, de dezagregare mintală, poate de degenerare. Contele Orsini făcea parte dintr'una din cele mai vechi familii romane....

Instalați pe fotolii sculptate, în fața unei mese de marmoră, cu vine verzi, am arătat contelui scopul vizitei mele, după ce schimbarăm câteva fraze de politeță, cu privire la țara și tribul meu și la splendoarea sezonului dela Lido:

— Se spune, conte, — am schimbat eu vorba— că intenționați să vindeți palatul...

Contele Orsini îmi confirmă această intenție a sa, și adăugă câteva cuvinte, care mi se părură foarte bizare:

— Inainte de-a începe orice tratative, îmi spuse el, țin ca om de onoare, să vă divulg unele defecte ascunse, ale palatului meu... Defecte înfiorătoare, poate....

— Oricum ar fi, sunt gata să-l cumpăr.

— Se cunoaște că nu sunteți la Veneția, decât de câteva zile, urmă el. Altfel, ați fi auzit desigur, de ceeace lumea numește „*misterul palatului Orsini*".

— Un mister? am întrebat, din ce în ce mai curios.

— O taină ciudată. Veniți, să vedeți....

Ne-am ridicat și contele m'a condus într'un coridor larg, unde se afla o adevărată galerie a strămoșilor săi: ca într'o sală de muzeu, pe pereți, stăteau înșirate portrete medievale, unele semnate de Tizian, Corregio, Da Vinci....

— Sunt strămoșii mei, toți cei cari au locuit, în acest palat....

— Conte, am spus, iartă-mi indiscreția.

Ce te face să vinzi acest leagăn al familiei tale? Am auzit că la voi, în Europa, țineți

foarte mult, la palatele strămoşeşti. Ştiu că eşti bogat....

— O, prinţe Wayapu, îmi răspunse Orsini, sunt cel mai bogat om din Italia şi cel mai bun prieten al lui Mussolini.

Şi totuşi, trebue să mă despart de acest palat, al familiei mele. Unul din aceşti strămoşi, mă alungă, de aci....

— Unul din aceste portrete? Care?

— Dogele Lorenzo IX, — acesta....

Şi-mi arătă un portret înfiorător: o figură plină de răni, pe piept, o cruce neagră; strămoşul contelui avea un braţ lipsit de mână — un ciot!....

— Ce e asta? am strigat

— E *„Dogele lepros"!*....

Contele îmi povesti cum, în familia lui, au existat — în Evul Mediu — câţiva dogi ai Veneţiei; printre ei şi acest Lorenzo, care a fost lepros. El sta ascuns în acest palat, de frică să nu afle mulţimea că e lepros.

Cele mai frumoase femei din acel timp, dormind în patul dogelui, căzuseră victimele teribilei boli.

— Era un senzual, un om crud.... După cum vezi, un schilod, cocoşat şi plin de pustule oribile. Când s'a aflat că e lepros, a fost îmbrăcat în costumul leproşilor şi i s'a dat o sbârnâitoare.

Apoi, a fost zidit de viu, în capela de marmoră, din acest palat....

— Şi spuneţi că acest doge lepros vă alungă din palat? Vă e teamă, că a lăsat virusul leprei?

— Dogele lepros a devenit strigoiu! *Horibile fantasma!*

— Conte, credeţi în astfel de legende?

— In fiecare noapte e văzut, fie în parc, fie pe coridoare, nu l'am văzut numai eu, dar şi soţia mea, şi servitorii....

— Sugestie colectivă.

— Uneori, noaptea, îi aud foşnetul, în besnă şi sbârnâitoarea, cu care leproşii, de altă dată, îşi anunţau trecerea...

E un huruit, ce vine parcă de sub pământ... Nu mai pot îndura teroarea acestui strămoş... Iată, trebue să-ţi fac o mărturisire: mi-e frică să nu-mi dea lepra, acest *mostro d'ombra!*

— Ce vă face să vă temeţi astfel?...

— O legendă spune că ducele lepros va învia, ca să pedepsească, prin lepră, Veneţia, devenită o a doua Sodomă... Nu e, oare, azi Veneţia, Sodoma cosmopolitismului?...

Contele mi se păruse, la început, un om plin de bun simţ; vorbele lui însă, mă ui miră, strecurându-mi ca un fior de taină în suflet.

—Conte, — i-am ripostat eu — apariţia care vă turbură nopţile, poate să fie un farsor.

Nu aţi căutat nici odată să-l prindeţi, să-l urmăriţi?

— E insesisabil, ca o fantomă... Dispare, de îndată ce încearcă cineva să se apropie de el. Totuşi, după îndemnul prietenului meu, generalul francez Paul Bernard, m'am adresat celebrului detectiv Trevor Gex.

Am scris, acestui detectiv, cerându-i părerea şi rugându-l ca, în cazul când afacerea i se pare interesantă, să vină la Veneţia...

O LOVITURĂ LA SCALA DIN MILANO

Făceam, cu Lydia, dese plimbări, în gondolă, pe canal Grande şi la Lido.

Incepusem să pătrund, prezintat de ea, în aristocraţia cosmopolită a Veneţiei. In tâlnisem aci pe Sir Donegall *) şi pe frumoasa Sybille Llanower, cu care venisem pe vapor, din America.

Intr'o zi, la Lido, Lydia mă prezintă unui grup de trei doamne, spunându-mi:

— Dragul meu, principesa Alessandra Saturnino, sora ei contesa Fornarina Orsini şi vara lor ducesa Drussila Geminiano, sunt cele mai frumoase femei, din aristocraţia veneţiană. Ele sunt nedespărţite iar lumea le numeşte „cele trei graţii"...

Am făcut, deasemeni, minunate excursii, în toată Italia, după indicaţiile Bandei „Crucea neagră".

Astfel, s'a întâmplat să primesc odată ordinul să fiu, într'o anumită seară, împreună cu Lydia, la Scala din Milano, în loja 27.

Am luat loc, în acea loje; reprezentaţia începuse. Observam, dela început, ca o ciudăţenie, că în lojile vecine, se afla numai câte o persoană. In loja 25 era un domn gras; toată seara m'am chinuit să-mi aduc aminte, de unde-l cunosc. In loja 29, ascunsă în fund, se afla o doamnă, care, după siluetă şi mişcări, aşi fi jurat că e Ana Sethland.

Evident că toată seara am fost foarte enervat aşteptând evenimentul ce ştiam că trebue să se producă, dar nu ştiam în ce va consta.

Seara însă, trecu în linişte.

Nici un alt incident nu se produse, decât că, într'un antract, primirăm vizita unui domn slab, în frac, de o eleganţă impecabilă:

— Wayapu, strigă el, *my darling Wayapu!*.... Ce plăcere!...

Trebue să fie cineva, — mi-am spus eu, — care a cunoscut pe adevăratul Wayapu, la New-York, înainte de-a mă substitui eu, prinţului indian. M'am prefăcut deci că-l recunosc, deşi habar n'aveam cine era, şi voii să-l prezint Lydiei:

— Scumpa mea, dă-mi voe să-ţi prezint pe bunul meu prieten....

Şi cât pe aci să mă gângăvesc, dacă individul nu ar fi zis:

— Wilfred Overstone, directorul Băncii Continentale.

Conversaţia fu atât de animată, încât Overstone rămase în loja noastră, chiar după ridicarea cortinei, pentru actul II. Se cânta *Tanhäuser* şi Lydia era confundată în valurile de acorduri, ce veneau, de pe scenă.

Reprezentaţia se sfârşi. Eşirăm toţi trei din loje.

Dar pe culoar, bancherul zise deodată:

— Doamnă, v'aţi pierdut colierul!... L'am admirat în loje.... Trebue să vă fi căzut acolo....

Lydia, care ţinea foarte mult la colierul cu pandantivul de diamant, ce-i dădusem, spunându-i că e „diamantul indian", alergă în loje, şi spre bucuria ei nesfârşită, regăsi colierul, pe jos, sub un scaun...

Wilfred Overstone îşi luă rămas bun...

(Va urma)

*) Vezi *H₆C₄O₆ U + X = Ra*, în *Almanahul „Realităţii Ilustrate"*.

Procesul dramei din Avenida Mercaderes

O afacere încurcată, de Baldwin Strong

In ziua când urma să se judece la Curtea cu juri, din orașul San-Cristobal, procesul frumoasei Adelaida Stanley, publicul, avid de spectacole scandaloase, luă cu asalt palatul de justiție. Iureșul a fost formidabil. Femei strivite, escaladări de bare, cordoane de jandarmi rupte.

In sală lumea ocupase băncile, incinta, boxa acuzaților, bara apărării...

Inghesuiala fu atât de mare, încât nici judecătorii nu au putut pătrunde în sală.

Jandarmii încercară să evacueze sala, dar publicul se arătă decis să-și apere, până la urmă, locul ocupat. Mulțimea rezistă pe poziție și desbaterile se amânară, pentru a doua zi, ca să se evite o vărsare de sânge, între spectatori și poliție.

Lumea nu credea că desbaterile s'au amânat cu adevărat, și a rămas până noaptea târziu, blocată, în sala Curții cu juri.

ȘEDINȚA SE DESCHIDE

A doua zi, palatul justiției fu înconjurat cu puternice cordoane de polițiști. Intrările Curții cu juri sunt barate. Cei cari vor să intre, trec prin coridoare, sunt introduși pe uși dosnice. Triaj sever, și totuș, cu 3 ore înainte de începerea procesului, sala geme de lume.

Public de teatru, — curios și vesel.

Incep mai întâi să sosească apărătorii, maeștrii baroului din San-Cristobal...

Intrarea Curții e salutată cu un murmur prelung. Președintele se află între doi judecători tineri: iau loc la tribuna pe care schinteiază un crucifix.

Deasupra lor, un Christ privește, cu indulgență, din cadrul unui tablou, publicul turbulent.

Procurorul se află în stânga.

Jurații intră în monom și iau loc pe fotoliile, din dreapta.

Sunt toți intelectuali, — doctori, profesori, înalți funcționari.

— Pe aceștia n'o poată amăgi cu vorbe, — spune cineva, din public.

— Toți jurații sunt la fel de naivi și creduli! replică un gazetar judiciar.

Este introdusă acuzata. Apariția frumoasei Lady Adelaida Stanley, în boxa acuzării, face senzație. E o femee elegantă, care pare mult mai tânără, decât este de fapt. Se așează pe banca acuzaților și rămâne cu un zâmbet împietrit pe buze, cu privirile fixând un punct dinaintea sa, imobilă ca un Sfinx.

S'a făcut apoi apelul celor aproape o sută de martori și s'a dat cetire actului de acuzare, care învinovățește pe Adelaida Stanley că, în noaptea de 24 Aprilie, la locuința ei, din Avenida de Mercaderes, a ucis pe secretarul Norbert Uriell.

In adevăr, o vecină, auzind în acea noapte focuri de revolver, găsi în camera acuzatei, cadavrul secretarului, întins în pat, iar pe Adelaida Stanley, grav rănită, în piept.

INTEROGATORIUL

S'a luat interogatoriul acuzatei. Cu vocea stinsă, Lady Adelaida Stanley, a povestit cum a cunoscut pe tânărul Norbert Uriell, în casa soțului său, al cărui secretar era.

Ea susținea că Uriell i-a făgăduit s'o ia în căsătorie, îndemnând-o să divorțeze de Sir Arhibald Stanley. Dar Uriell făcuse aceasta, precum și numeroase alte manopere, numai ca să pună mâna pe cele cinci milioane de pesos, pe care soțul trebuia să le acorde, ei, în caz de divorț.

Iubita lui Uriell, Lady Patterton, denunță însă soțului, legătura dintre secretar și Lady Adelaida.

A avut loc atunci un duel și Sir Arhibald Stanley, a rănit ușor la mână, cu un foc de revolver, pe secretarul său.

Acest duel a grăbit despărțirea dintre soții Stanley.

In ajunul dramei, Norbert Uriell asigurând încă odată, pe Lady Stanley, că-i va face viața fericită, a îndemnat-o să convingă pe soțul ei, să-i dea în numerar suma de cinci milioane pesos.

O consfătuire avu loc între soț, soție și un avocat.

Soțul nu voi să depună banii, ci făcu un act, prin care acorda soției numai venitul acestei sume.

Lady Stanley s'a dus atunci la Norbert Uriell să-i comunice refuzul soțului ei.

A urmat o discuție aprinsă.

Lady Stanley și Uriell au plecat apoi în Avenida de Mercaderes, unde acuzata închiriase o cameră.

— Uriell, — urmă Lady Stanley, — se afla la masă, iar eu, pe un fotoliu.

Am adormit în fotoliu, și nu știu ce s'a mai petrecut. M'am trezit plină de sânge, cu o durere grea în piept, iar în pat am zărit cadavrul lui Uriell.

Am leșinat; m'am trezit abia la spital.

La toate întrebările juraților, ea negă cu îndârjire că și-ar fi asasinat iubitul, susținând că nu-și mai aduce absolut nimic aminte, din amănuntele dramei.

— Bizară amnezie! se șopti în public.

PARTEA CIVILĂ

Dar o mai mare surpriză aștepta pe spectatori.

Fu introdus bătrânul mulatru, Sam Grew, care declară că el este tatăl victimei.

— Cum așa? întrebă un jurat. Pe victimă o chema Uriell și pe d-ta, Grew...

— Da, dar lui Norbert i-a fost rușine de origina lui mulatră, și și-a schimbat numele din Grew în Uriell.

Sam Grew mai declară că se ocupă cu cămătăria. Toată sala se aștepta, deci, să ceară, ca parte civilă, o sumă formidabilă, pentru uciderea fiului său, mai ales că la instrucție el se sbătea ca o fiară, amenințând cu moartea pe ucigașii fiului său. Dar când fu întrebat ce sumă pretinde, Grew spuse candid:

— Nu vreau nimic! N'am nici o pretenție!...

Tumult. Președintele agită clopoțelul.

Avocații apărării subliniară această renunțare, în sensul că ea ar porni din credința lui Sam Grew, că fiul său n'a fost ucis.

— Crezi că fiul d-tale s'a sinucis? îl întrebă procurorul.

— Aș!... Nu era el atât de prost!...

— Sam și-a dat în petec! șopti un avocat, la urechia celuilalt.

— Nu cumva vrei, răspunse acesta în surdină, ca pentru 300.000 pesos, să se dea drept asasinul fiului său? Tot e bine că nu ne-a păcălit, căci putea foarte bine să încaseze cei 300.000 pesos și apoi să spună că pretinde un milion, pentru uciderea fiului său! Cu siguranță că Curtea i-ar fi dat cel puțin 500.000.

CE A VĂZUT VECINA

Desbaterile se desfășurară mai departe.

Fu introdusă martora Cahicuha, vecina care intrase cea dintâi în cameră, după dramă.

D-na Cahicuha declară că nu știe ce s'a petrecut în acea cameră, în timpul nopții, dar fiind trezită de două detunături și auzind țipete, a venit să dea ajutor.

— Când ați intrat în casa în care s'a petrecut drama, ați găsit ușile încuiate? întrebă un jurist.

— Nu. Toate ușile, până'n stradă, erau descuiate.

— Așa dar, spuse apărarea, ar fi fost posibil ca o terță persoană să pătrundă în casă, și să împuște atât pe Uriell, cât și pe Lady Stanley.

— Unde se afla cadavrul? fu întrebată martora.

— Nu știu. In cameră era întuneric. Mi-a eșit înainte Lady Stanley, plină de sânge, și atunci a venit și portarul, cu o lampă aprinsă.

Portarul Ralph declară că nu a văzut pe nimeni intrând în casă, în noaptea dramei, — fiindcă dormia.

A dat ajutor acuzatei, care se târîse, în camera, vecină cu odaia, unde se petrecuse drama, așa că nu a văzut cadavrul, decât mai târziu.

DEPOZIȚIA MANECHINULUI

— D. dr. Mortimer, medic legist, strigă președintele.

Este introdus medicul legist, un om spân, escortat de doi aprozi, cari aduceau un manechin.

— Când am intrat în camera dramei, își începu medicul legist depoziția, am găsit cadavrul lui Norbert Uriell întins pe pat, cu paltonul pe el, având două răni în trup, pe părțile laterale, una în stânga, alta în dreapta. Cea din stânga avea marginile răsfrânte înăuntru, ceeace dovedea că glontele intrase pe acolo și eșise prin dreapta.

— Mâinile cadavrului erau în buzunarele paltonului? întrebă apărarea.

— Nu. Erau afară.

— Dar policemanul, care a făcut primele cercetări, zise procurorul, a susținut în primul său proces verbal, că le avea în buzunare.

Cine i le-a scos?

— Nu știu. Eu i le-am găsit afară.

Și urmă, arătând că găsise un glonț pe pat, în dreapta, — glonțul ce străbătuse trupul lui Uriell, — iar altul pe jos, lângă pat.

Manechinul adus în instanță, avea pe el pijamaua cu care Lady Stanley fusese îmbrăcată, în noaptea dramei. O pijama deschisă, cu vaste pete de sânge închegat. In dreptul rănilor, două capete de șireturi, figurau traectoria glonțului.

— Este de observat, domnilor jurați, urmă medicul, că și trupul frumoasei Lady Stanley, a fost străbătut de un glonț, care a intrat prin partea laterală din stânga pieptului, și a eșit prin dreapta. Rănile sunt astfel așezate, încât traectoriile făcute de gloanțe, prin ambele trupuri, dovedesc că cel care a tras, a fost stângaci!...

Un murmur răspunse la această declarație.

Doctorul Mortimer luă revolverul—corpul delict, — și demonstră, imitând gesturile criminalului, că acesta nu a putut trage decât cu mâna stângă.

Sam Grew, tatăl victimei, fu reintrodus ș. răspunse că fiul său nu era câtuș de puțin stângaciu.

RALPH E BEAT ?

Atunci procurorul arătă că portarul Ralph, declarase la instrucție că d-na Adelaida Stanley era stângace!

Ralph fu readus.

PREȘEDINTELE: Știi d-ta că Lady Stanley e stângace.

R.: Nu.

Tumult.

I.: Dar ai declarat la instrucție că este stângace.

R.: Eu ?... Niciodată!

I.: Ralph, adu-ți bine aminte. Iată judecătorul de instrucție a scris aci și d-ta ai semnat declarația, prin care ai afirmat că ai observat că d-na Stanley, când lua ceaiul, în grădină, mânca cu stânga.

R.: N'am observat niciodată așa ceva.

— Arestați-l! strigă președintele indignat.

— E beat! constată publicul.

Ședința fu suspendată, pentru a doua zi.

CĂDEREA BASTILIEI

In noaptea aceea însă, locuitorii cartierului din deal, fură treziți din somn de o larmă neobicinuită. Ei crezură că o nouă revoluție a isbucnit, ceeace de altfel se petrece în această regiune, prin contaminare dela Mexic, de câteva ori pe lună.

Toată lumea eși afară din case.

Or, ce se întâmplase ?

Prietenii lui Sir Arhibald Stanley, celebritățile baroului care erau și apărătorii soției sale, făcuseră un fel de mică revoluție, luând cu asalt penitenciarul central.

Ei năváliseră la porți, o scurtă luptă cu revolverele se încinse, între asediatori și gardieni, poarta fu aruncată în aer cu dinamită și se reedită, astfel, în America, luarea Bastiliei.

Partizanii lui Sir Stanley reușiră astfel să pătrundă, în arestul central și să răpească pe portarul Ralph, închis pentru mărturie falsă și sperjur.

Se organiză un cortegiu, cu torțe și muzici, care, în frunte cu Ralph eliberatul, străbătu, în ritmuri triumfale orașul.

Sir Arhibald Stanley era chiar directorul penitenciarelor !...

ȘI LUMINĂ SE FĂCU !...

A doua ședință.

Sala e plină, mai ales de doamne. Inghesuiala este atât de mare, încât nimeni nu mai poate eși din sală. Culoarele palatului de justiție sunt blocate.

Lumea mănâncă banane, șocolată și bomboane.

Portarul Ralph revine asupra depoziției din ședința trecută, — în parte:

— N'am declarat la instrucție că d-na Stanley e stângace. Judecătorul m'a luat repede, m'a amenințat, și mi-am pierdut capul. Am spus că am văzut-o odată pe Lady Stanley mâncând cu stânga, dar proceda astfel, fiindcă de mâna dreaptă... o ținea d. Norbert Uriell, care lua ceaiul la dreapta ei!

— Inghit jurații o asemenea minciună ? se întreba publicul, din sală.

Ralph fu pus în libertate, — în mod oficial.

Dar un detectiv fu trimis în taină să-l urmărească pas cu pas...

LADY STANLEY A UCIS ?

Fu chemat să jure un alt martor, notarul Oronby. Acesta, om tânăr și foarte desghețat, povesti intraga ceartă dintre soț și soție, pe chestiunea celor cinci milioane de pesos.

— Sunt convins, spuse notarul, că Lady Adelaida, stăruia ca soțul ei să-i dea bani, în numerar, din îndemnul lui Norbert Uriell. Aceasta a și fost cauza divorțului. E cert că Uriell căuta să pună mâna pe cele cinci milioane de pesos; prin tutela însă pe care Sir Arhibald voia s'o institue asupra soției sale, lăsându-i la dispoziție numai uzufructul acelei sume, Uriell nu mai putea să intre în stăpânirea celor cinci milioane.

Martorul asistase chiar la o ceartă între Lady Stanley și Uriell, pe această chestiune iar Uriell se crezu îndreptățit să dicteze notarului cum înțelege el să se facă actul de transmisiune a celor cinci milioane.

Evident soțul refuzase transacția și atunci Lady Stanley deveni foarte nervoasă. Martorul o văzuse abătută, făcând mișcări automatice.

— E foarte posibil, încheiă notarul Oronby, ca Lady Stanley să fi ucis pe Uriell, deoarece acesta refuza s'o mai ia de soție, dacă nu obținea dela Sir Arhibald, cele cinci milioane în numerar.

Lady Adelaida e o persoană bolnăvicioasă, simțitoare. Dacă crimă a fost, cred că Lady a putut-o săvârși, căci era într'o stare de evidentă depresiune psihică.

Poate că iubia cu adevărat pe Uriell, dar când și-a dat seama că acesta nu o iubia, și că nu urmărea decât să pună mâna pe banii lui Sir Arhibald, a ucis.

Divorțul fusese obținut și căminul ei era sfărâmat, din cauza aventurierului Uriell.

EXCES DE APĂRARE

Un alt martor, declară că prietenii lui Sir Arhibald au încercat să-l determine să depună într'un anumit mod. El însă nu poate spune decât adevărul, și anume că Uriell i s'a plâns că Lady, care era o femee bătrână dar bine conservată, a făcut tot posibilul, tot ce era și nu era îngăduit, ca să-i devină amantă.

Ea voia să-și părăsească soțul ca să plece cu Uriell, dar acesta căuta s'o convingă că el n'are bani.

Ea stărui și i-i spuse că are mijlocul de a obține dela soțul ei, în caz de divorț, o sumă mare de bani.

Urmă o serie întreagă de martori, cari depuseră foarte favorabil Adelaidei Stanley.

Or, la urmă, procurorul ținu să precizeze, că toți acești martori, cari susțineau că Lady Stanley nu e stângace, că revolverul era al lui Uriell, etc., — sunt funcționari subalterni ai lui Sir Arhibald Stanley.

— Ce interes are Sir Arhibald, să organizeze o apărare atât de puternică, în favoarea unei femei care l-a înșelat ? Sau Sir Arhibald este un suflet bun ca al lui Christ însuși, sau e un mister la mijloc....

— Mi-e teamă ca excesul acesta de apărare, să nu atragă o condamnare.

Astfel de comentarii făcea publicul, care se interesa din ce în ce mai mult, de acest proces.

Produse multă plăcere acestui public, avid de scandal, depoziția celeilalte amante a lui Uriell, Lady Patterton.

(Continuare în pag. 32)

Cum „strânge cu uşa" poliţia americană

Inchiziţia psichologică. — Grilling. — Suntem într'un studio?

Nu s'a închis încă „afacerea Milozi", cazul de interogare cu vâna de bou, dela poliţia Capitalei.

S'ar putea stoarce mărturisiri fără bătae? Dar în America în ce mod se iau interogatoriile?

Iată o schiţă, „sur le vif", *din beciurile şi „studioul" poliţiei americane:*

— Aci se iau interogatorii de gradul întâiu.

Un om a ucis din gelozie. Un specialist psicholog, îi ia cu blândeţe, dar cu perspicacitate, interogatoriul.

* * *

Coborîm la subsol.

— Aci sunt interogatorii de gradul al douilea.

Suntem în întuneric, ascunşi după un paravan.

Cu degetul pe buze, însoţitorul meu îmi indică să nu fac nici un sgomot. Apoi, apasă pe un buton.

Cinci indivizi sunt introduşi. Un policeman îi aliniază pe un rând. M'am obicinuit cu întunericul şi îmi dau seama că în încăpere pluteşte o lumină foarte vagă, albăstruie. Domneşte liniştea cea mai profundă. 5 minute trec, zece...

Oamenii stau aliniaţi, în poziţie de „drepţi".

Tăcerea este impresionantă.

Lugubra tăcere, devine apăsătoare.

Indivizii ţinuţi în cea mai perfectă împietrire de tubul de cauciuc al policemanului, dau semne, stăpânite, de nelinişte. Un fel de teamă, de aşteptare penibilă, li se citeşte în ochi. Policemanul trece, fără zgomot, în spatele lor, în timp ce cinci oameni mascaţi, apar în faţa lor, ca din pământ.

Fiori de groază.

Oamenii mascaţi se apropie de cei cinci arestaţi şi, nas în nas, le scrutează privirile, trăsăturile.

Examenul durează un sfert de oră, o jumătate, o oră 'ntreagă.... Examen mut, scrutare amănunţită, înfiorătoare...

Deodată lumina se aprinse, mascaţii îşi smulseră măştile: sunt cinci detectivi din serviciul poliţiei.

Interogatoriul începu...

Intrebai atunci pe şoptite pe însoţitorul meu:

— Ce înseamnă pantomima aceasta sinistră?

— Cei interogaţi sunt cinci complici din aceeaş bandă. Examinarea aceasta, a trăsăturilor caracteristice, nu serveşte atât ca informare a detectivilor, ci caută să provoace o tensiune şi reflexe nervoase, de care detectivii aceştia experimentaţi, vor trage folos la interogatoriul care a început.

* * *

In altă cameră, pleoştit pe un scaun — acesta este cuvântul! — zace un om galben cu cearcăne enorme, cu ochii roşii. In faţa lui, la birou, un detectiv îi ia interogatoriul.

— L-a bătut?

Primul interogatoriu

Doi tineri delicvenţi americani, sunt duşi la interogatoriu

— Nu. Dar i-a aplicat cea mai crudă tortură a inchiziţiei moderne: somnul!

— Somnul?

— Fireşte; omul acesta n'a dormit de 48 de ore. Până acum a rezistat, dar acum, a început să facă destăinuiri.

— Dar detectivul care-l interoghează, nu pare deloc obosit...

— Cred şi eu: în acest timp, au făcut cu schimbul 4 detectivi... Asta e „inchiziţie psichologică".

* * *

— Dar interogatoriile de gradul al treilea?

— Se iau cu tubul de cauciuc, (care nu provoacă fracturi), la spate!... Aceasta se numeşte *grilling* („*aplicarea Constituţiei*", *N. R.*), şi nu se exercită decât *gangsterilor*, adică bandiţilor fioroşi. Uneori grillingul se aplică şi cu mânuşa de box. Dar, totdeauna cu precauţie, căci la proces, declaraţiunile stoarse prin bătaie, sunt nule şi instrucţia începe din nou... şi grillingul se aplică acuzatului a doua oară!...

— E posibil?!... In civilizata Americă?...

— Ce vreţi?... Dacă nu sunt toţi criminalii morfinomani!...

— Ce-are a face una cu alta?...

— Are, fiindcă, pe morfinoman, îl laşi fără „drogul" său şi din cauza neliniştei în care cade, face mărturisiri complete, ca să capete morfină. Dar pe cei ce nu sunt morfinomani sau au o altă pasiune, oameni cari nici de detectivi mascaţi, nu se impresionează, — cum să-i faci să vorbiască?..

Este just că băţul de cauciuc ese, tot mai mult, din uz, decând s'a luat dispoziţia să fie înlocuit cu microscopul şi eprubeta laboratorului de poliţie ştiinţifică, şi mai ales de când... Dar poftiţi, vă rog, să vedeţi ultimele perfecţiuni, în luarea unui interogatoriu.

Din beciurile unde se ia interogatoriul cu băţul de cauciuc, ne suirăm la etaj, într'o sală vastă, luminoasă, cu proectoare, cabine de sticlă şi aparate de cinematografiat.

— Dar ce e asta? întrebai. Suntem într'un studio de cinema?

— Nu. Suntem în sala de interogatorii.

— ?!...

— Da, băţul de cauciuc se utilizează tot mai puţin, decând s'au perfecţionat mijloacele de interogare psichologică şi de investigaţii fizico-chimice.

— Cinematograful vă serveşte şi el la identificări?

— Nu. S'a introdus de curând cinematografierea interogatoriilor, pe un film sonor, care la proces serveşte ca o mărturie sigură şi mai ales ca o dovadă... că la poliţie nu s'a bătut!

Procesul dramei din Avenida Mercaderes

(Urmare din pag. 30)

Aceasta arăta în cuvinte dipreţuitoare pentru acuzată, rivalitatea dintre ele.

Lady Stanley era orbită de gelozie, pândind pe Uriell, când se întâlnea cu d-na Patterton.

Martora acuză făţiş pe Lady Stanley de crimă.

— Nu mai scapă! îşi şoptiră judecătorii.

INCĂ UN ARESTAT!

A doua zi însă, un martor afirmă că Uriell îi spusese în ajunul dramei, că vrea să se sinucidă.

— Unde ai văzut pe Uriell şi în ce zi anume? întrebă preşedintele.

Martorul indică strada pe care-l întâlnise.

Atunci procurorul relevă că poliţia stabilise cu preciziune, cum îşi întrebuinţase victima timpul în ajunul dramei. Or, la ora când martorul susţinea că-l întâlnise, Uriell se găsia de un ceas, împreună cu Lady Stanley, într'una din interminabilele lor certe.

Martorul fu arestat, pentru mărturie falșe şi sperjur.

Dar se iviră şi alţi martori, care susţinură că Uriell voia să se sinucidă; unii susţineau chiar că victima ar fi scris aceasta, dar că scrisoarea s'a pierdut....

Au fost aduşi şi întemniţaţi din penitenciarele conduse de Sir Arhibald, să depună favorabil pentru acuzată.

UN POLICEMAN DISTRAT

Poliţistul care alergase cel dintâi în camera dramei, fu întrebat dacă a găsit cadavrul cu mâinile în buzunarele paltonului.

Evident, dacă mortul avea mâinile în buzunar, Uriell nu se putuse sinucide, nici nu putuse trage în Lady Adelaida.

Or, foarte senin, policemanul răspunse:

— Cadavrul avea mâinile afară din buzunare.

Scandal. Procurorul sări ca ars:

— Arestaţi-l! In primul său proces verbal a declarat că mortul avea mâinile în buzunare!

Dar poliţistul afirmă că, în realitate, a uitat unde îşi ţinea mortul mâinile.

— Alt caz de amnezie? ironiză publicul.

Magistraţii instructori fură confruntaţi cu martorul. Acesta susţinea că la instrucţie i s'au pus întrebări meşteşugite, şi că de aceea răspunsurile lui de atunci, nu seamănă cu cele de acum.

Urme digitale nu s'au ridicat. Mortul fusese deplasat de poliţie, revolverul descărcat şi şters de sânge, înainte de sosirea serviciului de identificare.

Scandalul creştea.

Presa remarcă faptul că aproape toţi martorii principali şi-au schimbat diametral depoziţiile de la instrucţie.

Când policemanul fusese întrebat dacă mortul n'avea în buzunar, nici măcar una din mâini, procurorul zise:

— Prea ar avea mâinile lungi, ca să le aibe pe amândouă afară!

Cu toate acestea, poliţistul susţinu că a văzut mortul cu ambele mâini afară din buzunare şi că nu ştie ce a scris în procesul verbal, deoarece era impresionat de aspectul mortului.

Contrazicerile uluitoare ale martorilor, indignară.

Rolul poliţiei era cel puţin ciudat. In asemenea condiţiuni, juraţii declară că nu pot da nici un fel de verdict, şi cerură să se elucideze afacerea prin noi cercetări.

NOUILE INVESTIGAŢII

Procesul fu întrerupt.

La reluare, se aduseră rezultatele nouilor cercetări.

Detectivul care urmărise pe portarul Ralph, făcuse un lung raport asupra faptelor acestui martor.

Ralph îşi cumpărase o bodegă, unde devenise patron, şi avea acum automobil.

Interogat asupra provenienţei averei sale, nu fu capabil să-i indice sursa.

Sam Grew, tatăl victimei, se lansase în mari afaceri de Bursă.

— Joacă propriul cadavru al fiului său! se şoptia.

Cei mai de seamă psichiatri fură consultaţi asupra alienaţiei mintale, pe care apărarea o atribuia, în ultimul timp, frumoasei Lady Adelaida Stanley.

I se trimise, în închisoare un „berbec", adică o prietenă, care să-i smulgă mărturisirea crimei, şi care s'o denunţe apoi, autorităţilor.

Această prietenă, după experienţă, declară că acuzata s'a prins, făcând aproape o mărturisire precisă.

De altă parte, se culeseseră noui probe despre defectul ei: era stângace.

In adevăr, fusese fotografiată jucând tenis, cu stânga, iar o veche slujnică a ei, îşi amintea că a fost pălmuită de Lady Stanley cu mâna stângă.

Fură aduşi însă de apărare, alţi zece martori, cari susţinură că Lady Stanley nu e stângace.

Procesul era ameninţat să nu mai iasă din acest cerc vicios, când juraţii cerură ca Sir Arhibald Stanley să fie adus, în faţa lor.

(Sfârşitul în numărul viitor)

